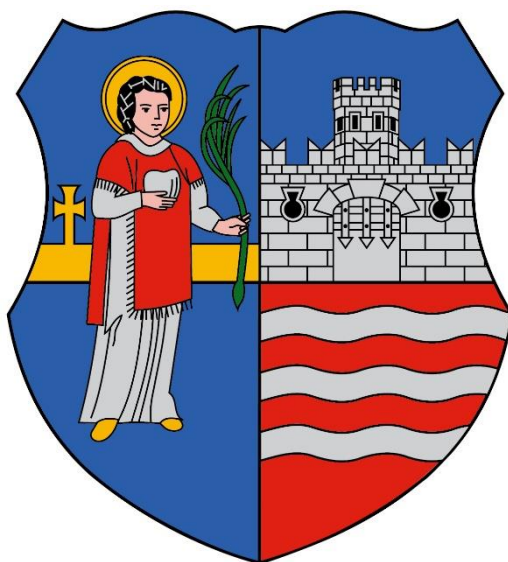

1. melléklet a PM határozathoz

GYŐR

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2025-2029

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
1. A GAZDASÁGI PROGRAMOT MEGALAPOZÓ TÁRSADALMI-GAZDASÁGI KÖRNYEZET	5
1.1. DEMOGRÁFIAI FOLYAMATOK.....	5
1.1.1 Népesség száma és összetétele.....	5
1.1.2 A népességváltozás tényezői.....	6
1.1.3 Család és háztartás	8
1.2 FOGLALKOZTATOTTSÁG, MUNKANÉLKÜLSÉG	9
1.2.1 Gazdasági aktivitás, foglalkozási státusz	9
1.2.3 Munkanélküliség	10
1.3. LAKÁSHELYZET	11
1.3.1 Lakásállomány, lakásépítés.....	11
1.3.2 Lakások minőségi jellemzői.....	12
1.4. JÖVEDELMI HELYZET, SEGÉLYEK ÉS TÁMOGATÁSOK	12
1.4.1. Jövedelem.....	12
1.4.2 Támogatások és segélyek.....	13
1.5 ISKOLÁZOTTSÁG, OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK.....	13
1.6. GAZDASÁG	16
1.6.1 Vállalkozások száma	16
1.6.2 Ágazati megoszlás.....	17
1.6.3. Kereskedelem, vendéglátás, turizmus.....	18
1.7. EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI ELLÁTÁSOK	21
1.8 KÖZBIZTONSÁG, BŰNÖZÉS	24
2. A GAZDASÁGI PROGRAM KÜLSŐ FELTÉTELRENDSZERE.....	26
2.1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	26
2.2. EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK 2021-2027.....	26
2.2.1. Hazai operatív programok	27
2.2.1.1. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)	27
2.2.1.2. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)	27
2.2.1.3. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz)	27
2.2.1.4. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz).....	28
2.2.1.5. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz)	28
2.2.1.6. Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)	28
2.2.1.7. Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)	28
2.2.1.8. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)	29
2.2.2. Határmenti együttműködési programok	29
2.2.2.1. Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program (Interreg VI-A Ausztria-Magyarország Program).....	30
2.2.2.2. Szlovákia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program (Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program)	30
2.3. KÖZVETLEN IRÁNYÍTÁSÚ UNIÓS PROGRAMOK 2021-2027	31
3. A GAZDASÁGI PROGRAM BELSŐ FELTÉTELRENDSZERE	33
3.1. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA (A TOVÁBBIAKBAN: TK)	33
3.1.1. Társadalom	34
3.1.2. Gazdaság.....	34
3.1.3. Épített és természeti környezet	34
3.1.3.1. Épített környezet	34
3.1.3.2. Természeti környezet	34

3.1.4. Műszaki infrastruktúra	34
3.1.5. Energiahatékonyság, klímavédelem	35
3.2. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA (FVS)	35
3.2.1. Akcióterületi komplex projektek.....	36
3.2.2. Hálózatos projektek.....	36
3.2.3. Egyedi projektek.....	36
4. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDÁLKODÁSÁNAK IRÁNYELVEI	37
4.1. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEI, KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS IRÁNYÁBAN TELJESÍTENDŐ BEFIZETÉSEI	38
4.2. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ADÓPOLITIKÁJA	41
4.3. GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA VAGYONGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGE	43
4.3.1. A forgalomképes ingatlanvagyon	45
4.3.2. A portfólió vagyon (részesedések gazdasági társaságokban).....	46
4.3.2.1. GYŐR-SZOL Győri Közzolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.	48
4.3.2.2. GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.	49
4.3.2.3. PANNON-VÍZ Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt.	50
4.3.2.4. GYŐR PROJEKT Kft.	51
4.3.2.5. Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.	53
4.3.2.6. Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.	54
4.3.2.7. Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.	56
4.3.2.8. INNONET Innovációs és Technológiai Központ Nonprofit Kft.....	57
4.3.2.9. Győr-Pér Repülőtér Kft.	60
5. TELEPÜLÉS- ÉS VÁROSFEJLESZTÉS	63
5.1 TOP PLUSZ PÁLYÁZATOK	63
1. Prioritás - Fenntartható városfejlesztés és fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	63
2. Prioritás - Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	70
3. prioritás - Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA).....	71
3. prioritás - Fenntartható humán fejlesztések (ESZA Plusz)	74
6. prioritás - Fenntartható versenyképes városfejlesztés	76
5.2 INTERREG PÁLYÁZATOK	77
5.3. MODERN VÁROSOK PROGRAM	78
5.4. BEAVATKOZÁSOK ÉS INTÉZKEDÉSEK AZ FVS ALAPJÁN.....	80
5.4.1. Akcióterületi beavatkozások	80
5.4.1.1 Győri Centrum Akcióterület	80
5.4.1.2 Győr Keleti Akcióterület.	80
5.4.1.3. Győr Déli Akcióterület	81
5.4.1.4 Győr Észak Akcióterület	81
5.4.1.5 Győr Nyugat Akcióterület.....	81
5.4.2. Hálózatos beavatkozások	82
5.4.2.1 Közlekedés	82
5.4.2.2 Klímavédelem és fenntarthatóság	84
5.4.2.3 Oktatás nevelés és innováció	86
5.4.2.4 Fejlett gazdaság és ipari infrastruktúra	86
5.4.2.5 Kultúra, közösségfejlesztés, sport és szórakozás	87
5.4.2.6 Fejlett szociális és egészségügyi ellátás.....	87
5.5. VERSENYKÉPES JÁRÁSOK PROGRAM	87
6. GYŐR SPORTÉLETE.....	89
6.1. TÁMOGATÁSI RENDSZER	89
6.2. KIEMELT EGYESÜLETEK.....	89

6.3. LÉTESÍTMÉNYEK.....	90
6.4. SPORTRENDEZVÉNYEK, SPORTTURIZMUS	91
7. GYŐR KULTURÁLIS ÉLETE.....	93
7.1. GYŐR KULTURÁLIS INTÉZMÉNYRENDSZERE	94
7.1.1 Előadó-művészeti szervezetek.....	94
7.1.2. Közgyűjteményi intézmények.....	94
7.1.3. Közművelődési intézmények	95
7.2. KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK	95
7.3. AZ ÖNKORMÁNYZAT KULTURÁLIS FELADATELLÁTÁSÁT SEGÍTŐ INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSI TERVE	96
8. TURIZMUS ÉS VÁROSMARKETING	97
8.1. TURISZTIKAI CÉLKITÚZÉSEK, PRIORITÁSOK	97
8.1.1. Turisztikai célú kerékpáros infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés	98
8.1.2. Turisztikai információs táblarendszer fejlesztése.....	98
8.1.3. Szálláshelyek fejlesztése.....	99
8.1.4. Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élményfürdő.....	99
8.1.5. Vízi turizmus	99
8.1.6. Sportturizmus, egészségturizmus továbbberősítése	99
8.1.7. Fesztiválok és turisztikai rendezvények	100
8.1.8. Online felületek, közösségi média	100
8.1.10. Nemzetközi kapcsolatok.....	101
9. SZOCIÁLIS ELLÁTÁS, LAKÁSGAZDÁLKODÁS, EGÉSZSÉGÜGYI, GYERMEKJÓLÉTI ÉS KÖZNEVELÉSI ELLÁTÁS .	102
9.1. A SZOCIÁLISAN RÁSZORULÓK TÁMOGATÁSI RENDSZERE	103
9.2. LAKÁSGAZDÁLKODÁS.....	104
9.3. EGÉSZSÉGÜGY.....	105
9.4. KÖZNEVELÉS.....	106
9.5. SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI, GYERMEKJÓLÉTI ÉS KÖZNEVELÉSI FEJLESZTÉSEK	107
9.5.1 Romák és/vagy mélyszegénységben élők	107
9.5.2 Gyermekek	107
9.5.3 Idősek	108
9.5.3 Nők.....	108
9.5.3 Fogytékossággal élők	108
10. GYŐR, MINT EGYETEMI VÁROS, KUTATÁS-FEJLESZTÉSI KÖZPONT	109
11. E-KÖZIGAZGATÁS	112
ÖSSZEFOGLALÁS.....	113

Bevezetés

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ának előírásai alapján készült el. A törvény a következők szerinti fogalmazza meg a gazdasági program célját: *A gazdasági program meghatározza helyi szinten mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.*

Mindezek alapján olyan gazdasági program került megalkotásra, mely alapoz az elmúlt esztendő győri sikereire, és azonosítja azokat a területeket, amelyekre a jövőben kiemelt hangsúlyt kíván fektetni az Önkormányzat. Győr ma Magyarország legerősebb gazdasági térségének központja, gazdasági fejlettségét az itt működő szervezetek hatékony összefogásának és a győri emberek és cégek áldozatos munkájának köszönheti. Ahhoz, hogy a meglévő versenyelőnyt továbbra is tartani, illetve növelni lehessen, szükséges, hogy a városi intézményhálózat fenntartását, a gazdasági fejlődést és a győri polgárok életminőségének javítását célzó fejlesztések a jövőben is folytatódjanak, továbbá a kiemelt partnerekkel, így a gazdaság szereplőivel, a gazdasági és szakmai kamarákkal és a város meghatározó oktatási intézményeivel, különösen a Széchenyi István Egyetemmel fennmaradjon az erőteljes együttműködés. A város lakosságának igényeire folyamatosan igyekszik reagálni az Önkormányzat, és az elmúlt évek együttgondolkodását ezután is folytatni, továbbfejleszteni kívánja, annak érdekében, hogy a jövőben is a győri polgárok elvárásainak megfelelő városfejlesztési intézkedések valósuljanak meg.

Nem mehetünk el azonban azon tények mellett, hogy az Önkormányzat korábbi működését meghatározó külső és belső feltételrendszerek is jelentősen megváltoztak a korábbi gazdasági program időszakához képest. Már az előző gazdasági program is jelezte, hogy a program elfogadásának évében a globális gazdasági folyamatokat meghatározó járványhelyzetnek előreláthatatlan következményei lesznek, de bíztak abban, hogy ez csak egy átmeneti állapot és a gazdaság rövid időn belül visszatér korábbi pályájára. Sajnálatos módon a globális gazdasági helyzet megnyugvására nem került sor, hiszen az elmúlt öt év során gazdasági világválság, világpolitikai átrendeződés, kereskedelmi és válós háborúk okoznak turbulens, kiszámíthatatlan hatásokat. Tekintettel arra, hogy Magyarország gazdasága a világ harmadik legnyitottabb gazdasága, a fentebb sorolt hatások és az ehhez kapcsolódó infláció fokozottabban hatottak és hatnak mind a mai napig országos és települési szinten egyaránt. A tervezés és a jövőkép alkotása így meglehetősen nehéz, amit csak tetézik Magyarország feszült viszonya az Európai Unióval, aminek következményeként szankciók lassítják a fejlesztési forrásokhoz való hozzájutást, amivel a tervezett beruházások, fejlesztések megvalósíthatóak lennének időben.

Az Önkormányzat működésében a fenti, külső behatások mellett, a korábbi húsz évben nem tapasztalt belső átrendeződéssel is meg kell birkóznia, amit a 2024-es önkormányzati választásokon végben politikai változások indukáltak. A korábbi, polgármester és közgyűlés közötti működési rend megváltozott, a döntéshozás menete és formái átalakultak, ennek következtében jelentős átalakítások történtek mind Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának, mind a Polgármesteri Hivatal működésében. A program megírásának pillanatában még nem tudható, hogy az így kialakított új keretek milyen további terhet, plusz feladatot rónak a következő években az Önkormányzatra, mennyiben és miben befolyásolják hosszú távon annak működését. Így a program végrehajtása is ezen új keretek közt, illetve a fent leírt külső tényezők figyelembevételével kell hogy megvalósuljon.

A program összegző jellegű megalapozása az elkövetkező 5 év várható városfejlesztési folyamatainak. A gazdasági programban meghatározott célok megvalósítása a gazdasági program időszakában évente elfogadásra kerülő költségvetések végrehajtásában fog testet ölteni, figyelemmel a mindenkori pénzügyi szabályozás és az Önkormányzat rendelkezésére álló költségvetési lehetőségek feltételeire.

A 2025-29-es időszakra vonatkozó gazdasági program lényegét a manapság egyre szélesebb körben használt fogalom a reziliencia írja le, ami kevésbé kiszámítható időszakban Győr erősségeire építve, globális kényszerekre rugalmasan reagálni tudó magatartást takar. Fontos kiemelni azt a tényt is, hogy az új, jelenleg érvényes tervezési időszakot meghatározó városfejlesztési stratégia, a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) is ezt a kifejezést és az ehhez kapcsolódó akciókat, beavatkozásokat tartja elsődlegesnek. A reziliencia mellett a fenntarthatóság és a környezetvédelmi alapelvek figyelembe vétele a további kiemelendő elemek.

Győr, 2025. április 27.

1. A Gazdasági Programot megalapozó társadalmi-gazdasági környezet

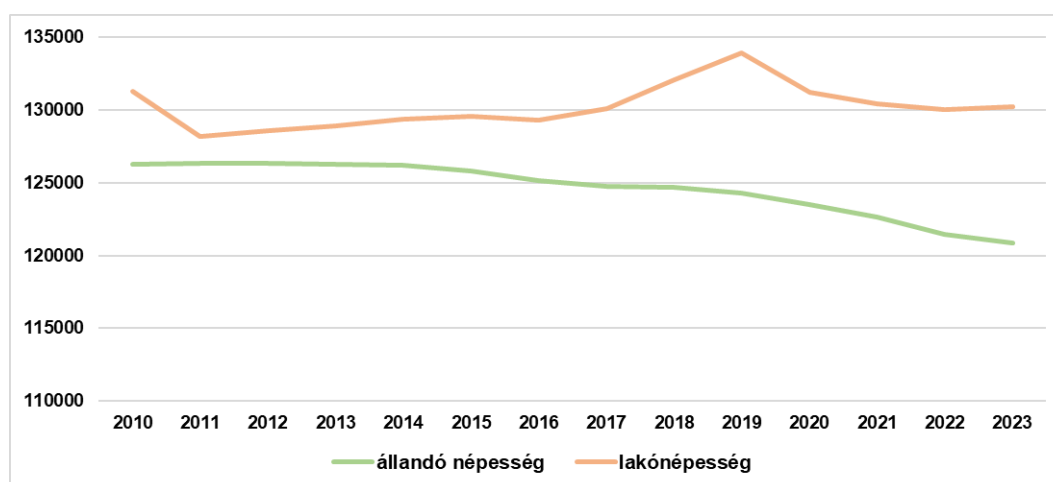
(A Központi Statisztikai Hivatal 2022-2023. évi lezárt statisztikai adatállományának adatai alapján, tekintettel arra, hogy a Központi Statisztikai Hivatal 2024. évre vonatkozó adatainak publikálása csak a gazdasági program elkészülését követő időszakban várható. Ez egészül ki a 2022-es Népszámlásás eredményeivel.)

1.1. Demográfiai folyamatok

1.1.1 Népesség száma és összetétele

Győr állandó népessége 2023-ban 120 883, lakónépessége 130 191. A város népességére az elmúlt másfél évtizedet tekintve stagnáló tendencia jellemző. A város foglalkoztatási és oktatási centrum jellegéből adódóan az állandó népességhez képest szignifikánsan magasabb lakónépességgel rendelkezik; a különbség 2023-ban megközelítette a 10 000 főt (1. ábra). Elmondható, hogy az állandó népesség változásának tendenciája stabilan enyhén csökkenő, míg a lakónépesség esetében a trend hektikusabb képet mutat, többnyire rövid emelkedő szakaszokkal.

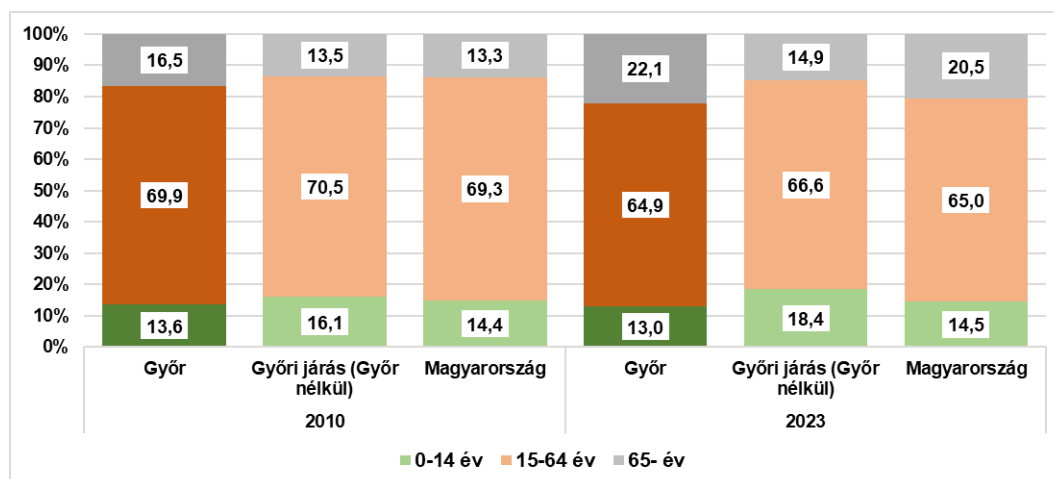
1. ábra Győr állandó és lakónépessége, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

A korstruktúra tekintetében alapvetően az országos tendenciáknak megfelelő folyamatok érvényesülnek. A leginkább jelentős eltérés abban mutatkozik, hogy az idős korosztály aránya magasabb bázisról indulva kisebb ütemű növekedést mutat Győrben 2010 óta az országos mutatókhoz képest. A város 2010-es évek közepén dinamikusnak tekinthető, a korszerkezeten is nyomot hagyó demográfiai folyamatai 2020 után fordulatot mutatnak, a 14 év alattiak aránya újra csökkenésnek indul. A járási adatokkal való összehasonlításból megmutatkozik, hogy az agglomeráció korszerkezete erősebb dinamikát mutat, a fiatal korosztályok aránya növekszik (a Győri járás községeiben a 14 év alattiak aránya 18,4% a győri 13%-hoz képest), amely mögött a szuburbanizáció, illetve a munkaerőmobilitásban elsődlegesen érintett fiatal felnőtt korcsoportok térségbe áramlásának hatása áll (2. ábra).

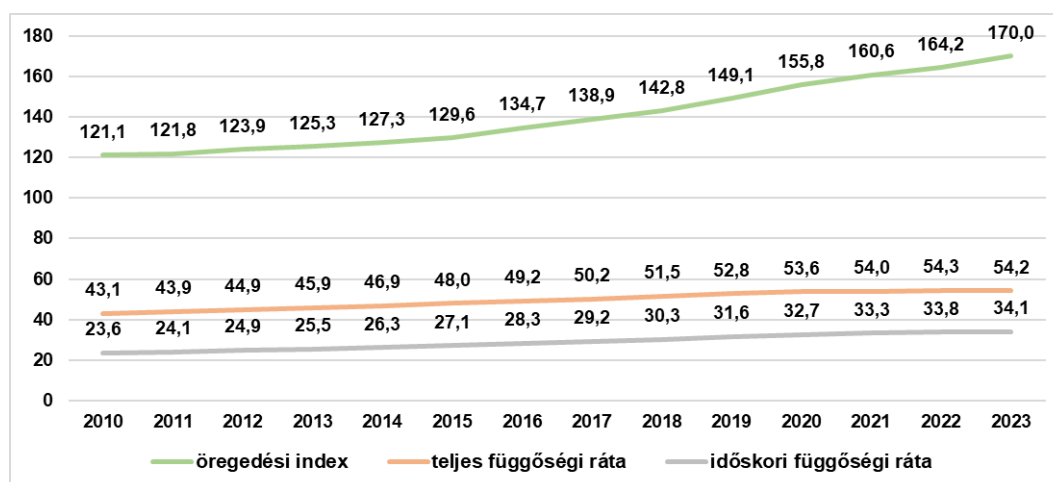
2. ábra Korcsoportok szerinti összetétel, 2010, 2023

Forrás: KSH T-STAR

A korstruktúra fentebb vázolt változási folyamatainak megfelelően az öregedési és függőségi ráták stabil emelkedése tapasztalható. A Győrt és agglomerációját jellemző divergens folyamatok leginkább az öregedési index és az időskori függőségi ráta alakulásában érhetők tetten; az agglomerációs települések öregedési indexe 100 alatti, ráadásul 2015 után csökkenést mutat, míg a Győrre jellemző indikátor (170) magasan meghaladja az országos értéket is (141,1). Elmondható, hogy Győr a korszerkezeti sajátosságok és folyamatok tekintetében specifikus helyzetben van; mivel mind a város vonzáskörzete, mind pedig Győr-Moson-Sopron megye kedvezőbb demográfiai folyamatokkal jellemezhető az országos trendekhez képest, de ezzel szemben Győrre az előreledés gyorsuló tendenciája és magas mértéke jellemző (3. ábra).

3. ábra Öregedési index és függőségi ráták, 2010-2023

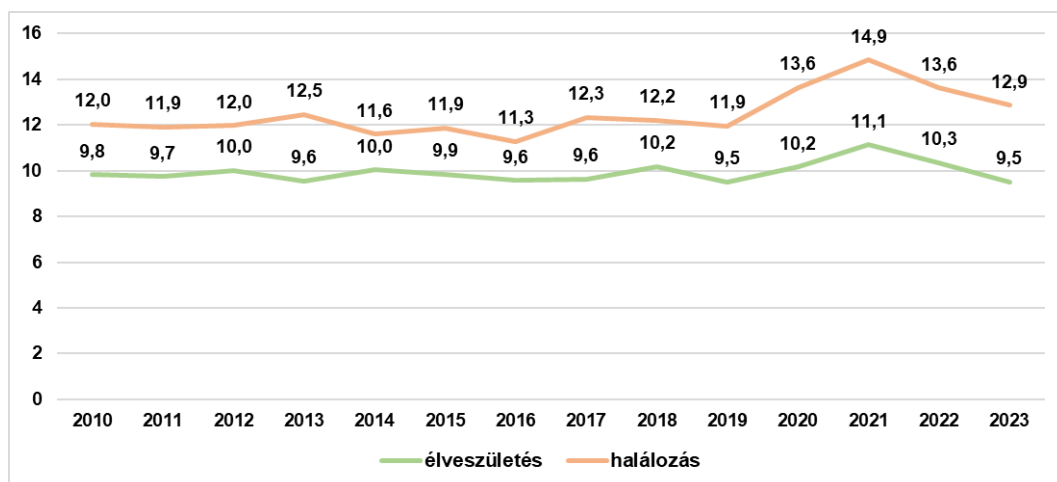

Forrás: KSH T-STAR

1.1.2 A népességváltozás tényezői

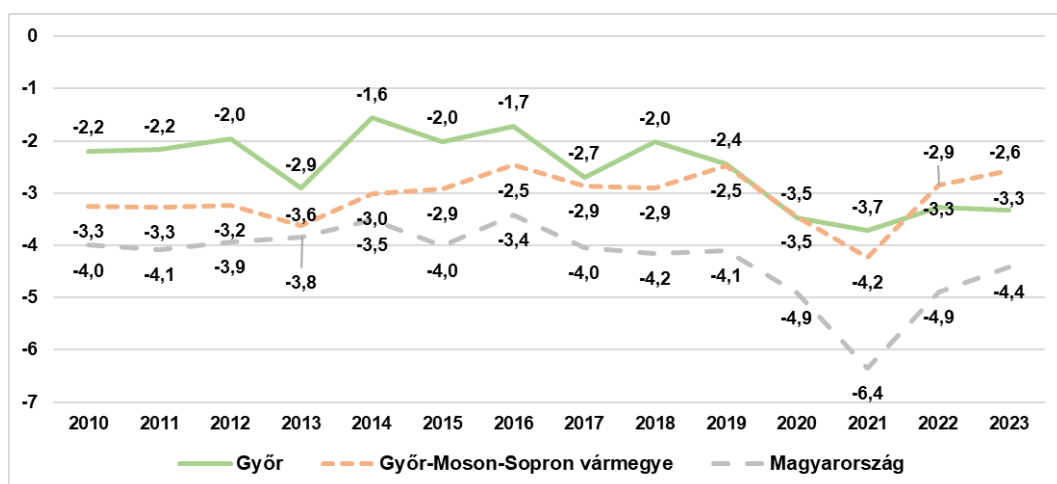
A természetes népmozgalmi folyamatok tekintetében Győr relatíve kedvező helyzetben van az országosnál kis mértékben magasabb születési és alacsonyabb halálozási arányszámmal. Ennek köszönhetően a természetes fogyás mértéke a 2010-es években folyamatosan 2,5 ezrelék alatti, 2020 után 1 ezreléknyi emelkedéssel. A győri és az országos trendek együtt mozgást mutatnak, 2020 után tapasztalható bizonyos közeledés (4-5. ábrák).

4. ábra Nyers élvészületési és halálozási arányszám, ezrelék, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

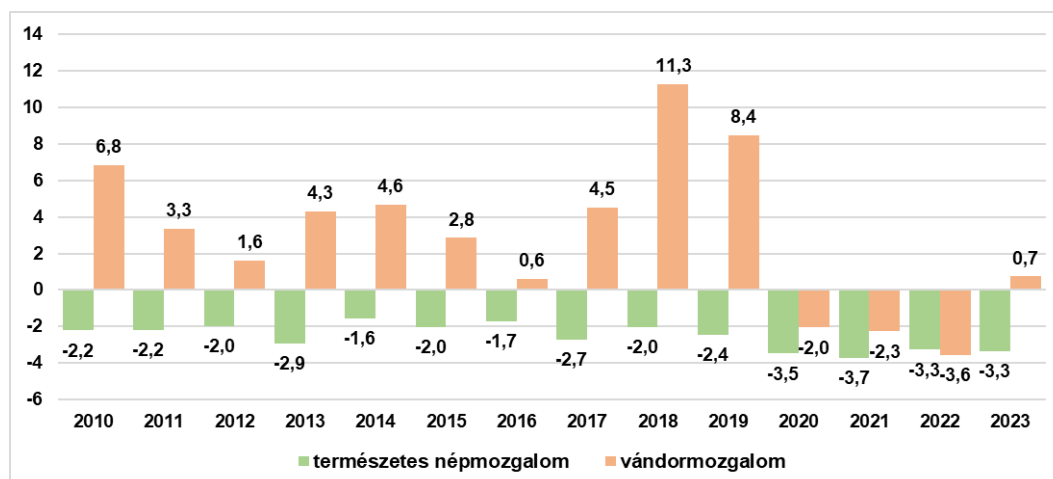
5. ábra Természetes szaporodás, ezrelék, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

Győr egy olyan térség központja, amely a budapesti agglomerációt leszámítva a legjelentősebb népességvonzási potenciállal rendelkezik; Győr-Moson-Sopron megye természetes népességfogyását kompenzálja a vándorlási egyenleg pozitívuma, így enyhén növekvő népességszám mutatkozik az elmúlt másfél évtizedben. Győr esetében is folyamatos vándorlási pozitívumot láthatunk 2020-ig, ezt követően fordul a trend (6. ábra).

6. ábra A népességváltozás tényezői, 2010-2023

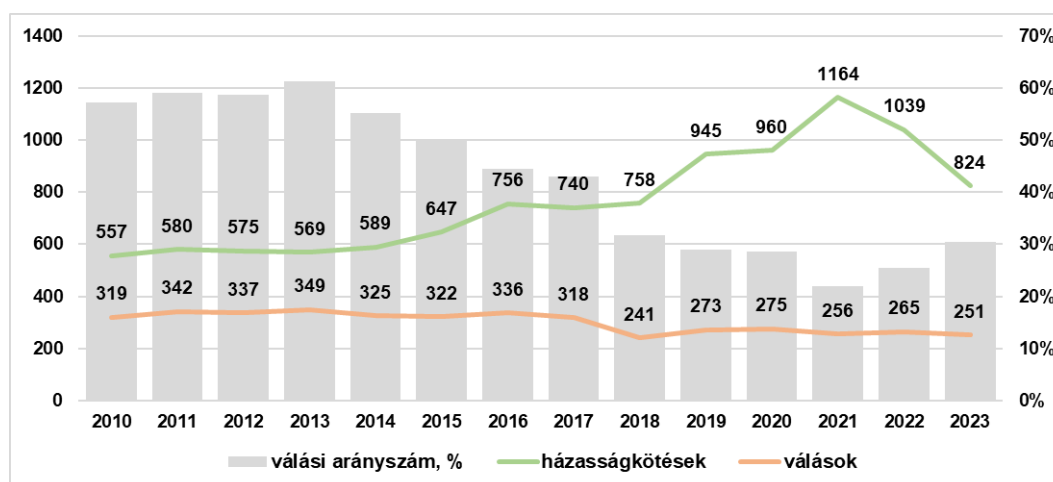

Forrás: KSH T-STAR

1.1.3 Család és háztartás

A házasságkötések száma a 2010-es évek közepétől jól érzékelhető tendenciát mutat Győrben, követve az országos tendenciát, de magasabb arányszámot mutatva. A házasságkötési arányszám 2020-at követően a 2010-es mutató duplájára emelkedett. A válások számában és nyers arányszámában csökkenés mutatkozik így a 100 megkötött házasságra jutó válások száma 15 év alatt a felére esett (7.ábra).

7. ábra Házasságkötések és válások számának alakulása, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

A háztartások száma 2022-ben 56 839 volt Győrben. A növekedési trend a korábbi népszámlálásokhoz viszonyítva egyenletes, nagyobb mértékű, mint a népességnövekedés, azaz az átlagos háztartás-méret folyamatosan csökken. Ez az érték 2022-ben 2,24 volt a városban, ami szignifikánsan alatta marad az országos és megyei értékeknek. Az egyszemélyes háztartások aránya 2022-ben 38,5%, ugyancsak növekvő trenddel, illetve az országos mutató feletti aránnyal, amely részben az előregedés magasabb mértékével magyarázható. Míg 1990-ben kétharmad alatti volt Győrben azon háztartások aránya, ahol nem élt 15 év alatti gyermek, addig 2022-re ez az arányszám 80% fölé emelkedett. Legalább három gyermek mindössze a háztartások 1,6%-ában él. Dinamikus növekedés jellemző azon

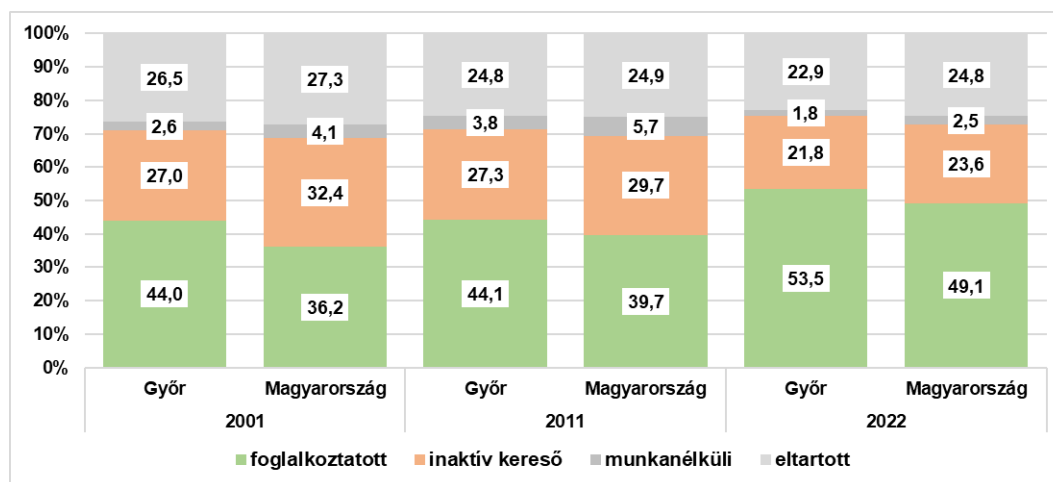
háztartások arányára, ahol csak 65 év feletti személyek élnek, 2022-ben Győrben közel egynegyed (23,1%) volt az arány.

1.2 Foglalkoztatottság, munkanélküliség

1.2.1 Gazdasági aktivitás, foglalkozási státusz

A teljes népességet tekintve a foglalkoztatottak aránya 53,5% volt Győrben, ami több, mint 4%-kal haladta meg az országos mutatót. A foglalkoztatottság bővülése a 2010-es évek elejétől figyelhető meg, az inaktív keresők és eltartottak arányának csökkenésével párhuzamosan. Az aktív korosztályra vonatkoztatott foglalkoztatási ráta tekintetében 2011-hez képest 20 százalékpontos emelkedés mutatkozik Győrben, az elmúlt évtizedet tekintve növekedett az országos mutatókhoz viszonyított előny mértéke. A foglalkoztatottak főcsoport szerinti megoszlását tekintve szembevetendő az ipari és építőipari foglalkozásokban mutatkozó csökkenés, az egyéb foglalkozásúak arányának növekedésével párhuzamosan (8. ábra).

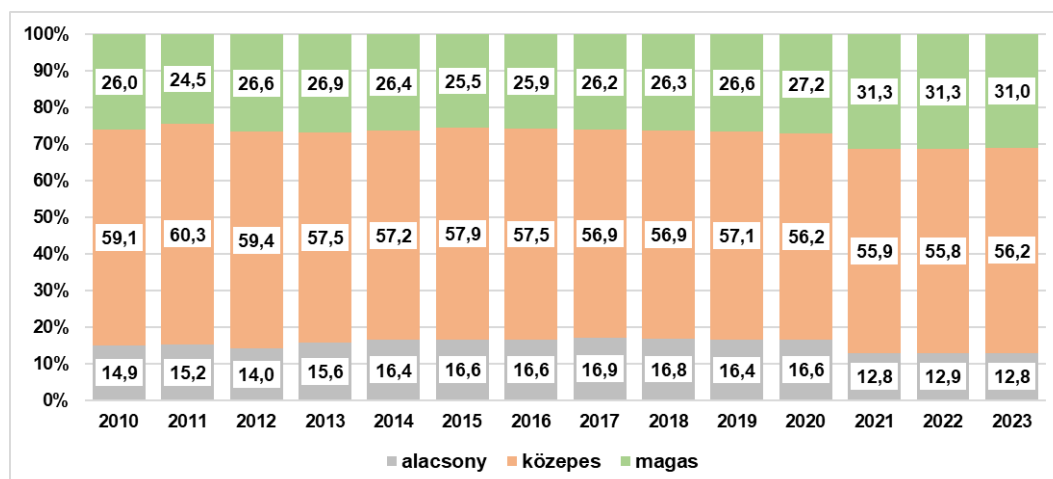
8. ábra Foglalkozási főcsoportok szerinti megoszlás, 2001, 2011, 2022

Forrás: KSH Népszámlálás

A foglalkozási státusz mentén való megoszlás tekintetében Győr az országos mutatóknál kedvezőbb képet mutat. A magas foglalkozási státuszú alkalmazottak aránya 5 százalékponttal haladja meg az országos arányt, ugyanez a helyzet fordított előjellel az alacsony foglalkozási státuszok esetében. Az időbeli változás trendjeit vizsgálva megállapítható, hogy a 2010-es évek stabil stagnáló trendjét követően 2020 után látható jelentős szerkezeti átalakulás, amely során szignifikáns csökkenés mutatkozik az alacsony foglalkozási státusszal rendelkező foglalkoztatottak arányában (9. ábra).

9. ábra .Alkalmazottak megoszlása foglalkozási státusz szerint, 2010-2023

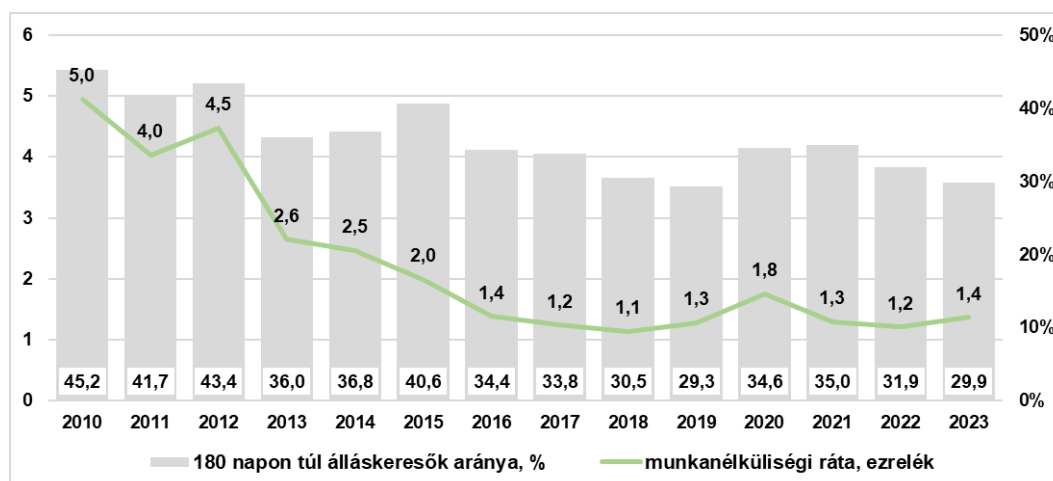

Forrás: MÁK AFCS

1.2.3 Munkanélküliség

A munkanélküliségi ráta Győrben 2015 óta 2% alatt marad, folyamatosan kedvezőbb, mint a régiós, illetve az országos érték. Az álláskeresők nemi megoszlását tekintve az mondható el, hogy a nők aránya némileg magasabb, mint a férfiaké, de a tendenciát tekintve kiegyenlítődés tapasztalható, ami szembe megy az országos trendekkel. A tartósan – 180 napon túl – munkanélküliek aránya 30% körüli, ebben a tekintetben mintegy 15 százalékpontnyi csökkenés tapasztalható a 2010-es évek eleje óta. A győri mutató kedvezőnek tekinthető az országoshoz képest, amely stabilan 50% feletti. Hasonló mértékű eltérés mutatkozik az egy éven túl munkanélküliek tekintetében is. A pályakezdő munkanélküliek aránya is jelentős visszaesést mutat a 2020 előtti időszakhoz képest; 2023-ban ez az arány mindössze 1,1% volt. A szellemi foglalkozású munkanélküliek aránya mintegy kétszeresen haladja meg az országos mutatót, de ez jelentős mértékben betudható a foglalkozási megoszlás helyi sajátosságainak (10. ábra).

10. ábra A munkanélküliségi ráta alakulása, 2010-2023

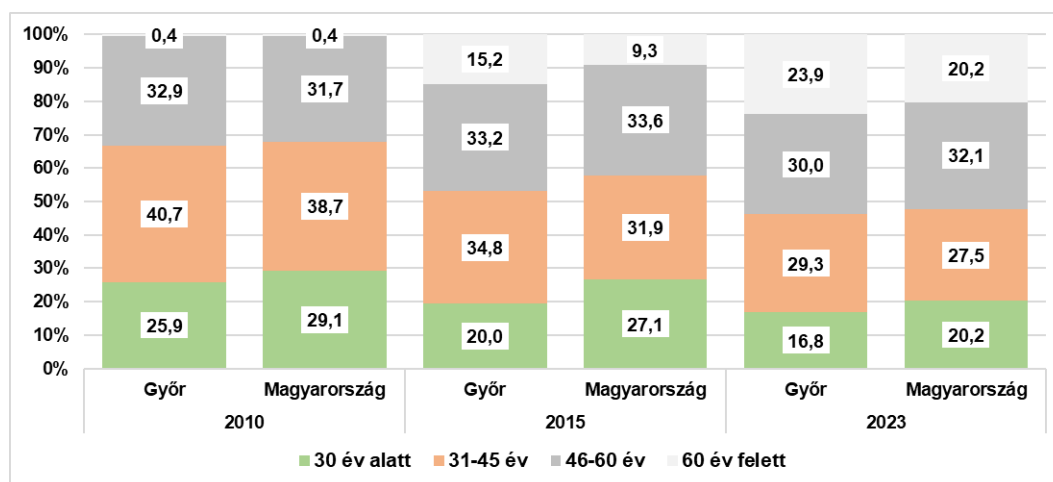

Forrás: KSH T-STAR

A fizikai-szellemi megoszláshoz hasonlóan alakul a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlása is, a magasabb végzettségű csoportok az országosnál nagyobb hányadot tesznek ki a munkanélküliek közül, amely a felnőtt népesség iskolai végzettség szerinti megoszlására vezethető vissza. Az

álláskeresőik iskolai végzettség szerinti megoszlása nem mutat strukturális átalakulást, a változások is megfelelnek a felnőtt népesség iskolai végzettségében történő elmozdulásoknak. Ugyancsak nem láthatunk lényegi elmozdulást az iskolai végzettséghez kapcsolódó munkanélküliségi esélykülönbségek tekintetében, a magasabb végzettséghez kapcsolódó munkaerő-piaci előnyök mértéke hasonlóan tekinthető az elmúlt másfél évtized folyamán. A munkanélküliség korcsoportok szerinti megoszlásában mutatkozó időbeli változás a 60 év feletti munkanélküliek arányának jelentős növekedését mutatja. A belső arány a 40-50 év közötti korcsoportban stagnál, az összes többiben pedig jelentős mértékű csökkenést mutat 2010 óta (11. ábra).

11. ábra Az álláskeresőik kor szerinti megoszlása, 2010, 2015, 2023

Forrás: KSH T-STAR

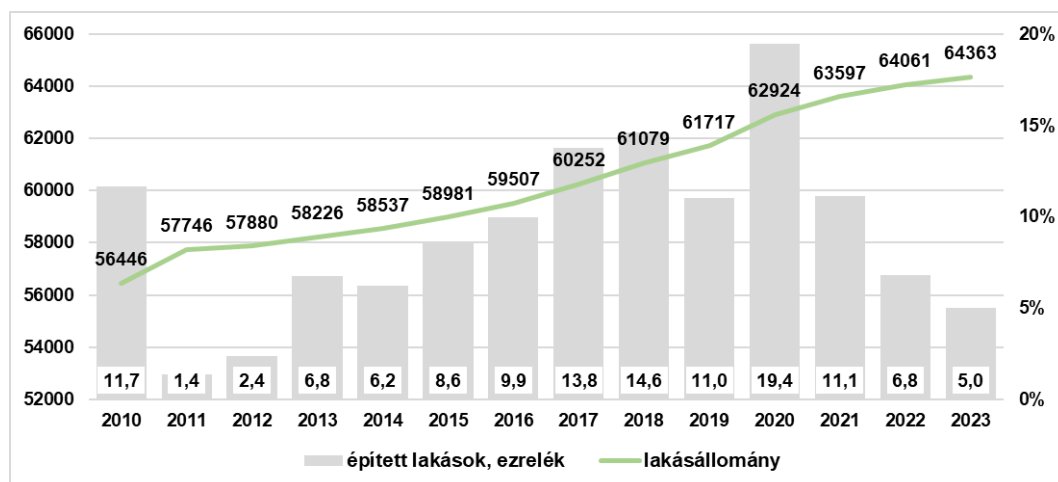
A közfoglalkoztatottak számának tekintetében jól érzékelhető csökkenés mutatkozik, 2023-ban Győrben a közfoglalkoztatottak száma mindössze 28 volt, messze alatta maradv a legmagasabb, 2016-os értéknek (582). Ugyanígy elmondható, hogy csökkenő tendenciát mutat az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma is.

1.3. Lakáshelyzet

1.3.1 Lakásállomány, lakásépítés

A város lakásállománya dinamikus növekedést mutat az elmúlt másfél évtizedben; 2010-hez képest 2023-ban közel 8 000-rel több lakás volt Győrben. A lakásépítés üteme 2020-ig dinamikus növekszik, ezt követően visszaesés tapasztalható (12. ábra). A lakásállomány növekedésével párhuzamosan a méret tekintetében is látható átalakulás, az egy- és kétszobás lakások aránya csökken, a három- és többszobásoké növekszik.

12. ábra Lakásállomány és lakásépítés, 2010-2023

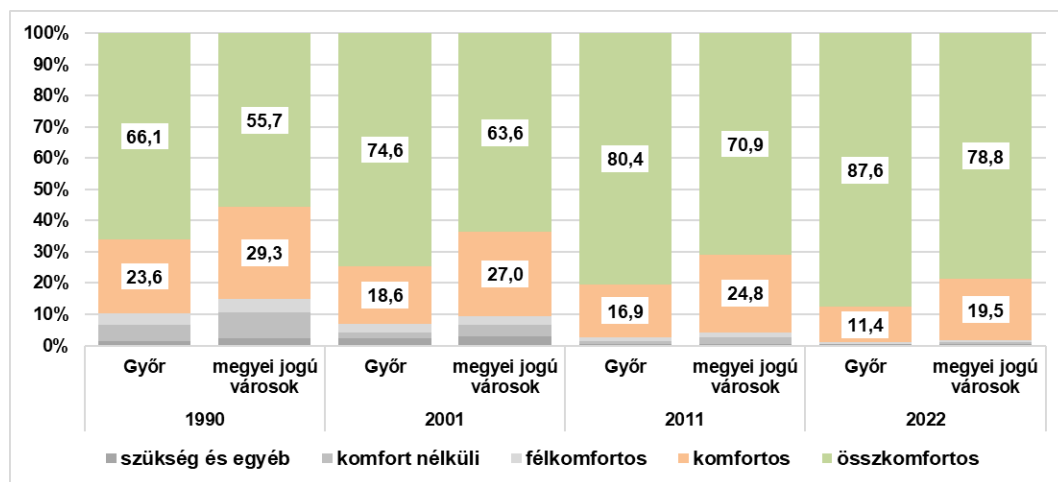
Forrás: KSH T-STAR

Az önkormányzati tulajdonú lakások száma nem változott jelentősen az elmúlt időszakban, a 2022-es évben 4233 db ingatlannal rendelkezett az Önkormányzat.

1.3.2 Lakások minőségi jellemzői

2022-ben a győri lakásállomány komfortfokozat tekintetében kedvezőbb összetételt mutatott a megyei jogú városokra összességében jellemzőnél. A lakások közel 90%-a összkomfortos, a komfort nélküli, illetve szükséglakások aránya elenyésző (13. ábra).

13. ábra Lakások megoszlása komfortosság szerint

Forrás: KSH Népszámlálás

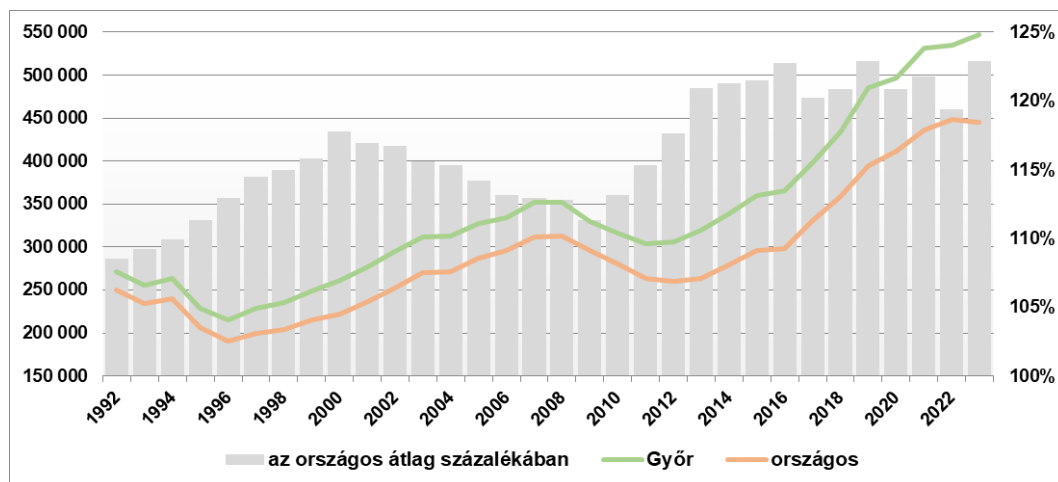
1.4. Jövedelmi helyzet, segélyek és támogatások

1.4.1. Jövedelem

Győr mint regionális gazdasági és társadalmi központ, belső- és külső vonzáskörzetével együtt az ország egyik legfejlettebb térsége a fővárosi régió mellett. Ez nem csak a korábban elemzett foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatokban nyilvánul meg, hanem az országos átlagnál jelentősen jobb jövedelmi viszonyokban és életminőségben is. Az egy főre jutó adóköteles jövedelem tekintetében

Győr 22 százalékponttal haladja meg az országos mutatót. Az országos adatokhoz viszonyított jövedelmi előny változási trendje nem volt egyenletes az elmúlt három évtizedben, de elmondható, hogy a 2010-es évek közepétől az arányok különbsége 20% körüli szinten stabilizálódott, a nominális jövedelmi előny tekintetében növekedés mutatkozik a reálbőrnövekedésnek köszönhetően. Az adózók jövedelmi szint alapján való összetétele tekintetében is kedvező helyzet mutatkozik Győrben. A legalacsonyabb jövedelmi kategóriákba (1 500 000 Ft alatti adóköteles évi jövedelem) eső adózók aránya 2023-ban (20,6%) szignifikánsan alacsonyabb volt, mint az országos mutató (24,1%), de jelentősen alatta maradt a megyei jogú városok hasonló mutatójának is (22%) (14. ábra).

14. ábra .Egy főre jutó adóköteles jövedelem, 1992-2023 (1992-es bázisértéken normálva)

Forrás: NAV SZJA

Győrben magyar viszonyok között kifejezetten magas az életminőség, különösen a gazdasági, jövedelem, a szociális viszonyok, az elérhető szolgáltatások köre és a városban tanuló fiatalok kompetenciaértékei alapján bír kiemelkedő értékkel.

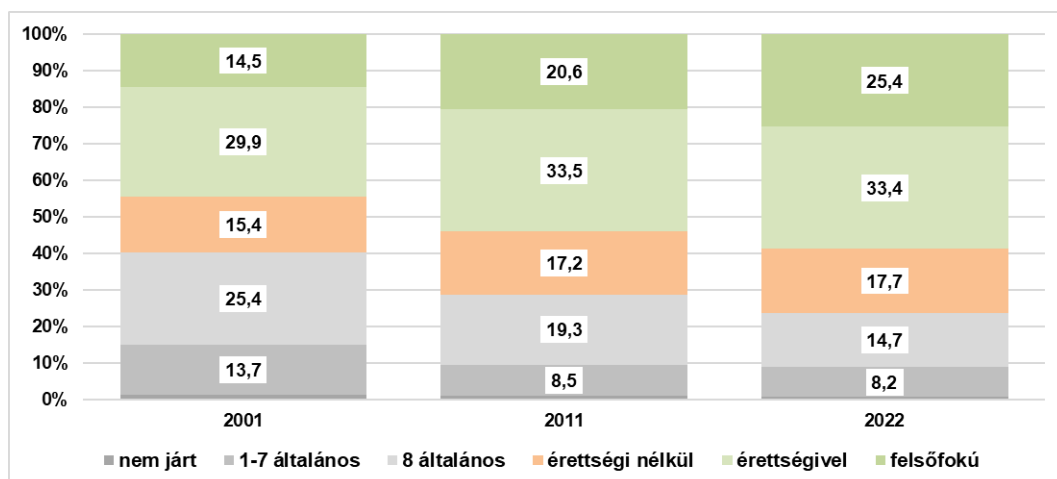
1.4.2 Támogatások és segélyek

A foglalkoztatottak nélküli háztartások aránya a 2022-es népszámlálás adatai alapján Győrben 23,9%, amely mind az országos, mind pedig a megyei jogú városokra jellemző mutató alatt marad. 2011-hez képest közel 5 százalékpontnyi a csökkenés ebben a tekintetben. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak arányára vonatkozóan aktuális adatokkal nem rendelkezünk, az utolsó adatot a 2011-es népszámlálás szolgáltatja, eszerint a vonatkozó győri arányszám 33,7% volt, amely az országos mutatóhoz képest 10, a megyei jogú városok átlagához képest 3 százalékponttal volt alacsonyabb.

1.5 Iskolázottság, oktatási intézmények

Az iskolai végzettség tekintetében mutatkozó átalakulás elsődleges iránya az érettségivel rendelkezők és főként a felsőfokú végzettségűek arányának növekedése. A 7 éves és idősebb népesség egynegyede rendelkezett felsőfokú végzettséggel 2022-ben, ez megfelelt a megyei jogú városok átlagának és 5 százalékponttal haladta meg az országos mutatót (15. ábra).

15. ábra A 7 éves és idősebb népesség megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2001, 2011, 2022

Forrás: KSH Népszámlálás

Győr Megyei Jogú Város minden szempontból iskolavárosnak, oktatási központnak számít, az óvodától a közoktatásig bezárólag egyre nagyobb mértékű a bejárós gyerekek jelenléte az intézményekben.

Az óvodai feladatellátási helyek száma 47, ahol a rendelkezésre álló helyek száma 5998 volt, amit 4369 gyerek vett igénybe 2023-ban. Az óvodai ellátás változásáról elmondható, hogy a demográfiai folyamatok miatt évről-évre kevesebb gyereket iratnak be az intézményekbe, aminek következtében a kihasználtság is folyamatosan csökkent. Intézményi átszervezéssel a feladatellátási helyek csökkentésével sikerült a kihasználtságot növelni az utóbbi években, 2023-ban a kihasználtság 72,8 százalékra emelkedett a korábbi évek 68 és 69 százalékos arányaihoz képest. Az így felszabaduló ingatlanok, épületek hasznosítása a következő évek feladata lesz, a meglévő, óvodai funkciókat ellátó, még használatban lévő épületállomány karbantartása, állagmegóvása és lehetőség szerinti fejlesztése (amennyiben minden lehetőség adott, akkor fűtése korszerűsítés és fűtésszabályozás eszközölhető). Ehhez további számítástechnikai és internetes fejlesztésekre is szükség lesz az intézményekben, amit a 2024-ben indult óvodai KRÉTA kötelező rendszer használata is indokoltá tesz.

Nappali tagozatos alap- és középfokú képzésben összesen 24 719 tanuló járt 2023-ban a győri oktatási intézmények valamelyikébe. A város általános iskoláiba 2023-ban összesen 10 315 gyerek járt, akiknek a 20,3 százaléka volt más településről bejárós. A középfokú képzéseken összesen 14 404 tanulót oktattak ugyanakkor, amelyek közül a legtöbben valamilyen technikum, szakközépiskola keretei között tanultak. A más településről Győrbe középfokon tanulni érkező diákok aránya az egyes iskolatípusokban 34 és 50 százalék között mozog, az arány a szakképző iskolákban a legmagasabb, ahol minden második diák győri csupán (1. táblázat).

1. táblázat A győri óvodai alap- és középfokú nappali oktatás főbb adatai 2023-ban

	feladatellátási helyek száma (db)	beírt gyerekek/tanulók száma (fő)	más településről bejárók száma (fő)	más településről bejárók aránya (%)
óvoda	47	4 369	n.a.	n.a.
általános iskola	34	10 315	2 091	20,3%
gimnázium	15	5 108	2 201	43,1%
szakiskola és készségfejlesztő iskola	2	242	84	34,7%

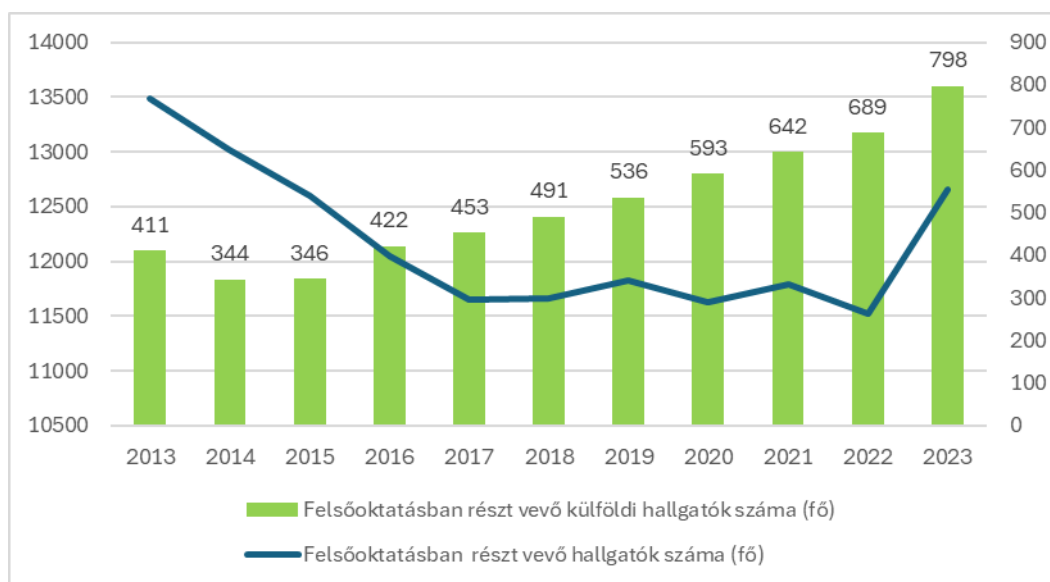
szakképző iskola	11	1 560	791	50,7%
technikum, szakgimnázium	21	7 494	3 502	46,7%
ÖSSZESEN	130	29 088	8 669	

Forrás: KSH-TEIR

Az alsó- és középfokú oktatás állami fenntartásba vételével az Önkormányzat nem fenntartója az alap- és középfokú oktatási intézményeknek. Az állami fenntartásba vételhez kapcsolódóan az Önkormányzat szolidaritási hozzájárulás befizetésére kötelezett a központi költségvetés részére, melynek alapja az Önkormányzat igazgatási területén keletkező helyi iparűzési adóalap. A győri közoktatási és szakképzési intézmények fenntartói között a tankerületi központ és a szakképzési centrum mellett találhatóak alapítványok, egyesületek, kft és nonprofit kft, egyházi személyek és felsőoktatási intézmény is. Az önkormányzat önként vállalt feladatként látja el a Győrújbaráti Gyermektábor fenntartását.

A felsőoktatási kínálatot a városban a két intézmény, a győri Széchenyi István Egyetem és a Brenner János Hittudományi Főiskola képzései jelentik. Ebben az esetben a külföldi hallgatók jelenléte a fontos, illetve az a tény, hogy a Széchenyi Egyetem közoktatási intézményfenntartóként is jelen van a városban, mind az alapfokú, mind a szakgimnáziumi, mind a szakképzésben egyaránt, összesen négy intézménnyel (Széchenyi István Egyetem Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskola, Széchenyi István Egyetem Tánc- és Képzőművészeti Általános Iskola, Szakgimnázium és Kollégium Széchenyi István Egyetem Szent-Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Technikum és Szakképző Iskola, Széchenyi István Egyetem Veres Péter Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium).

16. ábra Hallgatók és külföldi hallgatók számának változása a győri felsőoktatási intézményekben 2013-2023 (fő)

Forrás: KSH-TEIR

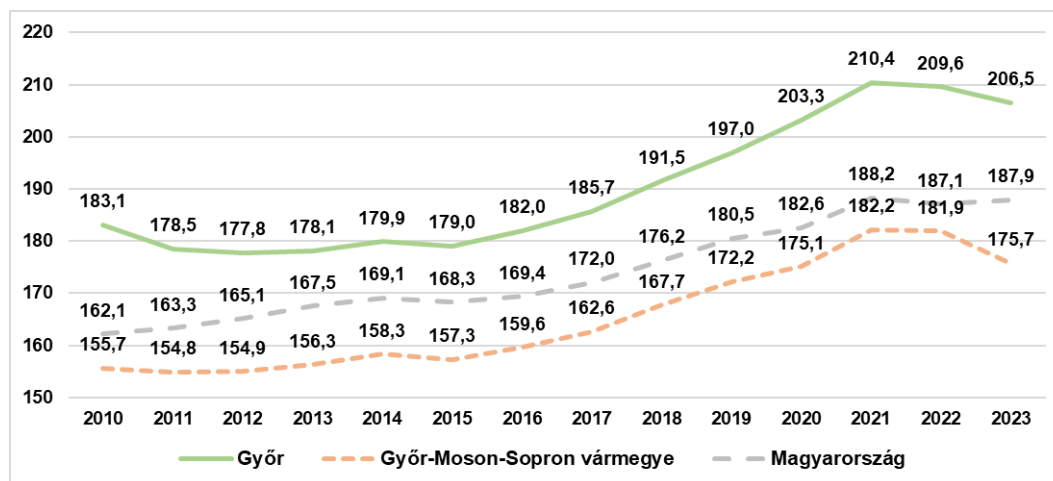
A külföldi hallgatók száma tíz éve fokozatos emelkedő tendenciát mutat a városban, míg az összhallgatói szám 2017-ig csökkenést, majd stagnálást, és az utóbbi években növekményt mutatott. A városban tanuló hallgatók száma 12 659 fő volt 2023-ban (16. ábra).

1.6. Gazdaság

1.6.1 Vállalkozások száma

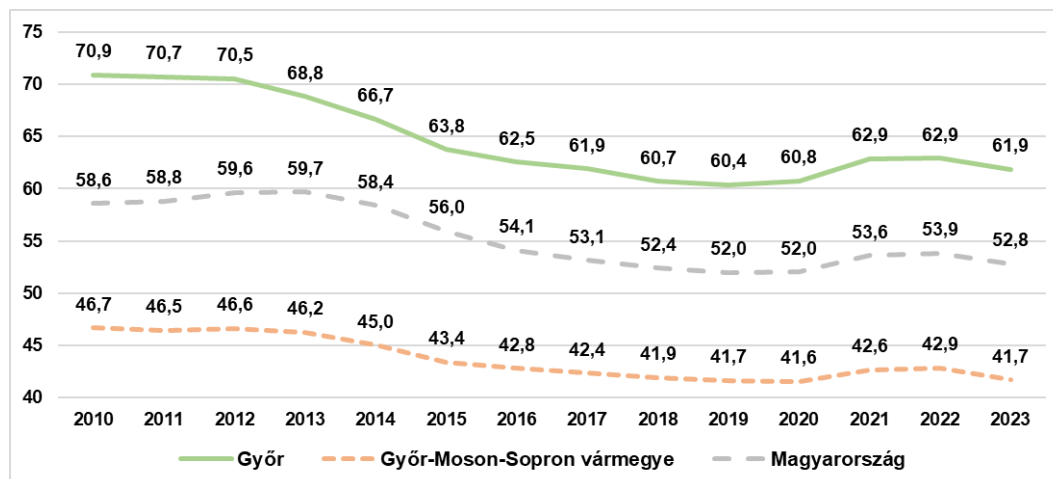
A regisztrált vállalkozások száma növekvő trendet mutat Győrben az elmúlt másfél évtizedben. A trend alakulása megfelel a megyei és az országos tendenciáknak, viszont elmondható, hogy az 1 000 lakosra jutó vállalkozások száma Győrben folyamatosan magasabb. A trend eltérően alakul a társas vállalkozások tekintetében, mind abszolút számban, mind a társas vállalkozások 1 000 lakosra jutó számában enyhe ütemű, de folyamatos csökkenés tapasztalható (17-18. ábrák).

17. ábra Regisztrált vállalkozások száma 1 000 lakosra, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

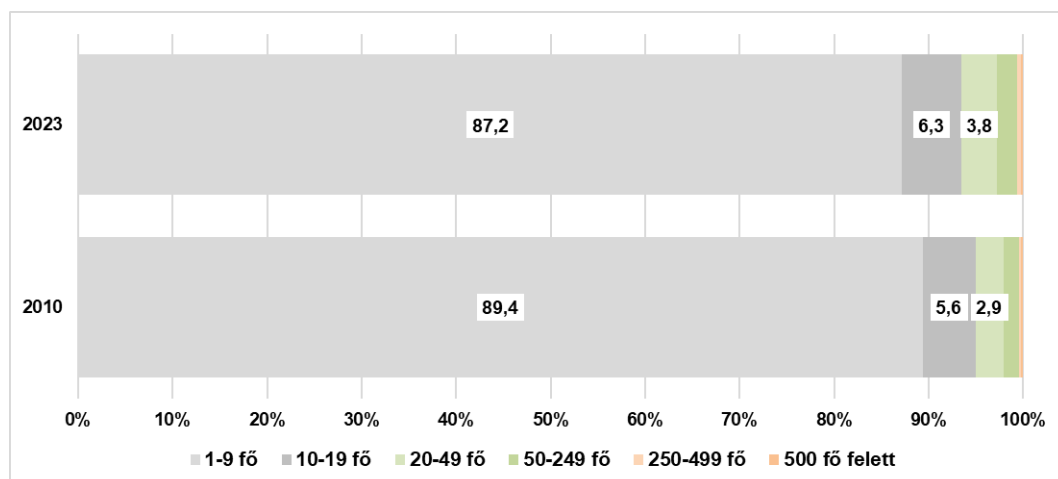
18. ábra Regisztrált társas vállalkozások száma 1 000 lakosra, 2010-2023

Forrás: KSH T-STAR

A győri vállalkozások többsége mikrovállalkozásnak tekinthető, a regisztrált társas vállalkozások között – a 0 és ismeretlen főt foglalkoztatókat leszámítva – közelíti a 90%-ot az 1-9 fős vállalkozások aránya. 50 főnél többet mindössze a vállalkozások 3%-a foglalkoztat (19. ábra). 2021-ben 15 győri székhelyű vállalkozás foglalkoztatott 500 munkavállalónál többet. A vállalkozások többsége feldolgozóipari tevékenységet folytat, 1-1 energiaszolgáltatási, logisztikai, mérnöki és építőipari szolgáltató található köztük. Ezen túl 8 olyan egyéb szervezet (Széchenyi István Egyetem, Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház, szakképzési centrumok, Győr-Szol, Pannon-Víz, megyei kormányhivatal) működik a városban, amely ugyancsak több, mint 500 munkavállalót foglalkoztat (2. táblázat).

19. ábra A társas vállalkozások megoszlása méretkategóriák szerint, 2010, 2023

Forrás: KSH T-STAR

2. táblázat Az 500 fő feletti foglalkoztatotti létszámmal rendelkező vállalkozások, 2021

Vállalkozás	Foglalkoztatott	Árbevétel (1000 USD)
Audi Hungaria Zrt.	12 784	8 951 347
E.On Áramszolgáltató Zrt.	1 240	404 461
Rába Automotive Holding	1 237	144 688
Leier Hungaria Kft.	1 065	184 359
Dana Hungary Kft.	974	349 073
Imperial Logistics Kft.	817	39 050
Nemak Győr Kft.	816	143 670
Marklin-Hungaria Kft.	690	44 406
Rába Járműalkatrész Kft.	667	45 410
Leadec Kft.	646	30 464
Rába Futómű Kft.	622	95 971
Trigo Quality Support Kft.	614	21 046
Graboplast Zrt.	562	62 600
Melecs Kft.	509	258 987
Fehrer Hungaria Kft.	500	56 069

Forrás: Orbis Europe

1.6.2 Ágazati megoszlás

A Győrben működő vállalkozások 80%-a a szolgáltató ágazatban tevékenykedik, hasonló arány mutatkozik a társas vállalkozások között is. Az ágazati struktúrában 2010 óta kisebb átrendeződés történt, a legnagyobb arányt a kereskedelem, javítás, illetve a szakmai, tudományos műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágazatban tevékenykedő vállalkozások adták mindkét időpontban, jelentősebb növekedés az építőipari, csökkenés pedig az ingatlanügyletekkel foglalkozó vállalkozások arányában mutatkozott (3. táblázat).

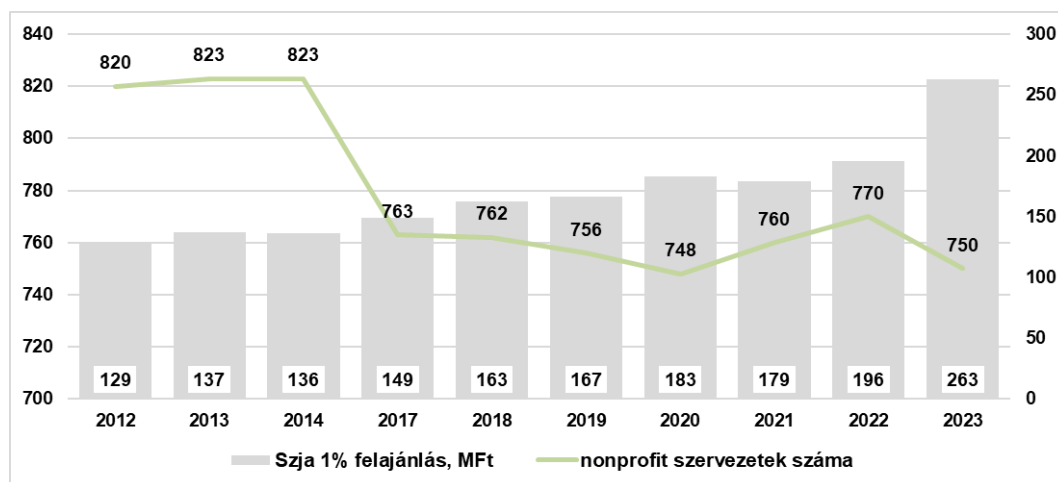
3. táblázat A vállalkozások megoszlása ágazatok szerint, 2010, 2023

Ágazat	Összes vállalkozás				Társas vállalkozások			
	2010		2023		2010		2023	
	db	%	db	%	db	%	db	%
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás	1363	5,9	1793	7,2	82	0,8	60	0,8
Bányászat, kőfejtés	4	0,0	12	0,0	4	0,0	12	0,2
Feldolgozóipar	1094	4,7	1037	4,2	731	7,5	609	8,1
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás	37	0,2	42	0,2	37	0,4	24	0,3
Vízellátás, hulladékgazdálkodás	40	0,2	30	0,1	36	0,4	23	0,3
Építőipar	1452	6,3	1975	7,9	767	7,9	823	11,0
Kereskedelem, gépjárműjavítás	3177	13,7	2530	10,1	2186	22,5	1656	22,1
Szállítás, raktározás	613	2,7	985	3,9	303	3,1	232	3,1
Vendéglátás, szálláshely	721	3,1	746	3,0	459	4,7	359	4,8
Információ, kommunikáció	722	3,1	814	3,3	391	4,0	361	4,8
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	796	3,4	507	2,0	222	2,3	117	1,6
Ingatlanügyletek	5224	22,6	4942	19,8	1725	17,8	701	9,4
Szakmai, tudományos tev.	3419	14,8	3738	15,0	1480	15,3	1373	18,4
Adminisztratív tevékenység	1279	5,5	1281	5,1	488	5,0	405	5,4
Közigazgatás, társadalombizt.	4	0,0	7	0,0	4	0,0	7	0,1
Oktatás	1051	4,5	1207	4,8	164	1,7	135	1,8
Egészségügyi, szociális ellátás	601	2,6	752	3,0	291	3,0	279	3,7
Művészet, szórakoztatás	594	2,6	795	3,2	146	1,5	143	1,9
Egyéb szolgáltatás	930	4,0	1769	7,1	179	1,8	159	2,1
Egyéb tevékenység	6	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

A Győrben működő nonprofit szervezetek száma az elmúlt évtizedet tekintve stagnáló tendenciát mutat, ezzel párhuzamosan azonban az egyszázalékos felajánlások összértéke jelentős növekedést mutat, hiszen kétszeresére nőtt a felajánlott összeg nagysága az elmúlt tíz év során (20. ábra).

20. ábra Nonprofit szervezetek és civil szja felajánlások összege

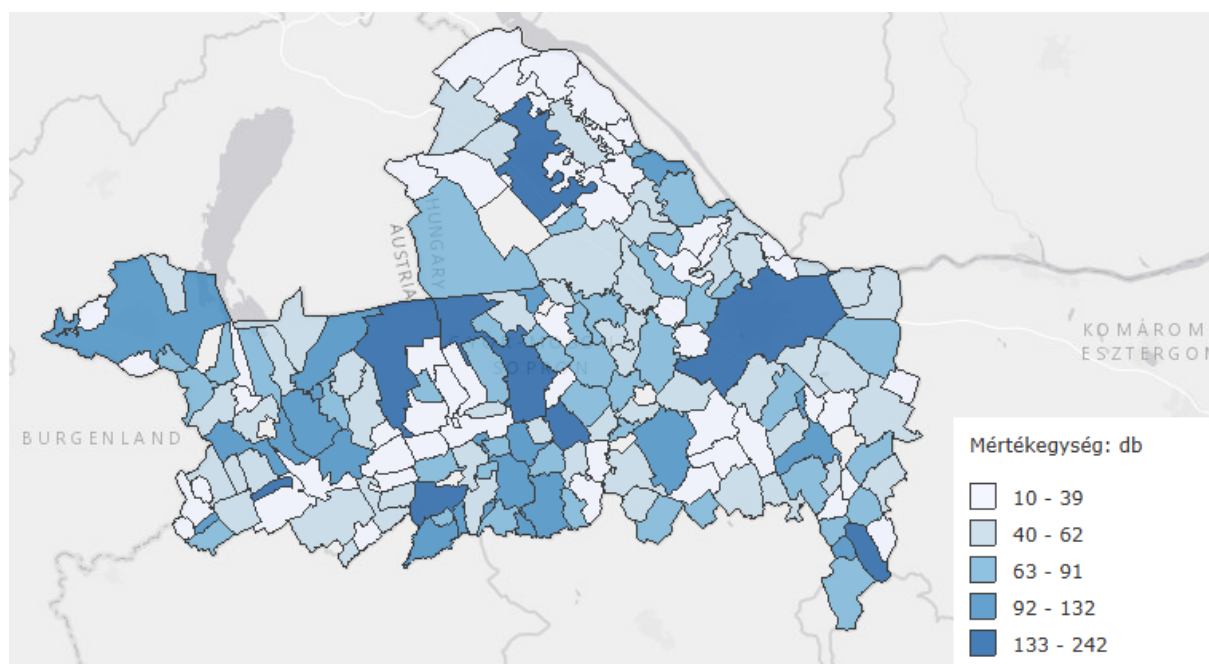

Forrás: NAV

1.6.3. Kereskedelem, vendéglátás, turizmus

Győrben 2023-ban több mint 2200 (tízezer lakosra vetítve 167) kiskereskedelmi üzlet működött (21. ábra).

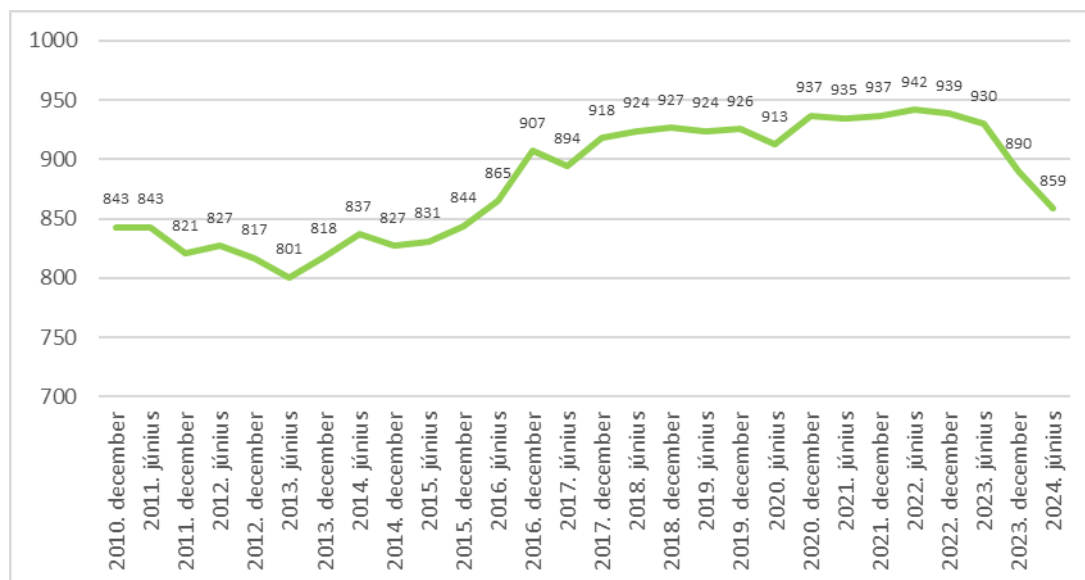
21. ábra Kiskereskedelmi üzletek száma tízezer lakosra vetítve, Győr-Moson-Sopron vármegye településein, 2023 (db)

Forrás: KSH Tematikus térképek

A vendéglátóhelyek számának változása hullámzóan alakult az elmúlt tíz év során. 2014-től emelkedés volt tapasztalható, aminek a tendenciáit a COVID-járvány nem csak megállította, de átmenetileg csökkenő pályára állította. Az utolsó, 2024-es nyári adat 859 darab vendéglátóhellyel számol, annyi-val, mint nyolc évvel korábban (22. ábra).

22. ábra Vendéglátóhelyek száma 2010-2024 (db)

Forrás: KSH – Tájékoztatási adatbázis

Ami a város szálláshely kapacitásait illeti, Győrben összesen 154 szálláshely várja a városban meg-
szálló turistákat, amelyek legnagyobb része magán szálláshely, illetve egyéb szálláshely, a szálloda és

panzió kapacitás az elmúlt években csökkent. Ennek hátránya, hogy a magán szálláshelyek marketingje és láthatósága – a szállodákhoz és panziókhoz képest – gyengébb, így a turisták kevésbé találják meg azokat. Emellett egyre inkább elterjednek az úgynevezett közösségi szálláshelyek, amelyek tulajdonképpen a munkásszállásokat jelentik. A gazdasági igények kielégítése, a folyamatos munkaerőhiány leküzdésére egyre nagyobb az igény az ilyen típusú szálláshelyre koronavírus-járvány hatására valamelyest csökkent a kereskedelmi szálláshelyek (hotelek, panziók, egyéb szállástípusok) száma, míg a magánszálláshelyeké pont, hogy megnőtt.

A turizmus dinamikusan fejlődött egészen a koronavírus járványt megelőző évekig, azonban 2021-ben még mindig nem érte el a járvány előtti időszak vendégforgalmának felét sem. Inkább az üzleti turizmus dominálja a szektort, így a lakossági vendégfogadás esetében még vannak kihasználatlan kapacitások. A járvány okozta sok utáni visszarendeződés lassan megtörténik, azonban mind a bel-
földi, mind a külföldi vendégek átlagos tartózkodási idejének fokozatos csökkenése azt mutatja, hogy a helyi gazdaság ezen ágában van fejlődési potenciál. A járvány alatt kieső külföldi vendégszám is visszatért az utóbbi öt év során: győri szálláshelyeken megszálló vendégek között a külföldi vendégek aránya 2024-ben már 55 százalék volt, az itt töltött vendégéjszakák 52 százaléka származik tőlük (4. táblázat).

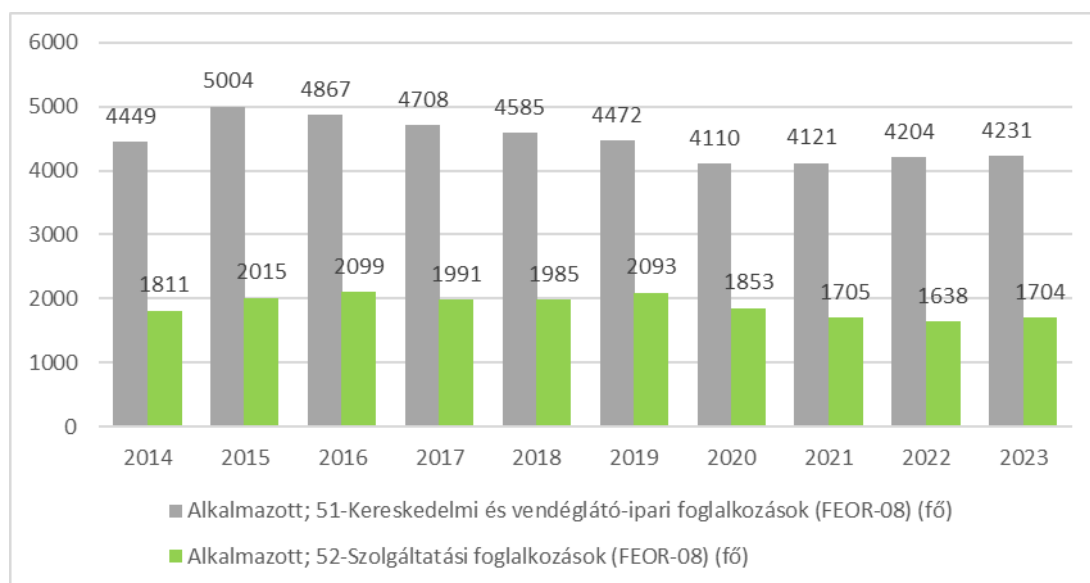
4. táblázat Turisztikai szálláshelyek vendégforgalma Győrben 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)	349 663	458 716	484 852	490 006
Vendégek száma a szálláshelyeken (fő)	122 353	203 933	234 193	256 513
Vendégek átlagos tartózkodási ideje (éjszaka)	2,9	2,2	2,1	1,9
Külföldi vendégek száma a szálláshelyeken (fő)	49 406	101 688	129 330	141 784
Belföldi vendégek száma a szálláshelyeken (fő)	72 947	102 245	104 863	114 729
Külföldi vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)	148 848	223 074	26 0230	256 180
Belföldi vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)	200 815	235 642	224 622	233 826
Külföldi vendégek átlagos tartózkodási ideje (éjszaka)	3	2,2	2	1,8
Belföldi vendégek átlagos tartózkodási ideje (éjszaka)	2,8	2,3	2,1	2

Forrás: KSH – Tájékoztatási adatbázis

A fenti változások a szektorban alkalmazottak számának változásán is lekövethetők. A kereskedelem-
ben és vendéglátóiparban alkalmazottak száma 2015 óta folyamatosan, lassú tempóban csökkent, majd 2019-ben elérte a mélypontot, ahonnan lassú emelkedéssel 2023-ra elérte a 4231 főt. Hasonló tendenciák mutathatóak ki a szolgáltatások területén is (23. ábra).

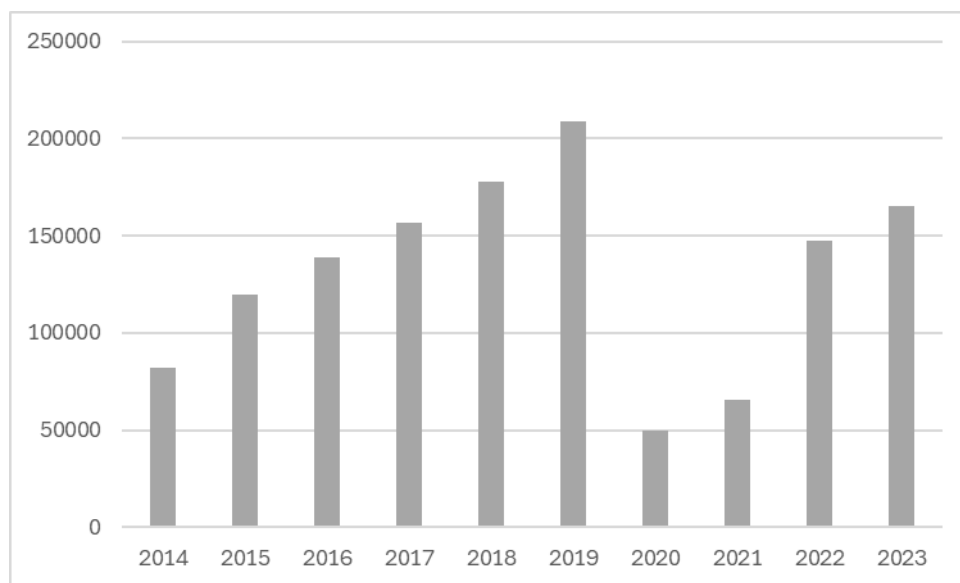
23. ábra Alkalmazottak számának változása a kereskedelmi és vendéglátó-ipari, illetve a szolgáltatási foglalkozási körökben 2014 és 2023 között (fő)

Forrás: KSH – TEIR

Az idegenforgalmi adó mértéke 2015 óta változatlan: 450 Ft. Az idegenforgalmi adó növekmény lekötötte a fentebb már részletezett trendeket, hiszen a 2019-es csúcstól nagy visszaesést mutat a 2020-as járványév. Az azóta eltelt időszakot a növekedés jellemezte, a 2023-as bevételek szintje a 17-es évével közel megegyező (24. ábra).

24. ábra Győr idegenforgalmi adó bevétele, 2014-2023 (millió Ft)

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

1.7. Egészségügyi, szociális és gyermekjóléti ellátások

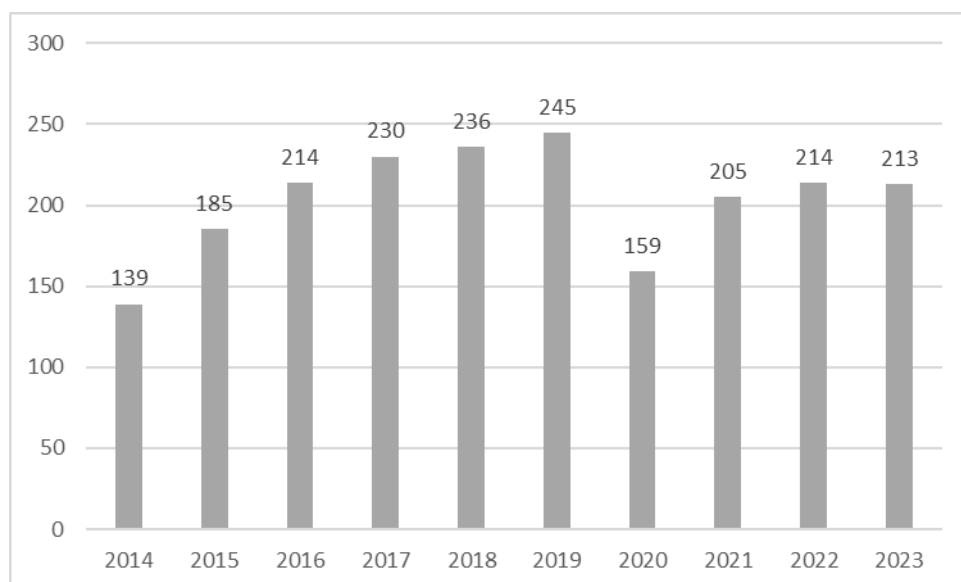
Győr városának egészségügyi ellátása – az oktatáshoz hasonlóan – egyszerre kell, hogy kielégítse a városban lakók szükségleteit, valamint a város tágabb térségének – járásának, agglomerációjának, vármegyéjének, sőt régiójának – igényeit. A városban az egészségügyi ellátást a háziorvosokon túl a járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg intézeti ellátás biztosítja. 2025-ben az alapellátásban 53 háziorvos és 26 házi gyermekorvos dolgozik. Mind a háziorvosok, mind a gyermekorvosok száma csökkent az

elmúlt egy évtized során, ennek következményeként az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma 2023-ban 1735 fő volt, ami bár országos viszonylatban jó mutatónak számít, azonban a tíz évvel korábbi adathoz képest 15 százaléknyi növekményt jelent. A nappali háziorvosi és gyermekorvosi ellátást ügyeleti ellátás egészíti ki. Az elmúlt évtizedben csökkenés tapasztalható a betegforgalomban, aminek legfőbb oka a rendelőn kívüli, otthoni betegellátások számának a visszaesésével magyarázható mind a gyermek, mind a felnőtt ellátásban. A trendek két évtized óta egyértelműen csökkenő irányba tartanak, 2023-ban a rendelőn belüli és kívüli betegellátás a felnőttek esetében éves szinten 575 783 esetet jelentett, míg a gyerekellátásban 209 351 esetet. Ezzel párhuzamosan a járványidőszakban megjelent és alkalmazott telemedicinális ellátások (telefonos kapcsolat orvos és beteg között) száma 2021-ben 174 523 esetet jelentett, aminek volumene a járvány elmúltával csökkent egy kissé, de még 2023-ban is 143 732 ilyen esetet tartottak számon. Ugyanez a mutató a gyerekellátásban 73 622 esetről csökkent le 47 528 esetre, vagyis ebben inkább volt erőteljesebb visszatérés a személyes találkozókra, mint a felnőttek esetében. A telemedicinális és a személyes betegellátás számai összességében így érik el a tíz évvel ezelőtti személyes betegellátás számait.

A városban a fekvő- és járóbeteg szakellátás az állam által fenntartott, regionális feladatokat is ellátó Petz Aladár Megyei Oktató Kórházban folyik. A korábban önkormányzati felügyelet alá tartozó védőnői szolgálatot 2023-ban átvette az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ) és ennek következtében a kórház alkalmazottjává váltak. A fekvőbeteg ellátásban 1.470 kórházi ágy működött 2023-ban a Petz Aladár Megyei Oktató Kórházban. Győrben 2023-ban 36 gyógyszerár és 1 fiókgyógyszerár működött.

Azoknál a csoportoknál, melyek élethelyzetükből, egészségi állapotukból adódóan rosszabb szociális körülmények között élnek, illetve azok, akik koruk miatt gondoskodást igényelnek, továbbra is nagy szerepe, jelentősége van a szociális és gyermekjóléti ellátásoknak, szolgáltatásoknak (25.ábra).

25. ábra Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatal felnőttek szakellátásba történő elhelyezés miatt (fő)

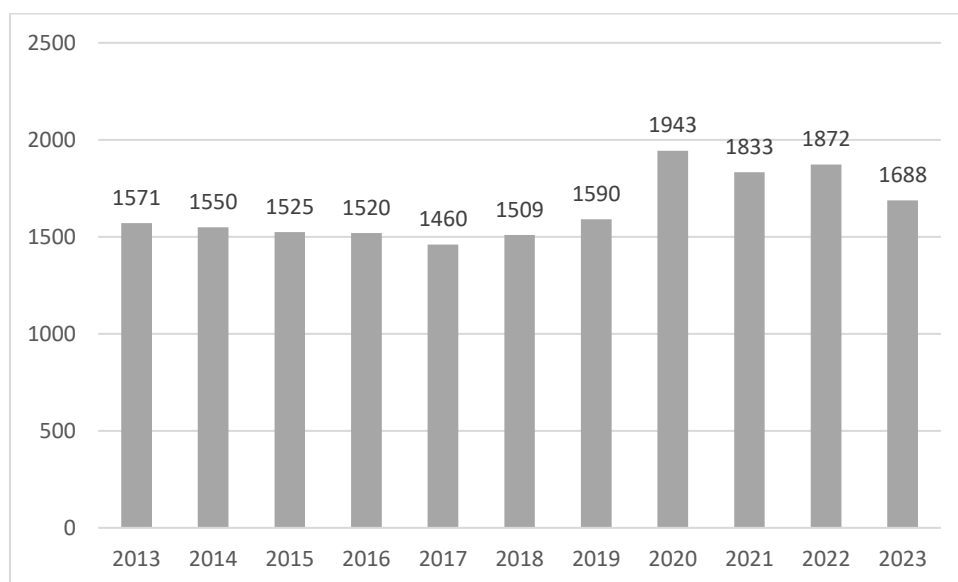

Forrás: KSH – TEIR

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az Önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan nehéz helyzetben lévő személyeknek, hogy otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelüket minél hosszabb időn keresztül fenntarthassák, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáikat megoldhassák. Győrben a szolgáltatási struktúra minden eleme a segítségre szorulóknak rendelkezésére áll. Az elmúlt évben az idősek, a fogyatékkal élők és az étkezésükről gondoskodni egészségügyi problémáik miatt nem képes személyek számára nyújtott étkeztetést 1688 fő vette igénybe, míg az önellátásukban korlátozott idősök közül 438 fő házi segítségnyújtásban részesült.

A szociális étkeztetésben résztvevők számának változása jól tükrözi a 2019-es év óta történt változásokat: a járványhelyzet, majd a gazdasági bizonytalanság és az inflációs időszakok egyre nagyobb kihívások elé állították a város helyi társadalmának sérülékenyebb csoportjait. Ennek következménye a szociális étkeztetést igénylők számának 20 százalékos megugrása 2020-ban. A szám azóta mérséklődött, azonban még napjainkban is magasabb, mint a járványidőszak előtti években (26. ábra).

26. ábra Szociális étkeztetésben részesültek száma 2013-2023 (fő)

Forrás: KSH – TEIR

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és az Önkormányzat között kötött megállapodás alapján 500 idős számára biztosított a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amit 2023-ban 397-en vettek igénybe.

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkeztetésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Az idősek számára 12 idősek klubjában 378 fő férőhelyen vette igénybe a nappali ellátást (közülük 26 fő demens), a fogyatékosok számára pedig 67 férőhely biztosítja a szolgáltatást.

Az időskorúak gondozóházában működő férőhelyek száma 24, míg a tartós bentlakásos ellátását 4 telephelyen 872 férőhely szolgálja. E szolgáltatások iránt jelentős igény mutatkozik, melyet a meglévő férőhelyszám nem tud teljesen kielégíteni.

A hajléktalan személyek ellátása is alap-, nappali és bentlakásos szolgáltatások működtetésével valósul meg. Népkonyhán történő ellátásban 2023-ban átlagosan 64 fő részesült. A nappali melegedő 60 férőhelyes, és ugyancsak 60 fő veheti igénybe a téli hónapokban a krízisellátást.

Folyamatos kihasználtsággal működnek a bentlakásos ellátások, köztük az átmeneti ellátás 162 férőhellyel, a rehabilitációs ellátás 50 férőhellyel, míg az idős hajléktalan személyek ellátását biztosító Hajléktalanok Otthona 40 férőhellyel. Az utcán élő hajléktalan emberek ellátását a Segítőház Alapítvány utcai szociális munka keretében látja el.

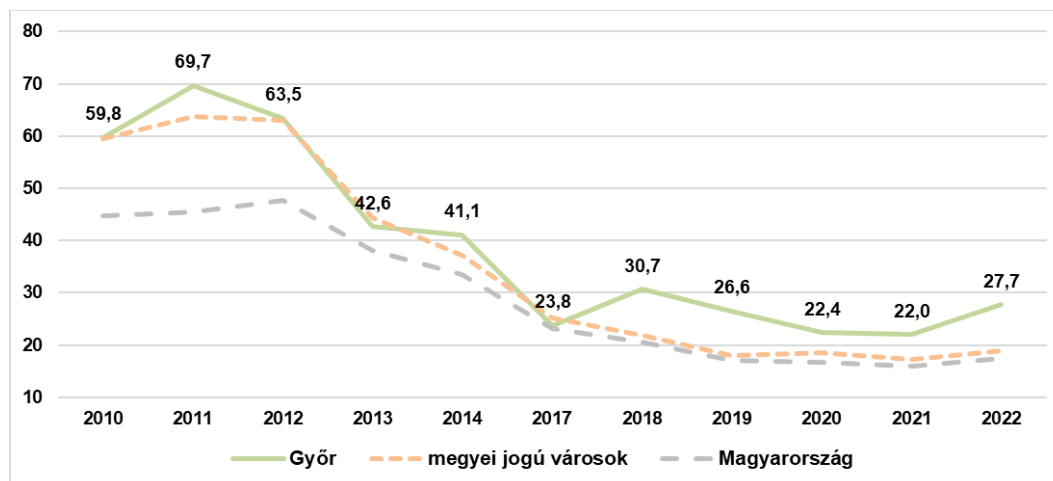
A Család- és Gyermejkölési Központ 10 telephelyét Győr városában élőknek nyújtott alapszolgáltatáson túl járásközponti szerepet betöltve végzi a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos hatósági munkához kötődő feladatokat, a gyámhivatallal való kapcsolattartást és speciális szolgáltatásokat nyújt.

A 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását az elmúlt években sokáig 12-13 – önkormányzati fenntartású – bölcsődei feladatellátási hely biztosította a településen, 2023-ban az önkormányzati bölcsődei feladatellátási helyek száma kettővel 15-re nőtt, ezzel a korábbi 644 férőhely száma 747-re nőtt. A növekmény mögött az igények növekedése áll, tendenciaként elmondható, hogy a gyermekeket egyre korábban adják be bölcsődébe a munkaerőpiacra visszatérni igyekvő szülei a városban. Az elmúlt években a beíratott gyermekek bölcsődei ellátása – beleértve az ellátottak étkeztetését is – teljes lefedettségben, hiánytalanul valósult meg. A piac további szereplőiként azonosítható még a 135 főnyi hellyel rendelkező családi bölcsődei hálózat, ami 15 feladatellátási helyet takar a városban és ahol szintén kapacitásbővítésről beszélhetünk.

1.8 Közbiztonság, bűnözés

A regisztrált bűncselekmények száma Győrben a 2010-es évek közepéig csökkenő, azóta stagnáló tendenciát mutat. Az 1 000 lakosra jutó bűncselekmények száma az elmúlt másfél évtizedben folyamatosan meghaladta az országos mutatót (27. ábra). A 2010-es évek második felétől tapasztalható tendencia, hogy a megyei jogú városok bűnelkövetési mutatói az országos számokhoz hasonlóan alakulnak, nem jellemző Győrre, a városra jellemző érték elszakad a megyei jogú városokétól, tartósan afelett maradva. Az elkövetett bűncselekmények jelleg szerinti megoszlásáról friss statisztikák nem állnak rendelkezésre.

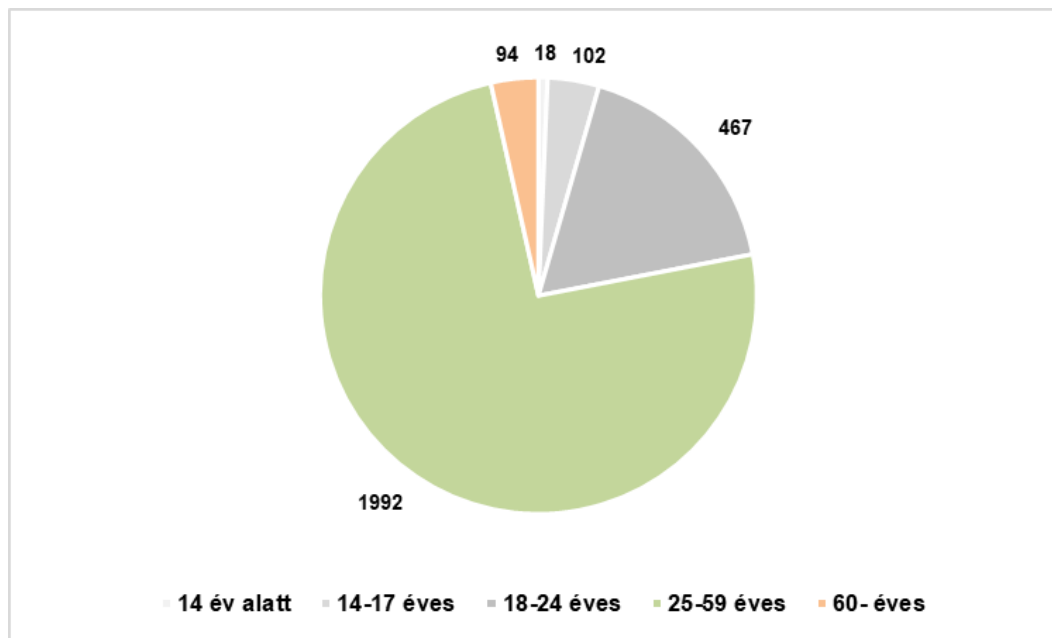
27. ábra 1 000 lakosra jutó regisztrált bűncselekmények száma, 2010-2022

Forrás: KSH T-STAR

A regisztrált bűncselekmények túlnyomó többségének elkövetői a 25-59 éves korcsoportba tartoznak (28. ábra).

28. ábra Regisztrált bűncselekmények megoszlása az elkövető életkora szerint, 2022

Forrás: KSH T-STAR

2. A Gazdasági Program külső feltételrendszere

2.1. Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 116. §-a képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg a gazdasági program elfogadását.

Az Mötv. 116. §-a ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan:

„A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.”

A gazdasági program kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A 2020-2025 közötti időszakra szóló gazdasági program elkészítése során figyelembe kell venni Magyarország Alaptörvényét, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt. Ezen jogszabályok alapjaiban érintik az önkormányzati rendszer működését, finanszírozását, elsősorban a kötelező és önként vállalt feladatok meghatározásával.

A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

2.2. Európai uniós források 2021-2027

A 2021-2027-es uniós tervezési ciklus uniós és hazai forrásait, azon cél jegyében, miszerint kerüljön be Magyarország 2030-ra az Európai Unió öt legélhetőbb országa közé, gazdaságélénkítésre, a kis- és középvállalkozások támogatására, a magyar települések erősítésére, valamint a kutatás, fejlesztés és innovációs célú beruházásokra kívánta fordítani a Széchenyi Terv Plusz Program.

A koronavírus járvány okozta gazdasági lassulásra az Európai Unió Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) néven helyreállítási alapot indított, ami vissza nem térítendő támogatásból és rendkívül alacsony kamatozású hitelből állítottak össze. Erre Magyarországnak is lehetősége volt pályázatot benyújtania, amit a kormány meg is tett, így további hatmilliárd euró vissza nem térítendő támogatásra lenne jogosult helyreállítási programjára. A 9 milliárd eurós hitelkeretet nem igényelte az ország.

Tekintettel arra, hogy az Európai Bizottság 2022-ben úgy döntött, hogy a magyar kormány adós maradt egy sor, az uniós pénzek biztonságát garantáló intézkedés elfogadásával és végrehajtásával (jogállamisági eljárás), ezért Magyarország jelen pillanatban nem kezdheti meg a helyreállítási források lehívását, csak az előfinanszírozással számolhat. A helyreállítási alap kiegészült további, 4,6 milliárd euró, a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiaellátást célzó REPowerEU-fejezettel. A helyreállítási tervet 2026-ig végre kell hajtani, az ország az időarányos elszámolás miatt egymilliárd Eurotól már elesett.

A Győr városában az előző tervezési ciklusban (Széchenyi Terv 2020) pályázott programokra megítélt támogatások összegét az alábbi táblázat tartalmazza.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az összes, Győrben megvalósuló projektre megítélt pályázati összeg 27%-ra volt jogosult ebben az időszakban. Ez 22 pályázatot jelentett az ebben az időszakban beadott 300 pályázatból (5. táblázat).

5. táblázat Győri projekthelyszínnel megvalósuló, támogatott projektekre, a Széchenyi Terv 2020 operatív programjaiból elnyert pályázati összegek megoszlása (Ft)

Operatív program	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának pályázatai		Egyéb pályázók pályázatai		Összesen (Ft)
	Összeg (Ft)	db	Összeg (Ft)	db	
EFOP			2 634 444 697	13	2 634 444 697
GINOP			21 456 004 971	246	21 456 004 971
IKOP			244 682 992	1	244 682 992
KEHOP	17 095 330	1	5 695 220 287	12	5 712 315 617
TOP	11 297 446 388	21	387 297 340	7	1 168 743 728
Összesen	11 314 541 718	22	30 417 650 287	279	41 732 192 005

Forrás: Pályázati Portál

2.2.1. Hazai operatív programok

Magyarország a 2021-2027-es időszakban a hazai társfinanszírozással együtt több mint 26135,7 millió Euro összegű kohéziós forrással rendelkezik, a kedvezményezettek számára elérhető támogatás összege 9487 milliárd Ft.

2.2.1.1. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)

Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz) a magyarországi kötőtpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházások megvalósítását célozza meg. Az IKOP Plusz teljes forráskeze-
rete 1 559,7 milliárd forint hazai társfinanszírozással együtt. Az IKOP Plusz forráskeze-
rete 85%-a uniós forrás a Kohéziós Alap (KA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatásával, míg
15%-a hazai forrás Magyarország költségvetésének finanszírozásával. Fontos kitétel a pályázati forrás
kapcsán, hogy a 100 ezer fő feletti városok közlekedési beruházásainak a fenntartható városi közleke-
désfejlesztési tervükben (továbbiakban: SUMP) szerepelniük kell.

2.2.1.2. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)

Az EFOP Plusz célja a szociális felzárkózás támogatása Magyarországon.

Az operatív program négy humán szakterület fejlesztéseit foglalja magában (köznevelés, társadalmi
felzárkózás, szociális és gyermekvédelem, valamint család- és ifjúságügy), így az Európai Unió által, a
2021-2027 közötti időszakra meghatározott szakpolitikai célkitűzések közül a szociálisabb és befoga-
dóbb Európa megteremtéséhez kíván hozzájárulni a szociális jogok európai pillérében foglaltak figye-
lembevételével. Az EFOP Plusz teljes forráskeze-
rete 85,05%-a uniós forrás az Európai Szociális Alap
Plusz (ESZA+) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatásával, míg 14,95%-a hazai for-
rás Magyarország költségvetésének finanszírozásával.

2.2.1.3. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz)

A KEHOP Plusz forráskeze-
rete 85%-a uniós forrás a Kohéziós Alap (KA), az Európai Regionális Fejleszt-
ési Alap (ERFA) és az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) támogatásával, míg 15%-a hazai forrás

Magyarország költségvetésének finanszírozásával. A KEHOP Plusz célja a környezetszennyezés és erőforrásaink túlzott kihasználásának csökkentése, a biológiai sokféleség megóvása, a körforgásos gazdaság előtérbe helyezése, a vízmegtartás ösztönzése, a zöld-kék infrastruktúra fejlesztése, valamint a helyi energiaközösségek alapításának támogatása.

2.2.1.4. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)

A fenti program a 2021-27 közötti uniós költségvetési időszak legnagyobb operatív programja. A program a gazdasági növekedést, a hazai vállalkozások versenyképességének fokozását és a teljes foglalkoztatás elérését támogatja a pályázataival. Az operatív program a GINOP nyomdokain haladva, az előző hét év tapasztalataira alapozva a gazdaság ellenállóképességének növelését, a növekedési potenciál kiaknázását, a versenyképesség növelését, a vállalkozói ökoszisztéma támogatását szolgálja. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz teljes forráskerete 2 294,1 milliárd forint hazai társfinanszírozással együtt.

2.2.1.5. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz)

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz forráskerete hazai társfinanszírozással együtt 1 962,5 milliárd forint. A TOP Plusz forráskeretének 83%-a uniós forrás az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA+) finanszírozásával, míg 17%-a hazai forrás Magyarország költségvetésének finanszírozásával. A TOP Plusz elsősorban a helyi önkormányzatok kisebb léptékű fejlesztéseit támogatja. A program célja az EU szintű és az országon belüli területi kohézió javítása, ennek érdekében a régiók és megyék fejlettségi pozíciójának javítása az EU átlag viszonylatában, az országon belüli egyenlőtlenségek csökkentése, kiemelten a négy legkevesbé fejlett régió (Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország) és a komplex programmal fejlesztendő 36 járás fejlesztése. Budapest esetében a nagyváros-specifikus kihívások kezelése a cél.

2.2.1.6. Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)

A Kormány jelentős változtatást eszközölt a 2021-2027 években elérhető EU-s fejlesztési források hazai felhasználásában: az informatika és a digitális világ már új és önálló operatív programban jelent meg az új programozási időszakban. A Digitális Megújulás Operatív Program Plusznak nincs előzménye, korábban ilyen jellegű témaspecifikus horizontális program nem került végrehajtásra. A DIMOP Plusz teljes forráskerete 763,73 milliárd forint hazai

társfinanszírozással együtt. Az Operatív Program forráskeretének 80%-a uniós forrás az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) finanszírozásával. A nemzeti társfinanszírozás mértéke, azaz a program teljes forráskeretéből a hazai forrás 20%.

2.2.1.7. Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

A Végrehajtás Operatív Program Plusz a technikai segítségnyújtás források kezelését szolgáló program, amely a 2021-2027 közötti időszakban Magyarország számára rendelkezésre álló kohéziós célú források eredményes és hatékony felhasználását támogatja. Ehhez kapcsolódóan a VOP Plusz kiemelt figyelmet fordít a pályázói kapacitás fejlesztésére is, ezáltal is elősegítve, hogy a pályázók a fejlesztéseiket minél nagyobb számban, minél szabályosabban és minél jobb minőségben legyenek képesek megvalósítani az új időszakban. Az operatív program főbb beavatkozási területei az irányítási, kontroll- és auditirányítási rendszerek és eszközök biztosítása, a kedvezményezettek és az irányító hatóságok közötti elektronikus adatcsere, a monitoring, a támogatott projektek nyilvánosságával és a tájékoztatással összefüggő feladatok ellátása, valamint az adminisztratív és pályázói kapacitásépítés.

A Végrehajtás Operatív Program Plusz teljes forráskerete hazai társfinanszírozással 321,37 milliárd forint. Az operatív programot az Európai Unió az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap (KA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), valamint az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) technikai segítségnyújtás célra rendelkezésre álló forrásaiból finanszírozza. Ezen források Magyarország teljes területét lefedik.

2.2.1.8. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)

A MAHOP Plusz célja a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, a haltermelés és halfeldolgozás versenyképességének, valamint fenntarthatóságának innováció és digitalizáció révén történő növelése a környezetterhelés csökkentése mellett. Kiemelt szempont a klíma- és környezetbarát gazdálkodási módszerek támogatása, a körforgásos gazdálkodás elvén alapuló módszerek arányának növelése a termelési rendszereken belül, továbbá a vízi és vizes élőhelyek faji sokféleségének fenntartása, fejlesztése.

A halgazdálkodási ágazat magában foglalja a tógazdaságokban és az intenzív üzemekben történő haltermelést, a halfeldolgozást és a természetes vizek horgászati hasznosításával összefüggő halgazdálkodási tevékenységet. A hazai halgazdálkodás fő feladata a fogyasztók egészséges és biztonságos termékekkel történő ellátása, de hozzájárul a munkahelyteremtéshez és a hagyományok megőrzéséhez is.

A MAHOP Plusz teljes forráskerete 20,14 milliárd forint a hazai társfinanszírozással együtt. A MAHOP Plusz forráskeretének 70%-a uniós forrás az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) finanszírozásával. A nemzeti társfinanszírozás mértéke, azaz a hazai forrás a program teljes forráskeretének 30%-a.

2.2.2. Határmenti együttműködési programok

Az Interreg az Európai Unió kiemelt eszköze, mely az EU-n belüli városok és régiók együttműködését erősíti. Mint a Kohéziós Politika része, kiemelt szerepet játszik a regionális fejlesztés népszerűsítésében, a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentésében, a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának a csökkentésében. Az Interreg céljai között szerepel a 2012-2027 programozási időszakban az aktuális problémák kezelése, mint a klímaváltozás, digitális átállás, társadalmi integráció, hogy a kontinens zöldebb, szociálisabb és emberközelibb legyen, emellett segíti a kormányokat egy jobban működő politikai koordináció kidolgozásában.

A határon átnyúló programok kapcsán Magyarország szempontjából az alábbi kezdeményezések relevánsak a 2021-27-es ciklusban:

Határon átnyúló (Cross border) Interreg programok - Interreg VI-A, a határ menti régiók működnek együtt a határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztése érdekében.

Transznacionális programok (Transnational) - Interreg VI-B, országokon átívelő, több ország régióit felölelő úgynevezett transznacionális együttműködések létrejöttét támogatja az európai térség területi integrációjának elősegítése érdekében, közös fellépést a közös problémák megoldására. Magyarország a Közép-Európát és a Balkánt magába foglaló térség programjaiban vesz részt.

Interregionális programok (Interregional) - Interreg VI-C, Magyarország egész területéről részt vehetnek különböző szervezetek, a partnerek pedig Európa teljes területéről származhatnak.

2.2.2.1. Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program (Interreg VI-A Ausztria-Magyarország Program)

Az Ausztria-Magyarország Interreg együttműködési program Nordburgenland, Mittelburgenland és Südburgenland, Niederösterreich Süd és Wiener Umland/Südteil, Wien, Graz és Oststeiermark, valamint Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék területére terjed ki, és mintegy 4,5 millió polgár életére van hatással.

A program célja a környezeti, gazdasági és demográfiai kihívások kezelése, amelyekkel kapcsolatban a 90-es évek vége óta jelentős tapasztalat gyűlt össze. A régió szükségleteinek felmérése alapján 4 prioritást dolgoztak ki, amelyek a határ menti régió valós szükségleteire összpontosító, célzott projektfejlesztést támogatják.

A támogatni kívánt négy prioritás, intézkedésekkel a következő:

- Zöld és ellenálló határtérség
- SO11 – Alkalmazkodás a klímaváltozáshoz
- SO12 – Fenntartható vízgazdálkodás
- SO13 – Természetvédelem és biodiverzitás
- Jobban összekapcsolt térség
- SO21 – Fenntartható közlekedés
- Kompetens határtérség
- SO31 – Oktatás és képzési intézményrendszer
- SO32 – Kultúra és fenntartható turizmus
- Integrált határtérség
- SO41 – Jogi és adminisztratív együttműködések

A program a 2021-2027-es időszakban a költségvetéstől függően standard és kis léptékű projektek számára kínál támogatást.

2.2.2.2. Szlovákia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program (Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program)

Magyarország és a Szlovák Köztársaság közös határszakasza az egyik leghosszabb Európai Unióban. A teljes programozási régió területe 61 496 km², ami 8,85 millió lakosnak ad otthont. Ez azt is jelenti, hogy a célterület már elég nagy ahhoz, hogy jelentős heterogenitás és különbségek jellemezzék. A határvidék 13 különböző területi egységet foglal magában, amely több mint 650 km hosszúságú. A programterület a szlovák oldalon az alábbi 5 statisztikai térséget – NUTS3 régiót – (krajt) foglalja magában, amelyek összesen 3,34 millió embernek adnak otthont:

- SK010 - Pozsonyi kerület
- SK021 - Nagyszombati kerület
- SK023 - Nyitrai kerület
- SK032 - Besztercebányai kerület
- SK042 - Kassai kerület

A magyar oldali programterület az alábbi 8 statisztikai térséget – NUTS3 régiót – (megyét), illetve a fővárost foglalja magában, amelyek összesen 5,45 millió embernek adnak otthont:

- HU110 - Budapest1

HU120 - Pest megye
HU212 - Komárom-Esztergom megye
HU221 - Győr-Moson-Sopron megye
HU311 - Borsod-Abaúj-Zemplén megye
HU312 - Heves megye²
HU313 - Nógrád megye
HU323 - Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A régió szükségleteinek felmérése alapján 3 prioritást dolgoztak ki, amelyek a határ menti régió valós szükségleteire összpontosító, célzott projektfejlesztést támogatják. Minden prioritás alatt további célkitűzések és intézkedések találhatók.

A támogatni kívánt három prioritás a következő:

Zöld együttműködések

specifikus célkitűzés – A körforgásos gazdaságra való átállás és az erőforrások hatékony felhasználásának támogatása
specifikus célkitűzés – A természet, biodiverzitás és zöld infrastruktúra védelme

Szociális együttműködések

2.1 specifikus célkitűzés – A minőségi foglalkoztatáshoz való hozzáférés javítása a szociális infrastruktúra fejlesztésével, valamint a szociális gazdaság előmozdításával
2.2 specifikus célkitűzés – Befogadó és minőségi oktatáshoz való hatékonyabb hozzáférés javítása
2.3 specifikus célkitűzés – Az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása
2.4 specifikus célkitűzés – A kultúra és a fenntartható idegenforgalom szerepének erősítése a gazdasági fejlődésben

Intézményi együttműködések

3.1 specifikus célkitűzés – A hatékony közigazgatás erősítése jogi és adminisztratív együttműködés révén
3.2 specifikus célkitűzés – A kölcsönös bizalom megteremtése
A programban előirányzott összeg 161,25 millió euro, az uniós társfinanszírozás aránya minden prioritás esetében 80 százalékos.

2.3. Közvetlen irányítású uniós programok 2021-2027

A közvetlen irányítású uniós programok jellemzője, hogy közös európai célokat támogatnak, valamennyi tagállamból lehet pályázatot benyújtani és az elbírálás is közvetlenül, európai szinten történik. Ezek a programok olyan területek támogatását is lehetővé teszik, melyek a tagállami irányítású projektek keretei között nem megoldhatóak. A magyar kormány jelen programozási időszakban növelni szeretné a közvetlen irányítású programokban történő magyar szereplők részvételét, ezért a pályázatokhoz szükséges önerőhöz támogatást nyújt. 2024-ben 18 tématerületet felölelő közvetlen uniós pályázat önerőköltségének hazai forrásból történő támogatását tette lehetővé; többek között költségvetési szervek, nem költségvetési szervként működő közszféra szervezetek, helyi

önkormányzatok, egyesületek, egyházi jogi személyek, alapítványok és többségi állami tulajdonú non-profit gazdasági társaságok számára.

3. A Gazdasági Program belső feltételrendszere

Jelen Gazdasági Program a város hosszú távú településfejlesztési koncepciójában leírt átfogó célkitűzések és jövőkép eléréséhez szükséges fejlesztési és kitörési irányokat veszi alapul, az egyes irányok felülvizsgálatával. Az itt meghatározott, hosszú távon elérni kívánt jövőkép elérését pedig középtávon jelen pillanatban a 2024-ben jóvá hagyott Fenntartható Városfejlesztési Stratégia szolgálja. Ezen dokumentum beavatkozási lehetőségei, megvalósítható projektjei a 2021-2027-es uniós fejlesztési ciklus keretrendszerébe ágyazva valósulnak meg. A Gazdasági Program második szakasza az ezt követő, 2028-ban kezdődő uniós fejlesztési ciklusra esik majd.

3.1. Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója (a továbbiakban: TK)

A TK hosszú távra (15-20 évre) határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait, a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések rögzítése és összehangolása alapján. Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet előírásai alapján készült, a Közgyűlés Győr Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájával egyidejűleg a 162/2014. (IX. 12.) Kgy. határozattal hagyta jóvá.

A TK az alábbi jövőképet fogalmazza meg a város számára:

„Győr 2030-ban országosan és közép-európai szinten is kiemelkedő lakó-, vállalkozási és kulturális környezetet kínáló város. A város tartja a jármű- és gépiparban korábban megszerzett erős pozícióit, azok fejlesztése mellett sikeresen diverzifikálja gazdaságát a környezet- és az egészségipar, a sportgazdaság, valamint a gazdasági szolgáltatások területén. Megfelelő számú és minőségű munkahelyet biztosít a város és térsége számára. A város folyamatos innovációra való képessége a gazdaság és az egyetemi kutatás-fejlesztés szoros együttműködésén, a Győrben élő emberek képzettségén, kreativitásán, valamint a városban elérhető, a fenntartható növekedést támogató szolgáltatások kiváló minőségén alapul. A város őrzi épített és természeti környezetének különleges értékeit, és újabb értékekkel gazdagítja azokat. Győrben magas színvonalú a kulturális és a művészeti élet, a város idegenforgalmi vonzereje belföldi és nemzetközi szinten is kiemelkedő.”

A TK megállapítja, hogy a városfejlesztés alapját a fenntartható fejlődés környezeti, társadalmi és gazdasági szempontjainak érvényesítése kell, hogy képezze.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a célok kijelölése mellett az alábbi alapelvek figyelembevételét is fontosnak tartja a TK, a kiegyensúlyozottság kiemelésével:

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása:

- demokratikus döntéshozatal,
- a közösséget összetartó szolidaritás és a terhek igazságos elosztása,
- a szegregáció elleni küzdelem,
- esélyegyenlőség biztosítása,

- testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése.

Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok megteremtése és fenntartása:

- több lábon álló (diverzifikált) helyi gazdaság,
- magas termelékenység és innovációs szint,
- a helyi mikro, kis- és középvállalkozások támogatása,
- a kutatás-fejlesztés támogatása.

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok megteremtése és fenntartása:

- a kompakt város elveinek érvényesítése,
- a jó minőségű termőföldek védelme,
- a természetes és épített környezet értékeinek védelme,
- a zöldfelületek, rekreációra szánt területek növelése.

A jövőkép elérése érdekében továbbá az alábbi átfogó célok megvalósítása szükséges:

3.1.1. Társadalom

Győr a már meglévő regionális szerepét tovább erősítve váljon határon átnyúló szellemi központtá, az oktatás, a kultúra és a sport kiemelkedő minőségére, értékteremtő hatásaira építve. A helyi társadalom – országos összehasonlításban is – legyen kiemelkedően aktív és egészséges, a városon belüli társadalmi különbségek maradjanak fenntartható és kezelhető mértékűek.

3.1.2. Gazdaság

A hazai vidéki nagyvárosok átlagát meghaladó ütemben növekedjen a Győrben működő gazdasági szereplők által megtermelt hozzáadott érték, ezzel párhuzamosan erősödjön a gazdaság iparági diverzifikációja és erősödjön a gazdasági szereplők kapcsolatainak rendszere.

3.1.3. Épített és természeti környezet

3.1.3.1. Épített környezet

Az épített környezet színvonala érje el a hasonló méretű európai városok legjobbjainak szintjét. A város őrizze meg és tartsa kiváló állapotban gazdag építészeti, városépítészeti örökségét, és a kortárs építészeti eszközeivel folyamatosan gazdagítsa azt. Folyamatosan újítsa meg és tartsa jó karban közterületeit, növelje azok attraktivitását.

3.1.3.2. Természeti környezet

A város őrizze meg és tartsa kiváló állapotban különleges természeti környezetét, kiemelt figyelmet fordítson folyóvizeire és a vízpartokra. Folyamatosan újítsa meg zöldfelületeit, növelje azok funkcionális értékét és attraktivitását. A környezeti ártalmakat minimálisra szorítsa vissza, kiegyensúlyozott környezeti állapotokat tartson fenn.

3.1.4. Műszaki infrastruktúra

A városi közlekedés minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások részaránya. A város biztosítsa a megfelelő minőségű és mennyiségű lakhatási lehetőséget, valamint a teljes körű közműellátást.

3.1.5. Energiahatékonyság, klímavédelem

A város a terület-felhasználási politikáját az energiahatékonyság figyelembevételével alakítsa ki. Energiaellátásának biztosítására egyre növekvő arányban használjon megújuló energiaforrásokat. Kiemelten vegye figyelembe az energiahatékonyság szempontját az építés, a felújítás, valamint a városüzemeltetés területén. Győr váljon az energiahatékony városüzemeltetés („Smart City Győr”) hazai jó példájává.

3.2. Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája (FVS)

A 2021-2027-es költségvetési ciklus fenntartható városfejlesztési forrásai felhasználásának Európai Unió által meghatározott alapfeltétele integrált területi, városi stratégiák készítése. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata ezen elvárásnak megfelelően készítette el 2021-2027 évekre szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (a továbbiakban: FVS). Az FVS, 2024. márciusában felülvizsgálaton esett át, kiegészítésre került. A stratégiai dokumentum a helyzetértékelésben leírtakra támaszkodva a stratégia kialakítását öt tervezési dimenzió mentén alakította ki, amik a következők:

- Prosperáló város - helyi gazdaságfejlesztési célok, befektetés ösztönzés, innováció,
- Zöldülő város - zöld átállásra való felkészülés a klímasemlegesség irányába történő elmozdulás érdekében
- Digitális város - digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával
- Megtartó város - digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával
- Kiszolgáló város - épített és művi környezet, fenntartható területhasználat

Az FVS tervezését a 2021. évi XXXIX. törvény a településtervezéssel összefüggő egyes törvények módosításáról, részletesebben a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendeletben leírtak alapján végezte el az önkormányzat. A széles körű társadalmi egyeztetéssel társadalmasított dokumentum, illetve ehhez kapcsolódóan a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) elfogadása a Közgyűlés 53/2024. (III. 26.) Kgy. határozattal megtörtént.

Az FVS öt prioritás mentén szervezi az intézkedéseit és beavatkozásait. Ezen beavatkozások mindegyike az alább bemutatásra kerülő három projekttypusba valamelyikébe került besorolásra (6. táblázat).

6. táblázat FVS prioritásai és intézkedései

PRIORITÁS	INTÉZKEDÉS	BEAVATKOZÁS
Társadalom	<i>A köznevelési intézményrendszer fejlesztése</i>	Óvodák infrastruktúrafejlesztési programja
	<i>Az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése</i>	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése
		Szociális ellátó intézmények fejlesztése
	<i>A kulturális, közösségi és szabadidős terek fejlesztése</i>	Meglévő kulturális terek fejlesztése
		Új kulturális terek létrehozása, barnamezős területek hasznosítása
		Vízparti területek fejlesztése, szolgáltatásbővítése
		Közösségi sportterületek fejlesztése

Gazdaság	<i>Gazdaságfejlesztési beavatkozások</i>	Ipari infrastruktúra-fejlesztés, Ipari Park bővítése
Épített környezet	<i>Az épített környezet védelme</i>	Települési épített környezet fejlesztése, örökségek védelme
		Egyéb infrastrukturális beruházások, felújítások
	<i>Fenntartható és energiahatékony épített környezet</i>	Humán szolgáltatások infrastruktúrájának energetikai fejlesztése
		Lakossági zöldenergia és energiahatékonysági beruházások ösztönzése
Korszerű városüzemeltetés és közlekedés	<i>Közlekedésfejlesztés</i>	Városrészek összekötését szolgáló kérekpárút-fejlesztés
		Elkerülő úthálózat kialakítása, fejlesztése
		Belterületi utak, járdák minőségi fejlesztése
		Parkolói kapacitásbővítés
		Elővárosi és kötött pályás közlekedés fejlesztése
Természeti környezet és városi élhetőség	<i>Környezet védelme, zöld infrastruktúra fejlesztése</i>	Közösségi és rekreációs zöldfelületi fejlesztések
	<i>Kék infrastruktúra fejlesztése</i>	Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése
		Vízpartok környezeti védelme és revitalizációja

Forrás: FVS 2024:293-294

3.2.1. Akcióterületi komplex projektek

Többféle, de egymással szorosan összehangolt beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozásokat tartalmaznak, térben és időben koncentrált, komplex fejlesztési intézkedések, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. Az FVS öt nagyobb akcióterületet határozott meg Győr város területén. A Centrum mellett, a város keleti, déli, északi és nyugati része alkot egy akcióterületet.

3.2.2. Hálózatos projektek

Egymással összehangolt, összekapcsolódó beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozások. Az összekapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos beavatkozás kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, vármegyei, járási) hálózatokhoz is, a beavatkozási pontok pedig egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

3.2.3. Egyedi projektek

Nem kapcsolódnak szervesen városi vagy városi szintű fejlesztésekhez, szűkebb környezetükben jelentkező helyi szintű hiányzó funkciót pótolnak, vagy meglévő funkciót fejlesztenek.

4. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdálkodásának irányelvei

Az Önkormányzat az önkormányzati rendszer egészét tekintve kiemelkedő mértékű és stabil forrással rendelkezik folyamatos működésének finanszírozásához, a már elhatározott és későbbiekben elhatározásra kerülő fejlesztések kiadásainak biztosításához.

A rendelkezésre álló források felhasználásánál alapvető feltételként jelenik meg, hogy az Önkormányzat folyamatos monitoringozással figyelemmel kísérje az ellátott feladatok finanszírozási lehetőségeit, melyek alapján optimális finanszírozási konstrukcióban biztosíthatja a feladat ellátáshoz szükséges forrásokat. Ennek keretében az ellátott feladatok, azok ellátásának intézmény rendszere, az ellátáshoz kapcsolódó létszámkeretek folyamatos elemzést követelnek a tekintetben, hogy azok mennyire hatékonyan biztosítják a feladatellátás minőségének és mennyiségének szinten tartását, illetve emelését a folyamatosan változó gazdasági környezet közepette.

Az előbbiekben megfogalmazottak alapján kiemelt figyelmet kell fordítani az Önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások (pl. önkormányzati vagyon) olyan jellegű esetleges átstrukturálására, mely biztos alapot nyújthat a gazdálkodás mind likviditási, mind finanszírozási alapjainak megerősítéséhez.

Ezen biztos pénzügyi alapokon kell nyugodnia mindazon döntéseknek, melyek együttes eredményeként az Önkormányzat részére kötelezően előírt és önként vállalt feladatok forrásai, mindennapi működésének és rövid, közép- illetve hosszú távú finanszírozási alapjai megteremtik a kiegyensúlyozott, takarékos és hatékony gazdálkodás kereteit.

Az Önkormányzat pénzügyi helyzete a korábbi gazdasági program időszaka alatt a COVID járvány és az energiaválság okozta gazdasági nehézségek ellenére is stabilitást mutatott, melynek fenntartása a jelenlegi gazdasági program időszaka alatt is alapvető követelmény.

A felhalmozási jellegű bevételek, valamint az esetleges hitel igénybevételek csakis fejlesztési célok megvalósításának finanszírozását szolgálhatják.

A 2011 előtt felvett fejlesztési célú hitelek az állami adósság konszolidáció keretében 2013-ban az állam által átvállalásra kerültek. 2023. évben Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének döntése alapján a Győr, Szalay utcai Bölcsőde építéséhez szükséges saját forrás biztosítása érdekében - 5 éves futamidőre - 360.000.000,- Ft fejlesztési célú hitel lehívására került sor. A hitel törlesztése az Önkormányzat saját bevételeiből a futamidő alatt biztosított. A tőketartozás 2024. év december 31. napján 276.000.000,-Ft volt.

Az Önkormányzat működési célú hitelkerettel nem rendelkezik.

A folyamatos likviditás fenntartásához biztonsági célú folyószámla hitelkeret rendelkezésre állása indokolt, melynek megnyitása közgyűlési döntés alapján történhet. A biztonsági célt mutatja, hogy tényleges folyószámla hitelkeret igénybevételre az előző gazdasági program időszakában egyedül 2022. év szeptemberében került sor.

A jelenlegi gazdasági program időszakában a rendelkezésre álló pénzügyi források felhasználásakor a következő prioritásokat kell érvényesíteni:

- a fejlesztések finanszírozásánál a folyamatban lévő fejlesztések minél gyorsabb lezárására kell törekedni,
- a gazdasági program időszakában induló fejlesztések tekintetében az esetleges pályázati források felkutatásával és elnyerésével az Önkormányzat fejlesztésekre szánt saját forrásainak hatékonyabb felhasználását kell előtérbe helyezni,
- az Önkormányzat feladat ellátására, működtetésére fordított kiadások hozzá kell, hogy járuljanak az ellátott feladatok egyre magasabb szintű, az ellátottak és igénybevevők, a város lakossága komfort érzetének és megelégedettségének folyamatos javításához.
- kiemelt figyelmet kell fordítani a korábbi években felhasznált lakáslap és Vízgazdálkodás Fejlesztési Alap fokozatos visszafizetésére.

Középtávú cél – a korábbi gazdasági program által is már megfogalmazott célhoz hasonlóan –, hogy az Önkormányzat kötelezettség állományának az Önkormányzat költségvetésének főösszegéhez viszonyított aránya a következő években lehetőség szerint a jelenlegi szinten stabilizálódjon, vagy csak kis mértékben emelkedjen.

A pénzügyi feladatellátás területén a korábbi évek gyakorlatának folytatásaként megtartandó az a pénzügy szakmai színvonal, mely a mindennapi működés, továbbá az egyes fejlesztések, kiemelt projektek, az európai uniós és hazai pályázatok pénzügyi finanszírozási feladatainak ellátását, számviteli nyilvántartását, az esetleges pénzügyi elszámolások lebonyolítását jellemzi. Természetesen a pénzügyi munka szakmai színvonala emelésének és a rendelkezésre álló létszám-erőforrások optimális kihasználásának az önkormányzat teljes feladatellátására ki kell terjednie, így az előzőekben említettek túl az intézményi gazdálkodástól kezdve, a szociális, oktatási és kulturális szakmai igazgatási feladatok pénzügyi folyamatainak nyomon követésén át a lakásgazdálkodási feladatok pénzügytechnikai ellátásáig.

4.1. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata központi költségvetésből származó bevételei, központi költségvetés irányában teljesítendő befizetései

Az Önkormányzat a 2019. és 2024. közötti években központi költségvetésből átengedett gépjárműadó bevételei, illetve központi költségvetésből folyósított támogatásból származó bevételei 12-15% közötti nagyságrendben biztosítottak fedezetet az Önkormányzat kiadásainak finanszírozására.

Átengedett központi adóként a gépjárműadó bevételek 40 %-a korábban az Önkormányzat forrásait bővítette, de a koronavírus járvány kezelése érdekében 2020. évben az önkormányzat által beszedett gépjárműadó bevétel már a központi költségvetést illette. 2021. január 1-jétől a gépjárműadó megállapítása és beszedése teljes egészében átkerült a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) hatáskörébe.

Az Önkormányzat és az állam közötti feladatmegosztás alapján az Önkormányzat részére folyósított költségvetési támogatások költségvetésen belüli részaránya az elmúlt időszakban nem mutatott jelentős növekedést. Ennek fő oka a forrásszabályozás változása mellett, a szolidaritási hozzájárulás fizetési rendszer bevezetése.

A szolidaritási hozzájárulás folyamatos emelkedésének eredményeként, az Önkormányzat központi költségvetésbe történő befizetési kötelezettsége az elmúlt években a költségvetési törvény alapján

járó támogatás összegével lényegében azonos nagyságrendet képviselt, melynek hatásaként az önkormányzati bevételeken belül jelentősen megnövekedett a helyi adók szerepe (7. táblázat).

7. táblázat A 2019-2024. évek között a központi költségvetésből származó támogatásokat, illetve a központi költségvetés által átengedett gépjárműadó (ezer Ft)

Átengedett gépjárműadó / Támogatás jogcíme	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
Gépjárműadó helyben maradó része	540.223	--	--	--	--	--
Önkormányzatok működési célú támogatása (költségvetési tv. IX. fejezete szerint)	7.504.344	8.588.076	9.859.661	11.372.001	13.183.101	14.531.963
Önkormányzatok felhalmozási célú támogatása (költségvetési tv. IX. fejezete szerint)	--	--	--	--	--	--
Támogatások összesen	7.504.344	8.588.076	9.859.661	11.372.001	13.183.101	14.531.963
Átengedett gépjárműadó és Támogatások összesen	8.044.567	8.588.076	9.859.661	11.372.001	13.183.101	14.531.963
Bevételi előirányzatok teljesítése	65.586.941	73.815.463	73.160.766	94.077.772	102.025.289	95.908.717
Átengedett gépjárműadó és Támogatás aránya a bevételi előirányzatok teljesítésében (%)	12,26	11,63	13,47	12,08	12,92	15,15

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által 2019-2024. években fizetett szolidaritási hozzájárulás alakulását az alábbi, 8. táblázat szemlélteti

8. táblázat Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által 2019-2024. években fizetett szolidaritási hozzájárulás alakulása (ezer Ft, %)

	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
Szolidaritási hozzájárulás (ezer Ft)	5.655.377	5.518.556	7.888.610	8.076.032	9.556.167	11.144.243
Szolidaritási hozzájárulás bevételi előirányzatok teljesítéséhez viszonyított aránya (%)	8,62	7,47	10,78	8,58	9,37	11,62

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

A jelenlegi információink szerint az Önkormányzat részére biztosított költségvetési támogatások alakulása középtávon valószínűleg nem változik olyan irányba, amely az Önkormányzat gazdálkodásának kereteit tágíthatná.

2025. évben eredeti előirányzat szinten a szolidaritási hozzájárulás összege meghaladja az Önkormányzatot várhatóan megillető állami támogatás összegét.

Az idei évben a saját forrás felhasználásának lehetőségét nagy mértékben befolyásolja, hogy az előző évhez viszonyított, a helyi iparüzési adóból ténylegesen befolyt - a szolidaritási hozzájárulás többletével csökkentett - többletbevételt az állam a nettó finanszírozás keretében elvonja.

2022. évtől az energiaválság, a jelentős mértékű infláció évről évre számottevően növelte az Önkormányzat működési költségvetésének kiadásait. A növekvő működési kiadásokat a központi költségvetésből származó bevételek és a saját bevételek növekedése nem ellensúlyozza.

A folyamatos működés biztosításához szükséges források nagyfokú növekedésével az önként vállalt feladatok ellátására fordítható forráslehetőségek évről évre csökkennek, mely negatív hatással van a kötelező feladatellátás színvonalának növelésére, a fejlesztési lehetőségekre, hosszú távon az önként vállalt feladatellátás körének csökkentési kényszerét jelentheti.

A következő években kiemelten fontos, hogy az Önkormányzat a költséghatékony megoldások feltárásán túl, mind nagyobb hangsúlyt fektessen az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodásra, a pénzügyi, finanszírozási megoldások, a helyi adóztatásban rejlő lehetőségek kiaknázására, valamint az intézményi gazdálkodás bevétel növelési lehetőségeinek feltárása során arra, hogy saját bevételeinek emelésével ellensúlyozni tudja az egyre növekvő működési kiadásokat.

A saját bevételek növelésének többféle lehetősége adódik, melyek közül a főbb gazdálkodási szakterületek által ellátott feladatok tekintetében az alábbi célok fogalmazhatók meg:

- az Önkormányzat adóügyi igazgatási tevékenysége terén a helyi adóztatásból származó, ténylegesen realizált adóbevételek növelése, az adóbevételek feltárása és beszedése hatékonyságának fokozása, mellyel egyidejűleg fel kell tárni azokat a lehetőségeket, melyeken keresztül a helyi adóbevételek aránya a város bevételi forrásaiban növelhető;
- pénzügyi területen az átmenetileg szabad pénzeszközök biztonságos, likviditást nem gátló hasznosításával (bankbetét elhelyezése, államilag garantált értékpapír vásárlása formájában) a rendelkezésre álló forrásokat kiegészítő, pótlólagos források bevonása az önkormányzati feladat ellátás finanszírozásába;

- vagyongazdálkodási feladatokat tekintve a város forgalomképes vagyonának értékesítéséből származó bevételek felhalmozási, fejlesztési célokra történő felhasználásával az önkormányzati vagyon átstrukturálása, melynek célja a fenntartható és a feladat ellátást maximálisan támogató vagyoni struktúra kialakítása. Emellett nem elhanyagolható szempont a vagyonhasznosítási tevékenység forrásképző szerepe, mely az Önkormányzat közép- és hosszú távú elképzeléseinek, céljainak megalapozásához szükséges finanszírozási rendszer egyik alapja.

4.2. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata adópolitikája

Az Önkormányzat rendelkezésére álló anyagi forrásokat tekintve kiemelkedő szerepet játszik a helyi adó bevételek alakulása, emiatt a helyi adóztatás rendszere az Önkormányzat gazdálkodásában stratégiai jelentőségű.

Az Önkormányzat gazdasági önállóságának egyik alappillére a helyi adóztatás struktúrája, a helyi adópolitika kialakítása, melyek révén az önkormányzat adóigazgatási területén belüli helyi adók rendszere folyamatos, állandó, stabil és előre tervezhető bevételi forrásokat biztosít a feladatok ellátásához. Az elmúlt időszakban az Önkormányzat gazdálkodásában a helyi adók szerepe folyamatosan felértékelődött és várhatóan ez a felértékelődés tovább folytatódik. Az Önkormányzat forrásszerkezetében a helyi adók szerepe erősödni fog, különös tekintettel a helyi iparűzési adóra. Fontos kiemelni, hogy a helyi iparűzési adó a helyi gazdaságösztönzés eszköze is lehet, hiszen mértékének helyes megválasztásával az Önkormányzat hozzá tud járulni a területén működő, illetve letelepedő gazdasági szereplők gazdasági környezetének alakításához.

Az Önkormányzat adóigazgatási területén jelenleg a helyi iparűzési adó, az építményadó, valamint az idegenforgalmi adó került bevezetésre (9. táblázat).

9. táblázat Győr város helyi adók és a gépjárműadó bevételeinek alakulása 2019-2024.

Adónem megnevezése	Módosított előirányzat (eFt)	Teljesítés (eFt)	Adónem aránya összes adóbevételhez (%)
Építmény adó			
2019. év	3.400.000	3.481.100	13,57
2020. év	3.450.000	3.562.087	14,33
2021. év	3.600.000	3.663.780	14,59
2022. év	3.700.000	3.641.841	14,18
2023. év	8.000.000	8.057.429	21,19
2024. év	8.000.000	8.292.300	20,79
Helyi Iparűzési adó			
2019. év	22.000.000	21.422.334	83,51
2020. év	21.902.951	21.238.471	85,46
2021. év	19.905.667	21.388.365	85,15
2022. év	21.700.000	21.897.389	85,25
2023. év	23.600.000	29.799.684	78,37

2024. év	28.000.000	31.429.090	78,78
Gépjármű adó			
2019. év	525.000	540.223	2,11
2020. év	--	--	--
2021. év	--	--	--
2022. év	--	--	--
2023. év	--	--	--
2024. év	--	--	--
Idegenforgalmi adó			
2019. év	175.000	208.484	0,81
2020. év	200.000	50.051	0,2
2021. év	75.000	65.294	0,26
2022. év	100.000	147.4328	0,57
2023. év	150.000	164.927	0,43
2024. év	160.000	173.671	0,44

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal

Az Önkormányzat helyi adópolitikájának az alábbiakat kell szolgálnia:

- helyi iparüzési adó tekintetében fenn kell tartani a mikro- és kisvállalkozások számára a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39/C. §-a alapján adható adómentesség lehetőségét, mely a 2,5 millió Ft alatti adóalappal rendelkező adóalanyokat mentesíti a helyi iparüzési adó megfizetése alól;
- az Önkormányzat teherviselő képességéhez igazodva lehetőség szerint meg kell őrizni az ország más gazdasági térségeihez viszonyítva relatíve kedvezőbb adóztatási feltételrendszert és törekedni kell arra, hogy a helyi adóztatásban rejlő adóelőnyök a többi megyei jogú városhoz mérten továbbra is megmaradjanak
- célkitűzés, hogy a helyi adók mértékének optimális meghatározásával mind az Önkormányzat által ellátott feladatokhoz szükséges források biztosítása, mind az Önkormányzat területén a helyi gazdasági környezet helyi adóztatáson keresztüli befektetés-ösztönző támogatása fenn tartható legyen;
- további forrásokat kell biztosítani az adófelderítés erősítéséhez, hatékonyságának javításához, növelni kell az adóelkerülés lehetőségét csökkentő adóellenőrzések mennyiségét;
- az adófizetési morál javítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani az adókötelezettségét nem teljesítő adóalanyok felderítésére, ezáltal az adózói alanyi kör bővítésére;
- fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy mind a gazdasági társaságok, mind a magánszemélyek tekintetében javuljon az adófizetési morál, melynek feltétele az adóhátralékok és adóintélményesség behajtásának eredményesebbé tétele;

- az Önkormányzat területén már megvalósított fejlesztések, befektetések tekintetében fontos szempontként kell érvényesülnie a megtelepedett vállalkozások megtartásának,
- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben szabályozott, a természetes személyeknek biztosítható mentességeket továbbra is célszerű érvényesíteni a helyi adóztatásban.

Az Önkormányzat adóigazgatási illetékességi területén a gazdaság adótermelő képessége - a várakozásoknak megfelelően - az új típusú koronavírus járvány hatására a 2020-2022. években visszaesett, majd 2023. évben már meghaladta a korábbi évek szintjét és 2024. évben már jelentősen mértékben növekedett.

Középtávon, a jelenlegi gazdasági környezet alapján nem várható az Önkormányzat helyi adókból származó bevételeinek jelentős növekedése.

Az adópolitika alakítása során elengedhetetlen a gazdasági szereplők bevételtermelő képességének folyamatos monitorozása, hiszen az Önkormányzat forrásszerkezetében kiemelt szerepe van a helyi adó bevételek alakulásának.

4.3. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata vagyongazdálkodási tevékenysége

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonát a tulajdonában lévő

- ingatlanok és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok,
- ingó vagyontárgyak,
- immateriális javak,
- értékpapírok, valamint
- társasági részesedés

képezik, amelyek az önkormányzati célok és feladatok megvalósítását szolgálják.

Az önkormányzati vagyon törzsvagyonból és üzleti vagyonból tevődik össze.

Törzsvagyonnak az az önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy közhatalom gyakorlását szolgálja. A törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. A törzsvagyon körébe tartozó vagyonelem forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes.

A forgalomképtelen törzsvagyon részét képezi:

- az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, törvényben meghatározott nemzeti vagyon,
- a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon, amely törvényben ekként meghatározott vagyonelem; a tervtári terv- és a hozzájuk kapcsolódó iratanyag; a Városháza mint ingatlan; az ingatlan-nyilvántartásban közterületként nyilvántartott ingatlan (a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, parkok)
- minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít.

A korlátozottan forgalomképes törzsvagyon részét képezi:

- a törvényben ekként meghatározott vagyonelem (közművek, intézmények, középületek), kivéve, amit az Önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyonnak nyilvánít,
- az Önkormányzat tulajdonában álló sportcélú ingatlan, temető, műemlék, külterületi erdő.

A forgalomképtelen vagyonelemek – besorolásuknak és megnevezésüknek megfelelően – nem értékesíthetők, míg a korlátozottan forgalomképes vagyon átruházása – értékhatárra tekintet nélkül – a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyonelemek hasznosítása szigorú feltételekhez kötött.

Az Önkormányzat forgalomképes vagyona elidegeníthető, bérbe, használatba adható, egyéb módon hasznosítható, gazdasági társaságba, alapítványba apportként bevihető, megterhelhető, biztosítékkul adható.

A forgalomképes vagyon a vagyongazdálkodási irányelvek minősítésének megfelelően lehet stratégiai vagy üzleti vagyon. Stratégiai forgalomképes vagyonnak minősül az a vagyon, mely az Önkormányzat számára a közszolgáltatás ellátása, várospolitikai és hosszabb távú üzletpolitikai okból nélkülözhetetlen, kiemelkedő jelentőségű, és hasznosítása erre tekintettel történhet. Ezen a körön kívüli vagyon az üzleti vagyon.

A gazdasági program vagyongazdálkodási fejezete a forgalomképes vagyonnal történő gazdálkodásra terjed ki, azon belül is az ingatlanvagyonra és a portfólió vagyonra.

Az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás kereteit központi jogszabályok határozzák meg.

A központi jogszabályokkal összhangban került megalkotásra a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonáról és a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 20/2014. (IX. 12.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Vagyonrendelet), mely meghatározza az Önkormányzat vagyonával, az azzal való gazdálkodással, továbbá a döntési jogosultságokkal kapcsolatos alapvető önkormányzati rendelkezéseket, továbbá a részletszabályokat is. A rendelkezések kiterjednek az Önkormányzat tulajdonába kerülő vagyonra és a vagyonszerzés szabályozására is. Az Önkormányzat vagyonával kapcsolatos fontos részletszabályokat további helyi önkormányzati rendeletek is szabályoznak.

A döntési jogkörök, alapvetően ügykörökhöz és értékhatárokhoz kötöttek mind a forgalomképtelen, mind a korlátozottan forgalomképes, valamint a forgalomképes vagyon esetében is megoszlanak a Közgyűlés, az Önkormányzat tulajdonosi jogokat gyakorló bizottsága (jelenleg a Városstratégiai Bizottság), illetve a polgármester között.

A Vagyonrendelet az Önkormányzat tulajdonában álló vagyon értékesítésével, hasznosításával kapcsolatban szigorúbb feltételeket támaszt, mint a törvényi előírások, főszabályként rögzíti ugyanis – értékhatárra tekintet nélkül – a versenyeztetési kötelezettséget. A Vagyonrendelet csak néhány esetben (pl.: osztatlan közös tulajdon megszüntetése, ingatlan- vagy bérlemény-kiegészítés stb.) teszi lehetővé a versenyeztetési eljárás mellőzését és kizárólag a törvényben meghatározott értékhatár alatt.

4.3.1. A forgalomképes ingatlanvagyon

Az ingatlanvagyon-kataszter nyilvántartásában – 2024. december 31-ei fordulónappal – az Önkormányzat tulajdonában 1381 forgalomképes ingatlan szerepel, mindösszesen bruttó 47.101.706.293,- Ft nyilvántartási értéken.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási stratégiájában az önkormányzati vagyon értékének megőrzése és növelése kiemelt feladat. Ennek megfelelően az Önkormányzat vagyongazdálkodási tevékenysége során az alábbi szempontokat szükséges figyelembe venni:

- azokat a vagyonelemeket célszerű értékesíteni, amelyek megtartása jelentős ráfordítást igényel, vagy csak minimális hasznot eredményez. Ilyenek a nem lakás célú helyiségek azon csoportjai a város külső kerületeiben, ahol az épületek zömében a lakások értékesítésre kerültek és a bérleti díjmelést a piaci viszonyok nem teszik lehetővé;
- az építési telkek folyamatos előkészítésére kiemelt figyelmet kell fordítani. Ennek alapján a vagyongazdálkodás tervszerűen, kiegyensúlyozottan, folyamatosan bevételt biztosít a költségvetésnek az építési telkek eladásából;
- a mezőgazdasági hasznosítású földbérleteket, azok értékesítése révén folyamatosan meg kell szüntetni, mivel a hasznosítás alacsony hatékonyságú, a bérleti díjak alacsonyak, amelyek emelésére nincs lehetőség;
- az Önkormányzat által intézményei használatába adott ingatlanok funkcionális célú felhasználását felül kell vizsgálni, és az intézményi tevékenységhez felesleges eszközöket az Önkormányzat más feladatainak ellátásra kell fordítani;
- az Önkormányzat tulajdonában lévő egyéb (nem kizárólagos vagy többségi részesedést biztosító) üzletrészek, részvények, piaci értékét folyamatosan figyelemmel kell kísérni;
- az Önkormányzat tulajdonában lévő, de tevékenységhez nem szükséges ingatlanok hasznosítását felül kell vizsgálni;

Továbbra is elengedhetetlenül szükséges az önkormányzati tulajdonú ingatlanok teljes körű pontos, megbízható és naprakész nyilvántartásának – kataszteri program alapján történő – vezetése, folyamatos felülvizsgálata, valamint ennek alapján az egyes vagyonelemek forgalomképesség szerinti elhatárolása.

A vagyongazdálkodási irányelveknek megfelelően ingatlanfejlesztési célként határozható meg, hogy célirányos területcserékkel és vásárlásokkal törekedni kell későbbi fejlesztési célokra, önkormányzati közfeladat-ellátás biztosítására alkalmas nagyobb földrészletek, zöldterületek, közparkok kialakítására alkalmas ingatlanok megszerzésére. Az Önkormányzat a meglévő és a megszerzett zöldfelületek és zöldterületek nagyságát nem kívánja csökkenteni, hanem a lehetőségekhez képest inkább növelni kívánja.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási stratégiájánál figyelembe kell venni, hogy az Önkormányzat a jogszabályokban biztosított eszközeivel (Győri Építési Szabályzat, közművesítések) ingatlan fel- és leértékelődési folyamatokat tud generálni.

A gyakorlatból ismert az a tény, hogy egyes ingatlanok értéke megnő azzal, ha a Településszerkezeti és Szabályozási Terv, illetve a Győri Építési Szabályzat módosításával az adott ingatlan beépíthetővé válik, vagy ha az ingatlant belterületbe vonják. Kimutatható az is, ha az Önkormányzat valahol jelentős fejlesztéseket végez, a környező ingatlanok ára megnő. A város saját célú fejlesztései érdekében

célirányos területcserékkel és vásárlásokkal ott kell törekedni nagyobb, összefüggő, későbbi fejlesztési célok megvalósítására alkalmas területek kialakítására, ahol az ingatlanok felértékelődése várható. Ezt követően kell a szükséges építési szabályzásokat elvégezni.

Lehetőség szerint továbbra is folytatni kell az állami tulajdonú ingatlanok ingyenes önkormányzati tulajdonba adásának igénylését vagy a Magyar Államtól az önkormányzat számára előnyös csere jogcímén történő tulajdonszerzés megvalósítását.

Általános irányelvként Győr város prosperáló, az önkormányzati közfeladat-ellátást biztosító ingatlan-vagyonának megtartása és gyarapítása határozható meg, ahol szükséges az ingatlanállomány folyamatos felülvizsgálata, kihasználtságának, funkciójának meghatározása, fejlesztési lehetőségeinek feltárása.

4.3.2. A portfólió vagyon (részesedések gazdasági társaságokban)

A különböző önkormányzati vagyongazdálkodási feladatok ellátásában továbbra is jelentős szerepet játszanak a kizárólagos és a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata kizárólagos tulajdonában jelenleg hat gazdasági társaság áll (ebből egy részvénytársasági formában, öt pedig korlátolt felelősségű társaságként működik), két gazdálkodó szervezetben rendelkezik többségi befolyással (egy részvénytársaság, egy pedig korlátolt felelősségű társaság), valamint két olyan gazdasági társaság van, amelyben még jelentősebb, bár kisebbségi tulajdonnal bír. Ez utóbbiak közül a Győr-Pér Repülőtér Kft. az, amelynek döntéshozatali rendszerében – a tulajdonosi részesedések megoszlása és a tulajdonosok közti joggyakorlásra vonatkozó belső szabályozás szerint – fontos szerep jut az Önkormányzatnak is.

10. táblázat Győr Megyei Jogú Város tulajdonában lévő gazdasági társaságok legfőbb adatai (2024. december 31-i állapot):

Név	Alaptevékenység	Önkormányzati tulajdon aránya	Társaság alaptőkéje illetve törzstőkéje (ezer Ft)	Saját tulajdonú részvény-csomag illetve üzletrész könyv szerinti értéke (ezer Ft)
GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.	- önkormányzati ingatlanok bérbeadása, sportintézmény üzemeltetés - ingatlan beruházás és saját tulajdonú ingatlan üzemeltetés, bérbeadás, társasházkezelés, piacok, vásárcsarnok üzemeltetés - városüzemeltetés, temető üzemeltetés, lerakók, üzleti hulladékszállítás - felszíni parkolás, parkolóház üzemeltetés,	100%	8.689.000	8.689.000

	- távhőszolgáltatás - villamos energia termelés			
PANNON-VÍZ Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt.	- ivóvízellátás, - csapadékvíz-elvezetés, - szennyvízelvezetés és –tisztítás	61,87%	1.316.020	930.691
GYŐR PROJEKT Kft.	-épületépítési projektek szervezése - ingatlanfejlesztés - kulturális- és sportprogramok szervezése - városmarketing tevékenység	100%	31.500	230.500
Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.	-fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos pályázatok és a kapcsolódó projektmenedzsment és szakmai megvalósítási feladatok ellátása, -Modern Város Program munkaszervezeti feladatainak ellátása -Ipari park fejlesztés – projektmenedzsment feladatok	100%	4.000	203.000
Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.	idősek, fogyatékkal élő szociális ellátása bentlakás nélkül	100%	97.630	97.630
Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.	növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése	100%	24.800	24.800
INNONET Innovációs és Technológiai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.	- saját tulajdonú és bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése	84,74 %	78.630	170.401
Mobilis Közhasznú Nonprofit Kft.	pályaorientációs és tudományos élményközpont működtetése	20%	3.000	600
GYŐR-PÉR REPÜLŐTÉR Kft.	- repülőterek üzemeltetése, - légiforgalmi szolgáltatás	38,70%	406.560	152.779
Összesen:			10.651.140	

A fenti táblázatban megjelölt cégeken túlmenően az Önkormányzat öt gazdasági társaságban rendelkezik kisebbségi, érdemi befolyást nem jelentő részesedéssel, ezek a Győri Vásár Szervező Kft., a GLOVITA Kesztyű Zrt., a GRÁCIA Kereskedelmi Zrt., az AMFORA Ingatlanhasznosítási Zrt. és a Győr-Gönyű Kikötő Befektetési és Beruházásszervező Zrt. Az Önkormányzat tulajdoni részesedése a Győri Vásár Szervező Kft.-ben 25%, a többi négy társaságban pedig nem haladja meg a 3%-ot.

Az Önkormányzat 2022 évben a Mobilis Közhazsnú Nonprofit Kft.-ben fennálló 51%-os üzletrészét felosztotta két darab - egyenként 31% és 20% mértékű - üzletrészre és 31%-os üzletrészét névértéken értékesítette a társaság másik tulajdonosa részére, ezáltal kisebbségi tulajdonosa lett a Kft.-nek.

Fentiekén túlmenően az Önkormányzat 2.695 eFt névértékű részvénytulajdonnal (0,00001786% tulajdoni részesedésnek felel meg) rendelkezik az OTP Bank Nyrt.-ben.

4.3.2.1. GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.

A GYŐR-SZOL Zrt.-t az Önkormányzat 2009. december 4-én alapította azzal a céllal, hogy 2010-ben a négy 100%-ban önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság: a Győri Hőszolgáltató Kft., a Győri Kommunális Szolgáltató Kft., az INSZOL Győri Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt. és a Győri Városfejlesztési Kft. a társaságba beolvadjon.

A szakértői javaslatok figyelembevételével, az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes vállalatirányítási rendszerben történő működésének elősegítése érdekében az Önkormányzat Közgyűlése döntött a Győri Fürdő Kft. GYŐR-SZOL Zrt-be történő beolvadásáról.

A GYŐR-SZOL Zrt. tevékenységét négy igazgatósággal és a vezérigazgatóság alá rendelt szervezetekkel látja el. A vállalat ügyfélközpontú szolgáltatóként igyekszik optimalizálni a városüzemeltetési költségeket, növelni a piaci hatékonyságot, és jelentős megtakarításokat elérni a Zrt. ügyfelei, a fogyasztók érdekében.

Az egységes vállalat típus működése az eddig eltelt időszak eredményeire tekintettel bizonyította, hogy segítette a gazdasági társaság hatékonyabb működését, erősítette az ágazatok együttműködését, valamint a tulajdonosi joggyakorlás kereteit. Ennek eredményeként növekedett a működésből eredő megtakarítás, és javul a lakosság számára nyújtott szolgáltatások színvonala is.

Az Önkormányzat, mint tulajdonos feladata lesz a következő időszakban az egységes vállalat típus kialakítása óta eltelt időszak gazdálkodási, hatékonysági és eredményességi szempontú elemzése, értékelése és felülvizsgálata annak érdekében, hogy az időközben megváltozott jogi, szabályozási környezet figyelembe vételével a társaság működése, az általa ellátott feladatok optimalizációja megtörténjen.

A vállalatcsoport alkalmassá vált befektetések, beruházások, vállalkozások magasabb szintű feltételeinek megteremtésére.

Városüzemeltetési Igazgatóság feladatkörébe tartozik:

- zöldterületek gondozása, illemhelyek üzemeltetése;
- ár, és belvízvédelem, szabadstrandok üzemeltetése;
- városgazdálkodás, köztisztasági feladatok, téli útüzemeltetés;
- üzleti hulladék szállítás;
- zöld hulladék komposztálás;
- lezárt lerakókkal kapcsolatos feladatok;
- saját és önkormányzati ingatlanokon végzendő karbantartási, felújítási munkák kivitelezése, vállalkozási munkák.

Táv hőszolgáltatási Igazgatóság feladatkörébe tartozik:

- távhőszolgáltatás Győr város területén;
- erőmű üzemeltetés, villamos energia és hőtermelés;
- energiagazdálkodás, hőközpont üzemeltetés.

Ingatlangazdálkodási Igazgatósághoz tartozó tevékenységek:

- önkormányzati bérlakás egyéb bérlemény üzemeltetése és az ezzel kapcsolatos ingatlan nyilvántartási feladatok elvégzése;
- a társaság tulajdonában álló lakás és nem lakás bérlemények üzemeltetése és fenntartása;
- egyes önkormányzati tulajdonú sportingatlanok kezelése és üzemeltetése;
- többségi magántulajdonú társasházak üzleti alapú kezelése;
- társaság tulajdonában lévő vásárcsarnok, valamint az egyéb felszíni piacok szervezése, ellenőrzése, üzemeltetése;
- parkolóházak és felszíni parkolóhelyek üzemeltetése;
- temető üzemeltetés, fenntartása.

Gazdasági és Pénzügyi Igazgatóság feladatkörei:

- pénzügy-számvitel-kontrolling;
- kereskedelem és anyaggazdálkodás;
- informatika;
- számlázás, hátralékkezelés.

Vezérigazgatósághoz tartozó tevékenységek:

- bér-munkaügy;
- társaság stratégia;
- tűz-, munkavédelem, rendészet;
- ügyfélszolgálat, jog;
- média és kommunikáció.

A GYŐR-SZOL Zrt. kizárólagos tulajdonban lévő gazdasági társaságai az alábbi cégek:

1. GYŐR+MÉDIA Zrt.
2. Győri Nemzetközi Ipari Park Kft.
3. ARRABONA Depo Szolgáltató és Termelő Kft.
4. JÓSZÍV Temetkezési Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
5. Vaskakas Várbástya Kft.

4.3.2.2. GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

A GYŐR-SZOL Zrt. 112 településen végzett hulladékgazdálkodási és kezelési tevékenységet, ellátásához a szükséges engedélyekkel és feltételekkel rendelkezett. Mivel a GYŐR-SZOL Zrt. nem nonprofit gazdasági társaság, ilyen jellegű tevékenységet csak a törvényben foglalt határidőig láthatott el.

A jogszabályi feltételeknek való megfelelés érdekében Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2013. január 1-jével 500.000 Ft alaptőkével megalapította a GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.-t. A társaság megszerezte a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedélyt, az OHÜ által kiállított minősítő okirattal rendelkezik, és a Győri Nagytérsgyi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által meghirdetett közbeszerzési eljáráson elnyerte a társuláshoz tartozó 112 település

hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatainak ellátását, így 2019. július 1. napjától a társaság végzi a szolgáltatást igénybevevők által már megszokott hulladékgazdálkodási közszolgáltatást az ellátási területén.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvény (a továbbiakban: Ht.) értelmében 2023. július 1-jétől a Hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység keretében végzett feladatok országos ellátásáért a Koncesszor által, annak részvételével alapított Koncessziós Társaság felelős. A MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt, tölti be a Koncessziós Társaság szerepét, mely a MOL Nyrt (mint Koncesszor) 100%-os tulajdonú gazdasági társasága. Koncessziós Társaság ezen jogából fakadóan koordinálja a Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Általános Szerződési Feltételek-ben részletezett tevékenységet, melyet saját maga és Koncesszori Alvállalkozók bevonásával végez.

A GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. mint Koncesszori Alvállalkozó a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység keretében végzett szolgáltatást (lakossági kommunális és elkülönített hulladék gyűjtése valamint gazdálkodó szervezetek kommunális hulladékgyűjtése, valamint szerződésben meghatározott mennyiségig az elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék valamint lom és zöldhulladék) jogszabályi keretek mellett a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. Általános Szerződési Feltételei (a továbbiakban: MOHJ ÁSZF), valamint annak mellékletében meghatározott Területi Melléklet szerint végzi.

A cég alapfeladatai: 112 településen közszolgáltatás biztosítása, ennek keretében:

- lakossági, intézményi és gazdálkodó szervezetektől települési hulladék szállítása (két-kannás bio-maradék, vegyes és zsákos szállítás).
- Győrben zártkerti ingatlanoktól egész éves szolgáltatás (zsákos szállítás).
- hulladékudvarokból veszélyes hulladék szállítása ártalmatlanításra közterületi szelektívgyűjtő szigetekről a hulladék szállítása
- intézményi és gazdálkodó szervezetektől szerződés alapján szelektív, csomagolási és lom hulladék szállítása (konténeres és kukás)
- köztemetők hulladékszállítása
- szelektív szigetek takarítása és Győr város területén található zugszeméltlerakó helyek felszámolása
- házhoz menő szelektív szállítás vidéki településeken és Győr Nádorváros városrész bizonyos területén) bevezetésre került teszt jelleggel.
- földbe süllyesztett szelektív szigetek üzemeltetése
- Hulladék 112! applikáció üzemeltetése és az azon keresztül beérkezett jelzések kezelése.

4.3.2.3. PANNON-VÍZ Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt.

A társaság a Dunántúl egyik meghatározó víziközmű szolgáltatója, és a régió egyik meghatározó vállalata. Részvényei teljes egészében önkormányzatok tulajdonában vannak, legnagyobb aránnyal bíró (61,873680%) részvényese

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata. A Kisalföldön és Bakonyalján összesen 121 településen megközelítőleg 300 ezer fogyasztónak nyújt egészséges és biztonságos víziközmű-szolgáltatást. Az ivóvíz szolgáltatás, valamint szennyvízelvezetés és -tisztítás alaptevékenységek biztosítása mellett, ezen tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatásokkal is áll felhasználói és partnerei rendelkezésére.

Ez utóbbihoz tartoznak többek között az ipari víz szolgáltatás, laborvizsgálat, nem közművel elvezetett szennyvízszállítás és -kezelés, ivóvíz- és szennyvízbekötés, csatorna- és kútkamerás vizsgálat. Meghatározó tagja a magyarországi szakmai szervezeteknek. A PANNON-VÍZ Zrt. területileg 3 üzemmérnökségre tagolódik: Győr, Nyúl, Kapuvár-Csorna. A központi szervezetek és kiszolgáló egységek Győrben találhatók. A társaság célja az új jogszabályi környezet és a tulajdonosok elvárásainak teljesítésével egyidejűleg a már elért műszaki és szolgáltatási színvonal megtartása és továbbfejlesztése. A társaság a jövőben is nagy hangsúlyt fektet a megújuló energiaforrások hasznosítására, az energia-takarékosságra, valamint a környezetvédelemre.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) alapján az a víziközmű vagy víziközmű létrehozására irányuló beruházás, amely olyan gazdálkodó szervezet tulajdonában áll, mely felett a tulajdoni részesedés egésze a nemzeti vagyonba tartozik, 2013. január 1-től az ellátásért felelős önkormányzatok tulajdonába került.

Annak érdekében, hogy a tulajdonba adás minden ellátásért felelős önkormányzatra nézve egységes elvek alapján valósulhasson meg, szükséges volt, hogy az ellátásért felelős önkormányzatok olyan közös elveket fogadjanak el, melyek alapjai lehetnek a víziközmű vagyon ellátásért felelős önkormányzatok közötti felosztásának.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a PANNON-VÍZ Zrt. között 2013.01.01-től 2020.12.31-ig vagyongazdálkodási szerződés, majd 2021.01.01-től bérleti-üzemeltetési szerződés jött létre, melyet 35 éves határozott időre kötöttek.

Az üzemeltető e szerződés alapján a PANNON-VÍZ Zrt., amely jogosult az ellátásért felelős tulajdonában álló víziközművek működtetésére, használatára és a hasznok szedésére.

Az Önkormányzat a vagyongazdálkodási irányelvei között rögzítette, hogy a közszolgáltatást végző gazdasági társaságokban meglévő részesedését nem idegeníti el. Ennek megfelelően a PANNON-VÍZ Zrt. esetében hosszú távon törekedni kell a tulajdoni részarány megtartására, esetleges növelésére az Önkormányzat tulajdonosi érdekérvényesítő képességének megtartása érdekében.

A PANNON-VÍZ Zrt. a Vksztv. előírásainak megfelelően elkészítette víziközmű-szolgáltatási ágazatonként a következő tizenöt évre vonatkozó Gördülő Fejlesztési Tervet, három ütemre szakaszolva (2025. évi, 2026-2029. évi és 2030-2039. évi.), melyet Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata - a fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel - jóváhagyott.

A Gördülő Fejlesztési Terv benyújtásra került a Magyar Energetikai és Közmű- szabályzási Hivatal felé. A PANNON-VÍZ Zrt. a Magyar Energetikai és Közmű- szabályzási Hivatal felé leadott Gördülő Fejlesztési Tervben szereplő munkákat az Önkormányzat Gazdasági Programjához illeszkedően kívánja megvalósítani.

4.3.2.4. GYŐR PROJEKT Kft.

A GYŐR PROJEKT Kft.-t (a továbbiakban: Társaság) az Önkormányzat 2013. január 1. napjával vásárolta meg, azzal a céllal, hogy a 2017. évben Győr városában megrendezésre kerülő Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF) rendezvénysorozatához kapcsolódó ingatlanfejlesztési projektek kivitelezését irányítsa, végrehajtsa és a rendezvényt követő fenntartási, üzemeltetési feladatokat ellássa. E tevékenységek célszerű megvalósítása, illetve a rendezvénysorozat előkészületeihez kapcsolódó sport-

és infrastrukturális fejlesztések pénzügyi fedezetéhez nyújtandó állami támogatás igénybevétele is a Társaság feladata lett.

A 2017. év során sikeresen lezajlott az EYOF, melyhez kapcsolódó ingatlanfejlesztési projektek valósultak meg, így a létesítmények fenntartási, üzemeltetési feladatainak ellátása a Társaság egyik kiemelt célja. Ezen létesítmények:

- Olimpiai Sportpark

A létesítményt elsősorban az utánpótlás-nevelés, az élsport és a szabadidős sporttevékenységek támogatására hozták létre. A 35 000 m²-es épületegység a modern technikai rendszerekkel, sporteszközökkel ellátott sportlétesítmény 8 hektáros területen fekszik. A komplexum 8 egyéni sportágnak biztosít napi edzés- és versenyzési lehetőséget: atlétika, judo, birkózás, ökölvívás, súlyemelés, torna, tenisz, vívás. Ezen túl csapatsportok (kosárlabda, röplabda, futball, kézilabda) számára is helyet ad edzések, mérkőzések megtartására. A sportágak igényeit a központi előcsarnokból nyíló négy csarnok, egy futófolyosó, két atlétikapálya, 9 db teniszpálya (melyek közül négy fedett), szolgálja ki. Az Olimpiai Sportparkba érkező versenyzők és edzőtáborozók számára 73 fő fogadására alkalmas közösségi szálláshely és pihenőtér került kialakításra, illetve wellness részleg, konditerem, valamint rehabilitációs, rekreációs szolgáltatások biztosítják a teljes körű edzési és versenyzési lehetőségeket.

- Audi Aréna Győr

Az 5500 férőhelyes sportlétesítmény ad otthont a Győri Audi ETO KC női, valamint a frissen élvonalba jutott Győri ETO-UNI FKC férfi kézilabda csapatnak. Emellett számos sporteseménynek, koncertnek, kulturális programnak, kiállításnak és vásárnak is helyet biztosít. Az Aréna összes alapterülete 16 ezer négyzetméter, és 200 méteres sugarú körében 1050 parkoló található. A létesítmény az 1976-ban épült Magvassy Mihály Sportcsarnokkal egybeépült, így egy olyan rendezvényközpont jött létre, amely többféle esemény lebonyolítására is alkalmas. Az Audi Aréna lelátójának egy része mozgatható, így az adott esemény követelményeinek megfelelően növelhető a küzdő- vagy előadói tér, szükség esetén csökkentve a nézői befogadóképességet. A küzdőtéren 1700 szék egyidejű elhelyezése mellett egy 30x10 méteres színpad felállítása is lehetséges kulturális rendezvényeknél. Kompletthangosítás- és fénytechnika, valamint minden igényt kielégítő televíziós és vizuális technika áll rendelkezésre a sportlétesítményben.

- Aqua Sportközpont

Győr város fedett sportuszodája Fina minősítésű, 50 * 25 méteres verseny- és Fina minősítésű 16 * 10 méteres tanmedencével rendelkezik. Ezen kívül a létesítményben helyet kapott egy 33x25m-es bemelegítő medence, konditerem és szauna. A létesítmény úszóversenyek és vízilabda mérkőzések lebonyolítására alkalmas.

- Magyar Vilmos Uszoda

2021. évtől kezdődően a Társaság működteti a Magyar Vilmos Uszodát. Az uszodát évente több mint százezer ember keresi fel, ahol egy 25 méteres, hat pályás úszómedence, egy tanmedence, egy infra-szauna, egy finn szauna és egy gőzkabin, illetve a hozzájuk tartozó kiszolgáló létesítmények, öltözők, kölcsönző, büfé, masszázs szolgálja a győri polgárok, a város vendégeinek egészségmegőrzését. A

nyári időszakban 2200 m²-es parkosított udvar áll a vendégek rendelkezésére napozóágyakkal, padokkal, játszótérrel és lánbtenisz pályával.

Ezen létesítmények üzemeltetésén és működtetésén túlmenően a Baross úti Látogatóközpont (shop és a Tourinform Iroda), és a Kálóczy téri Sportközpont fenntartása is a Társaság feladati közé tartozik.

E tevékenységek megvalósítása mellett számos sporteseménynél előkészítő és lebonyolító feladatokat lát el. Együttműködik helyi sportszervezetekkel, ágazati sportszövetségekkel, feladatai közé tartozik hazai és nemzetközi sportversenyek lebonyolítása, utánpótlás nevelés, edzőtáborok szervezése, ehhez kapcsolódó szálláslehetőség biztosítása.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által elfogadott Közszolgáltatási szerződés alapján ellátja a városi kulturális rendezvények előkészítését, megvalósítását, valamint a kapcsolódó protokoll feladatok ellátását.

Részt vesz az állami és nemzeti ünnepek szervezésében és lebonyolításában. Ezen szerződés alapján látja el továbbá az idegenforgalmi és turisztikai feladatokat, melyeknél kiemelt jelentőséggel bír a megyei idegenforgalmi célok, fejlesztések megvalósítása érdekében a helyi turisztikai szereplők és szolgáltatók összefogása, koordinálása, együttműködésük elősegítése, közreműködés szakmai delegációk, fogadásában, programjaik megszervezésében, lebonyolításában.

A Társaság a létesítmények kihasználtságának növelése érdekében az Olimpiai Sportpark területén 73 férőhelyes közösségi szállást hozott létre étkeztetési egységgel együtt, ezzel is elősegítve a hazai és nemzetközi edzőtáborok megtartását. Ennek érdekében egy sportegészségügyi központ kialakítása is megtörtént a sportinfrastruktúra minél szélesebb szolgáltatási körének biztosítására, így is növelve a hasznosíthatóságot.

Az Önkormányzat elsődleges célja a létesítmények optimális kihasználtságának elérése a győri székhelyű sportegyesületek edzés- és versenyrendezési igényeinek kielégítésével, illetve sport- és kulturális rendezvények szervezésével, megtartásával egy olyan optimális pénzügyi egyensúly fenntartása mellett, melynek keretében hosszú távon biztosított a megvalósult létesítmények költséghatékony működtetése.

4.3.2.5. Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2015. decemberi közgyűlésén döntött a Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft. létrehozásáról az európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának elősegítése érdekében, a pályázati, projektmenedzsmenti feladatok ellátása elősegítésére.

A Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft. fő feladata és prioritása, a tulajdonos által támasztott fejlesztési igények elősegítése. A Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft. tevékenységei közé tartozik a pályázatok előkészítése, megírása és benyújtása, illetve ezekben való közreműködés, valamint a projektmenedzsment, amely magában foglalja többek között a támogatási szerződések megkötését, pénzügyi és szakmai beszámolók elkészítését, valamint a projektek nyomon követését.

A Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft. 2025-től kezdődően Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által benyújtani tervezett uniós forrás megszerzésére vonatkozó valamennyi

program – különösen a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz - pályázatának pályázat-előkészítését és - sikeres pályázat esetén - a projektmenedzsmenti feladatok ellátását végzi.

Meghatározó célkitűzés a Kft. részéről, hogy segítse Győr Megyei Jogú Várost és térségét az operatív programok kiírásaiban vállalt kulcsindikátorok teljesítésében.

A Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft. a tulajdonos döntéseinek megfelelően részt vesz a fejlesztési elképzelések kidolgozásában, megvalósításában mind uniós, mind hazai források felhasználásának lehetőségeivel, továbbá közreműködik a Modern Városok Program keretében megvalósult pályázatok zárásához kapcsolódó feladatok, valamint egyéb, a tulajdonos által meghatározott feladatok ellátásában.

4.3.2.6. Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.

Az Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő nonprofit gazdasági társaság. A szervezet és annak jogelődjei (költségvetési intézményként működő Szociális Foglalkoztató, 2006-tól 2009. januárjáig Esély Kht., 2009. január 01-től Nonprofit Kft.) 43 éve látja el Győrben és vonzáskörzetében élő megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatását.

A szervezet egy telephelyen működik, 9024 Győr, Lajta utca 38. szám alatt. A telephelyen lévő épületek és az épületek közötti földterület a Kft. tulajdonát képezi. A telephely hat épületegytütesből áll, mely minden fogyatékosági csoport számára akadálymentes. Az épületekben távfűtés van egyedi hőközponttal. Az épületekben lévő műhelyek, raktárak és szociális helyiségek felújítása folyamatos, az épületek tetőszigetelése új és külsőleg is szigetelve vannak. A telephely frekvenciált helyen található, nagyon jól megközelíthető mind a munkavállalók, mind a megrendelők számára. A telephely be van kerítve, sorompóval van lezárva. Az udvarban külső kamerarendszerrendszer működik, az épületek riasztóval vannak felszerelve.

A Kft. éves 50%-át az állami költségvetési támogatás teszi ki, melyre évenként kell pályázni. Ezt egészíti ki az önkormányzati támogatás és a társaság saját árbevétele. Az önkormányzat az éves költségvetésen keresztül folyamatosan támogatja a szervezet működését. A támogatás segíti a szervezés és irányításon, valamint a részlegekben foglalkoztatott szakemberek megtartását. A támogatás folyamatos emelésére van szükség ahhoz, hogy a szakemberek bére ne szakadjon el sem a nyílt piaci, sem a szociális ágazatban foglalkoztatottak bérétől és továbbra is segítse a szervezetet abban, hogy a rehabilitációs foglalkoztatást a lehető legmagasabb szakmai színvonalon végezze. A Kft. működésének célja, hogy a munkavállalónál egyéni készségei és képzettsége figyelembevételével, egyénre szabott foglalkoztatást valósítson meg. A foglalkoztatással éri el, hogy azok, akik arra alkalmasak, mielőbb a nyílt munkaerőpiacon tudjanak dolgozni, és csak azok, akik erre nem tehetők alkalmassá, maradjanak a védett foglalkoztatás keretében. További cél, hogy a munkával és a folyamatos szociális segítségnyújtással a munkavállalók egészségi állapotának szinten tartásában is közre tudjon működni, és akik arra alkalmasak, azoknál az előmeneteli lehetőséget is biztosítsa.

A társaság 3 területen fejti ki tevékenységét: Nyomda, Varroda és a Központi üzem. A Kft. saját árbevételeinek 90 %-át a bér munka teszi ki. A társaság fejlesztéseivel arra törekszik, hogy a piacon versenyképes maradjon, és ezzel egyidejűleg el tudjon mozdulni a saját termék értékesítésének irányába.

A társaság arra törekszik, hogy az általa végzett tevékenységeket folyamatosan fejlessze, s ezzel a piacképességét megőrizze. A fejlesztések nemcsak gépberuházásokra korlátozódnak, hanem minden olyan fejlesztést megvalósít a Kft., ami hosszabb távon a működési költségek csökkentését eredményezik, ugyanakkor a munkavállalók munkakörülményeinek javítását is szolgálják.

A következő 5 évben a Kft. elsősorban a piacképességet kívánja növelni, melynek érdekében a Nyomda üzemben gépberuházásokat kíván megvalósítani, továbbá a Varrodában speciális szabász és varró gépeket kíván vásárolni, illetve a régieket lecserélni. A társaság folyamatosan fejleszti gépjárműparkját (gépkocsi, targonca cseréje) is.

A társaság törekszik olyan berendezési tárgyak és munkaeszközök megvásárlására, amelyek a munkavállalók speciális és egészségi állapotához igazodnak. Az üzemszervek és a szociális helyiségek felújítását is folytatni kívánja.

A szervezet 2025-2029. években - a részlegekben történő géppark, gépjárműpark és egyéb beszerzések, valamint a szükséges karbantartásokon túl -, a következő fejlesztéseket szeretné megvalósítani:

- I. számú főépület

- a bejárat előtt rámpa újjáépítése,
- emeleti konyha teljes felújítása,
- 0 1-11. emeleti folyosón központi klíma kiépítése.

- II. számú főépület

- műanyag nyílászáróinak cseréje,
- az épület villamos hálózatának teljes felújítása.

Az 1-11. számú főépületre 2 db napelemes rendszer került 2023-ban kiépítésre.

Ennek eredményeként sikerült a villamosenergia költséget kiváltani. A két rendszer jelenleg többet termel, mint ami a fogyasztás, ezért meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy bővítéssel a fűtési költség egy része kiváltható-e?

Az állami költségvetési támogatás, az önkormányzati támogatás és a saját árbevétel együttes megléte szükséges ahhoz, hogy a társaság zavartalanul tudja a rehabilitációs foglalkoztatást megvalósítani. Cél a következő 5 éves időszakban is a 151 fős létszám megtartása. A Kft. törekszik arra, hogy további — uniós vagy hazai pályázatokat nyerjen, mellyel képzési, szabadidős és kulturális rendezvényeket tud megvalósítani, amire önmagában a bevételek nem nyújtanak fedezetet.

A Kft. továbbra is folytatja az Esély Galéria programsorozatát, melyben minden évben 2 kiállítás kerül a szervezet telephelyén megrendezésre.

A társaság a következő időszakban is együttműködik az önkormányzattal, annak szociális és egészségügyi intézményeivel, a fogyatékos és civil szervezetekkel, valamint a Győrben működő képző intézményekkel (Speciális Szakiskola, Szentgyörgyi Isk., SZE). Az együttműködés célja: a szervezet munkájának megismertetése, ezzel a szociális háló erősítése, valamint a munkaerő utánpótlás biztosítása az egyetemről (szociális szakemberek) vagy a speciális szakiskolákból.

Az Önkormányzat elvárásaival összhangban a társaság a rehabilitációs foglalkoztatást a továbbiakban is a lehető legmagasabb szakmai színvonalon kívánja végezni, meg kívánja tartani a tevékenységhez szerzett akkreditációs tanúsítványt és meg kívánja őrizni a szervezet közhasznú státuszát.

4.3.2.7. Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.

A Xantus János Állatkert elődje, a Vadaspark, 1967. május 1-jén nyitotta meg kapuit a látogatók előtt Kiskúton. Önálló költségvetési intézményként működött egészen 1986 végéig. A hetvenes évek közepén a gyűjtemény egzotikus fajokkal bővült, és tíz év elteltével a vadaspark állatkertté alakult át. 1987. január 1-jén, az állatkert és több intézmény összevonásával megalakult a Szabadidő és Sportközpont. Az állatkert fejlesztése folytatódott, a bemutatott fajok száma nőtt. 1988-ban megépült az akvárium és terráriumház. 1993-ban az Önkormányzat intézményi összevonással a Szabadidő és Sportközpont jogutódjaként létrehozta a Városi Sportigazgatóságot, amelyen belül az állatkert egy viszonylag önálló egység volt. A fejlesztések színvonala és a csökkenő látogatottság miatt azonban 1996-ban megkérdőjelezték az intézmény alkalmasságát és létjogosultságát. Az állatkert műszaki állaga fokozatosan romlott, felújításra nem volt lehetőség, mind az állattartás, mind a közönségszolgáltatások színvonala hanyatlott, így megszületett a javaslat az állatkert megszüntetésére. A város lakossága azonban kiállt az állatkert mellett, és az Önkormányzat a létesítmény fennmaradása mellett döntött.

1997. április elsején megalakult az önálló Xantus János Állatkert Közhasznú Társaság. Az új vezetés legfőbb céljának azt tekintette, hogy az állatkert színvonalát megfelelő szintre fejlessze. Ebbe nemcsak az állatok tartási és bemutatási körülményeinek javítása tartozott bele, hanem az ismeretterjesztő és zoopedagógiai tevékenység előmozdítása is. A következő években az állatkert folyamatosan megújult, és mára a régió egyik leglátogatottabb létesítménye lett. Köszönhető ez annak, hogy száz állatfaj több mint ötszáz egyedét nagy kifutóterületeken, az eredeti életterükhöz hasonló körülmények között mutatja be.

2007-re az állatkert 40. éves születésnapjára befejeződött a régi területek korszerűsítése, a bemutatott állatok új kifutóba költöztek. Az időközben megváltozott jogszabályi követelményeknek megfelelően a Kht. 2009. május 1-jével közhasznú nonprofit Kft.-vé alakult át.

A társaság a 2012-2014 években 140 ezer főre emelte az állatkert látogatóinak számát, ezzel Magyarország 4. leglátogatottabb állatkertjének mondhatja magát.

Az Önkormányzat 2040 millió Ft fejlesztési támogatást kapott az Modern Városok Program keretében az állatkert fejlesztéséhez. Az elvégzett fejlesztések olyan hiánypótló attrakciók megvalósítására irányulnak, melyek a legfajsúlyosabb hívószót jelentik az állatkert látogatóinak motivációi vonatkozásában. A 3,5 ha nagyságú, beékelődő korábbi magánterület megvásárlásával biztosítottá vált az állatkert minőségi átalakulása. Az új rész megszerzése után az állatkert területe 14,5 hektárra bővült, mely biztosítja a sikeres működést.

A Xantus János Állatkert az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően évről évre 10 ezer főt meghaladó mértékű vendégszám növekedést produkáló létesítmény, melynek bevételei 30%-ban euróban járulnak hozzá a fenntartáshoz. A támogatások révén jelentős termékfejlesztési program indult el, mely a hazai állatkertek élvonalába helyezi a létesítményt. Ennek keretében lehetőség van szálláshelyfejlesztésre az állatkert jelenlegi megnövelt területének határain belül, illetve újabb területek bevonásával, melyre bőséges opciók állnak rendelkezésre. Ennek egyik eleme az állatkert mellett fekvő,

korábban kempingként funkcionáló területen történő fejlesztések megindítása, illetve egy kikötő létesítése.

A gazdasági program írásakor a térségben dúló ragadós száj- és körömfájás járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet a Xantus János Állatkert megszokott, hétköznapi működésében fennakadásokat okoz. A bezárt állatkert a legmozgalmasabb időszakában esik el a látogatóktól származó jegybevételektől. Az állatkert működésével és fennmaradásával kapcsolatosan a jövőben kiegészítő támogatásokkal kell számolnia az Önkormányzatnak.

4.3.2.8. INNONET Innovációs és Technológiai Központ Nonprofit Kft.

Alapítói célkitűzések

Az INNONET Nonprofit Kft. alapításának kettős célja volt. Ideális feltételek és környezet megteremtése az innovatív, beszállítói képességekkel rendelkező kis- és középvállalkozások számára. Másrészt kezdeményező szerep felvállalása az innovatív gondolatok, ötletek felkutatásában, azok projektte formálásában, nemzetközi partnerkapcsolatok kiépítésén és a tapasztalatok cseréjén keresztül. Ehhez kapcsolódóan fontos szempont a tudomány és a gazdaság közötti együttműködés javítása, az innovációs és technológiai transzfer tevékenységek kiszélesítése.

Az alapítói kör, így az akkor még kisebbségi tulajdonos Győr Város részéről a társaság 1997-es életre hívásának szimbolikus üzenete volt. Olyan fejlődési pályát fogalmaztak meg ezzel a helyi gazdaság számára, amelyben az innováció meghatározó szerephez jut. Az előcsatlakozási alapok forrásából megvalósult INNONET létesítmény ugyanakkor az első pillanattól meghatározó elemét kínálja az ezt befogadó Győri Nemzetközi Ipari Park szolgáltatásainak is. Hasonlóan más, példaként szolgáló nyugat-Európai ipari parkok központi létesítményeihez, találkozási pontként, rendezvény helyszínként is szolgál a leendő befektetők és letelepedettek számára. Inkubációs szolgáltatása, kisvállalkozások igényeire méretre szabott irodái és műhelyei pedig nemcsak az új helyi alapítású vállalkozások növekedéséhez járulnak hozzá, hanem lehetővé teszik azon sikeres cégek lehorgonyzását is az ipari parkban, amelyek szolgáltatásaikkal, termékeikkel a parkba már letelepedett vállalatoknak kínálnak gyakorlati megoldásokat.

Szemléletformálás

Az alapítást követő évtizedben az INNONET számos szemléletformáló célú gazdaságfejlesztési és innovációs projektet gondozott. Megteremtette a párbeszédet és kapcsolatot az Európai Unió, ezen belül Ausztria és Szlovákia határ menti régióinak hasonló intézményeivel és vállalkozásaival, részt vett a Centrope régió együttműködésében, alapítóként szerepet vállalt a Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség létrejöttében. A 2010-es évek derekától ezek a szemléletformáló együttműködések az INNONET portfóliójában háttérbe szorultak, ami két lényegi okra vezethető vissza: a kilencvenes évek során még képlékeny általános gazdaságfejlesztési szerepkörök az évek során a városban és az alapítók körében is jelentősen letisztultak. Időközben a (jelenleg kisebbségi tulajdonos) Győr-Moson Sopron Vármegyei Kereskedelmi- és Iparkamara jelentős szolgáltatási portfóliót épített, mind az általános vállalkozási tanácsadást, mind a (nemzetközi) kooperációkat illetően. A jó partnerségi viszonyban meglévő tulajdonosok mellett pedig nem látszott indokoltnak párhuzamos kapacitásokat kiépíteni.

A szemléletformáló projektek generálását fékezte ugyanakkor ebben az időszakban az ipari parkba települt vállalkozások fogadókészsége is. Ezek az elsősorban gyártásorientált vállalatok csak korlátozottan rendelkeztek a külvilág felé nyitott helyi fejlesztési kapacitásokkal. Kapcsolatépítési igényeik alapvetően elmaradtak azoktól az ugyancsak Nyugat-Európából másolni próbált törekvésektől, mint amelyek az INNONET kompetencia-hálózati projektjeibe, vagy akár az ugyancsak ezen a helyszínen működő PANAC Pannon Autóipari és Járműklaszter működésébe voltak kódolva.

Bővítések és műszaki szolgáltatások

A 2005-ben elindított TECHNONET fejlesztési programmal az INNONET egyszerre bővítette fizikai infrastruktúráját és törekedett újrapozícionálni szolgáltatásait a vállalkozások igényeinek megfelelően. Az ekkori célkitűzések között olyan „technológiai kompetencia központ” alapítása szerepelt, amely magas szintű, specializált mérnöki, kutatási és laborszolgáltatásokat képes nyújtani az ipari szereplők számára. Az ilyen kompetencia központok nem az egyetemi tudásközpontok ellenében, hanem azok kiegészítésére jöttek létre számos régióban. Felismerve, hogy a piaci K+F igények sok esetben az egyetemi környezetben működő kutatólaborokhoz képest jóval rövidebb ajánlatadási és feladatmegvalósítási ciklusidőket követelnek meg, több felsőoktatási intézmény természetes törekvése lett a piacorientált kutatási szolgáltatások leválasztása az oktatás/alapkutatás szervezetéről. Az ebben az időszakban frissen egyetemmé vált győri Széchenyi István egyetem ugyanakkor az INNONET és a Győri Nemzetközi Ipari Park akkori vezetése részéről indított kapcsolatfelvétel ellenére nem látott érdemi lehetőséget a kompetencia központ kutatási (vagy akár kihelyezett oktatási) szolgáltatásokkal való megtöltésére¹.

Közvetlen egyetemi részvétel hiányában az INNONET figyelme a TECHNONET infrastruktúra-bővítését kiegészítő, önálló műszaki szolgáltatások felé irányult. 2010-ben így indult el a társaság által egészen 2024. januárjáig folyamatosan üzemeltetett PROTOTECH

3D nyomtatási és gyors-prototípusgyártási labor. A 2010-es induláskor a régióban elsőként megjelenő szolgáltatás számos környező vállalkozás számára tette lehetővé a találkozást az akkor még ismeretlennek számító additív gyártási eljárásokkal. A Kamara Műanyagipari szakosztályával és több győri középiskolával együttműködésben a gyártások mellett ismeretterjesztő előadások, tréningek egészítették ki a labor kínálatát. A nonprofit működésből adódóan pedig országszerte számos olyan kis ügyfelet, méretarányos-modellezőt, vagy egyéni vállalkozót is ki tudott szolgálni a labor, amelyek a nagyobb mérnökirodák szolgáltatásaiból érzékenységük okán kiszorultak. A prototípusgyártás területén az eltelt másfél évtizedben jelentősen nőtt a hazai (és itthonról elérhető nemzetközi) piaci szolgáltatók köre. A technológia elterjedté válásával pedig a PROTOTECH labor ismeretterjesztői funkciója is háttérbe szorult. Így a szolgáltatás 2024. évben, a meglévő ügyfelek mind hosszabb kiszolgálását követően lezárásra került.

A szolgáltatásfejlesztés mellett az előző évtized több ütemben zajlott infrastruktúra-fejlesztéseivel nyerte el az INNONET létesítménye is végleges méretét. A közel 5000 négyzetméteres központ kellő

¹ Ez a működési logika, jóval kiérleltebb formában, több mint egy évtizeddel később a győri Science Park alapításánál köszönt vissza. Ekkorra az egyetem már számos további tapasztalatot szerzett piaci K+F projektek menedzseléséről. Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy az INNONET alapszolgáltatásai is számos ponton illeszkednek a Science Park kínálatába, az egyetem Kancellári Hivatala felkérte az INNONET Nonprofit Kft. munkatársait, hogy tapasztalatainak megosztásával és átadásával vegyenek részt a Science Park projekt programalkotó munkálataiban.

rugalmasságot biztosít a hosszú távú működéshez. További tartalékterület azonban bővítésre az épület környezetében már nem áll rendelkezésre.

A szolgáltatási koncepció alakítása mellett meghatározó pillanat volt az INNONET életében Győr Város többségi tulajdonossá való előlépése 2009 évben. Ezzel a döntéssel a város egyértelműen deklarálta, hogy a társaságban meglévő tulajdonrészére nemcsak üzleti vagyonelemként, hanem stratégiai vagyonként tekint.

Jelen helyzetében a társaság e stratégiai jelentőségét a Győri Nemzetközi Ipari Park gazdasági környezetével való szinergikus együttműködése nyújtja. Az INNONET olyan katalizátor, amely reagálni képes a park környezetében keletkező új vállalkozási igényekre. Teret tud kínálni olyan vállalkozásoknak, szolgáltatásoknak, amelyek méretüknél fogva az ipari parkban önálló tulajdon vásárlásával vagy ingatlanbérlettel nem tudnának jelen lenni. Számos esetben pedig közvetlenül teret adott olyan vállalkozások, projektcégek megerősítésének, amelyek végül elérték azt a nagyságot, amelynél önálló telephely vásárlásába foghattak.

Jövőbeli lehetőségek a következő 5 éves ciklusban:

1.)

Győr városa két saját tulajdon(rész)ű céggel is jelen van az ipari parkban. Egyrészt a parkot magát fejlesztő, működtető társasággal, másrészt az ehhez kiegészítő szolgáltatásokat nyújtani képes INNONET létesítménnyel. Míg az infrastruktúra üzemeltetési feladatok egyértelműen lehatároltak, potenciálisan mindkét társaságon keresztül volna lehetősége a városnak a letelepedett vállalkozásokkal való kommunikáció erősítésére, közös programcélok megfogalmazására. Ez a kommunikációs felület a város és vállalkozások között jelenleg csekély intenzitású. Míg a város e két társasága pillanatnyi gazdálkodási keretei között nem lehet önállóan alkalmas a működtetésen túlmutató, nagyvolumenű szolgáltatásfejlesztések elindítására, a vállalkozások és város közötti rendszeres párbeszéd már az ipari parki terület életciklusából adódóan is nagy jelentőséggel bírna. Az első letelepedések után évtizedekkel a meglévő vállalkozások igényei is változnak, több cégnél fokozatosan bővülnek a magasabb hozzáadott értéket termelő munkahelyek, így a parkban dolgozók szolgáltatási elvárásai is nyilvánvalóan átalakulásban vannak. Ugyancsak életciklus függő, hogy egyes cégek befejezik, vagy megváltoztatják működésüket. Ahogy a letelepítésük idején, úgy e funkcióváltásoknál is stratégiai érdek, hogy ebbe a gazdasági környezetbe továbbra is korszerű, magas színvonalú gyártók és szolgáltatók telepedjenek. E párbeszéd újraélesztéséhez az INNONET teret és felületet tud kínálni.

2.)

Az INNONET épülete az egyik első hasonló típusú üzleti/vállalkozási inkubátor létesítmény volt az országban. Építészeti programjának és üzemeltetésének tapasztalatait számos hasonló központ létesítésébe sikerült beágyazni. Tekintettel a saját fizikai bővítés kapacitáskorlátaira, az INNONET továbbra is a missziója kulcselemének tekinti az itt felhalmozott tapasztalatok továbbörökítését. A Széchenyi István Egyetem által életre hívott Science Park projekt kezdeti fázisába való tanácsadói bekapcsolódás azért is bírt nagy jelentőséggel a társaság számára, mert több távoli helyszín után a Győri gazdasági környezetbe is sikerült visszacsatornázni ezeket az ismereteket. A jövőben, esetleges új városi ipari / gazdasági területek megnyitásakor ismét felmerülhet az INNONET működési modelljének vizsgálata, replikálása.

3.)

Az INNONET infrastruktúrájának kezdeti ütemei, egészen a TECHNONET I. 2010-es átadásáig sikeresen lebonyolított pályázatokkal, magas támogatási intenzitással valósultak meg. Ezeket a projekteket a társaság saját kapacitással menedzselte. Mostanra az első beruházási ütem elérte működésének 25. évét. Jelentős összegeket szükséges tehát a közeljövőben (elsősorban gépészeti, energiahatékonysági) felújításokra fordítani.

A társaság pályázati lehetőségei azonban az elmúlt évtizedben jelentősen beszűkültek.

A többségi önkormányzati tulajdonrész miatt a cég számos pályázat esetében nem minősül KKV-nek. Erre tekintettel került bele az előző önkormányzati ciklus Gazdasági Programjába több olyan utalás is az INNONET-et bemutató fejezetbe, mely az akkori TOP források becsatornázását vetítette elő. A konkrét projekttervek között azonban az INNONET fejlesztése végül nem jutott szerephez, bár alapvető igényei szolgáltatásfejlesztési és fenntarthatósági prioritásokhoz is jól kapcsolhatóak lettek volna. Alkalmas támogatási források hiányában az INNONET 2024-2025 évben saját erőből kezdett napelen beruházásba és várhatóan a következő években is jelentős összeget fog fordítani energiahatékonysági, gépészeti feladatokra.

A felújítási prioritások értelemszerűen korlátozzák a társaság által önállóan szolgáltatásfejlesztésre fordítható kereteket is. Hosszú távon azonban a szolgáltatások fejlesztésének nemcsak pénzügyi korlátai vannak. Az elmúlt évtizedek működése megmutatta, hogy az INNONET szolgáltatásai elsősorban a környező gazdasági térrel együtt értelmezhetőek. Így a helyi fejlesztési lehetőségeket érdemes lenne a város gazdasági célú szolgáltatásfejlesztései körébe aktívabban beemelni.

4.)

Az egyetemi Science Park program léptéke az INNONET helyszínén a jövőben újabb / különálló technológiai kompetencia központ létrejöttét nem teszi reális célkitűzéssé. Meglévő kapacitásai révén azonban az INNONET továbbra is szerepet játszhat egy olyan, jóval kisebb léptékű egyetemi, vagy akár szakképzési „hídfoállás” megteremtésében, amely a helyi (felső)oktatás és kifejezetten az ipari parkba települt vállalkozások közötti kapcsolatok elmélyítését szolgálja.

4.3.2.9. Győr-Pér Repülőtér Kft.

A társaság 1994-ben kezdte meg működését Pér községben, a 70-es években épült, honvédelmi tartalék funkciót ellátó füves repülőtér fejlesztése céljából alapított P-Air Repülőtér Fejlesztő Kft. néven.

A repülőtéren 2000-ben fejlesztési projekt indult el az EU Phare CBC program és az Audi Hungaria Motor Kft. által biztosított pénzügyi forrásból, melynek során szilárd burkolatú futópálya, új forgalmi előtér, fényrendszerek és egyéb kapcsolódó létesítmények kerültek kialakításra. A létesítmények 2003. évi üzembe helyezését követően 2013-ig kisebb fejlesztéseket és beszerzéseket hajtott végre a társaság saját erőből a repülőtéren.

2012-ben jelentősen megváltozott a társaság tulajdonosi szerkezete, aminek következtében az Audi Hungaria Zrt. 46,10%, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 38,70%, valamint a Magyar Állam 15,20% arányban lett üzletrész-tulajdonos.

Az Audi Hungaria Zrt. tagsága új lendületet adott a repülőtér infrastrukturális fejlesztésének. 2013-ban az új tulajdonosi körnek köszönhetően újabb beruházási sorozat indult be a repülőtéren,

melynek keretében többek között a futópálya hosszabbítása is megvalósult, mely jelenleg 2030 méter. Ebben az évben a repülőtér kapott még új, korszerű fénytechnikát, előtér világítást és nagygépes állóhelyet is.

A fejlesztések 2014 évben is folytatódtak, melynek eredményeképp júniusban befejeződött a repülőtér 2012-ben elhatározott fejlesztése, és elkészült az ILS berendezés telepítése, melynek segítségével precíziós megközelítéseket lehet végrehajtani és rossz időben is le lehet szállni. A projekthez kapcsolódott még egy új meteorológiai észlelő rendszer (RVR) telepítése, melynek fő elemei: lézeres felhőalapról mérő és futópálya menti látástávolság mérő berendezések. A fénytechnika az ILS és az RVR mérés együttesen lehetővé tette a repülőtér időjárási minimumának jelentős csökkentését.

Ma a futópálya alkalmas Boeing 737 és Airbus 320 méretű, 160-190 fő utas kapacitású repülőgépek fogadására, de a kapcsolódó repülőtéri infrastruktúra kisebb kapacitású. A repülőtér további fejlődésének szűk keresztmetszete egy európai kiszolgálási színvonalat biztosító terminálpépület hiánya. A társaság kormányzati támogatással tervezi megvalósítani a projektet, melynek három fontos pillére van: a repülőtéri főépület – utasterminál – teljes körű felújítása és bővítése, tűzoltó laktanya építése és egy új repülőtéri tűzoltóautó beszerzése.

A középtávú célok között szerepel a repülőtér tágabb infrastrukturális környezetének szinkronba hozása. A repülőtér jelenleg elsősorban a gazdasági élet szereplőinek igényeit elégíti ki. Annak érdekében, hogy ez tovább bővíthessen, illetve az utasforgalom volumene is növekedhessen szükséges további repülőgép állóhelyek kialakítása, és bővíteni kell a gépkocsi parkolót is. Ezekkel együtt szükségessé válik egy új közúti kapcsolat kiépítése, és középtávon a Kft. számol még egy korszerű üzemanyagtelep és egy teheráru terminál építésével, valamint különféle kiszolgáló eszközök beszerzésével.

A társaság fő tevékenysége a repülőtér üzemeltetés, légiforgalmi tevékenységi szolgáltatás. Győr-Pér Repülőtér II. osztályú nyilvános kereskedelmi repülőtérként működik, határnyitási joggal bír, és rendelkezik a működéshez és a repülőgépek kiszolgálásához szükséges hatósági engedélyekkel.

A repülőtér 2017 évben szerezte meg „EASA” működési engedélyét, mely lehetővé teszi további működését az európai repülésbiztonsági ügynökség repülőterekre vonatkozó előírásai szerint.

2019. július 1-től a repülőtér megkapta a működési engedélyt a földi kiszolgálási és áru (cargo) kezelési tevékenységre, amely jelentősen hozzájárul a személyi és dologi kapacitások jobb kihasználásához, a légiforgalom bővüléséhez.

A repülőtér jelentős mértékben járul hozzá Győr gazdasági fejlődéséhez, tőkebefektetéseket vonzó képességéhez, ezért Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának fontos érdeke fűződik a társaság eredményes működéséhez, folyamatos fejlesztéséhez, és tevékenységének színvonalas ellátásához.

A társaság által tervezett fejlesztések során előtérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a járműgyártáshoz kapcsolódó repülőtéri forgalmon egyre kisebb mértékben gyakoroljon hatást a társaság működésének eredményére. Fontos szempont, hogy olyan tevékenységek is feltérképezésekre kerüljenek a társaság részéről, melyek csökkentik a járműgyártáshoz kapcsolódó forgalomnak való kitettségét.

2021-ben a Magyar Állam a 15,20%-os üzletrészét átruházta a Széchenyi István Egyetemért Alapítványnak, így a tulajdonviszonyok jelen pillanatban az alábbiak:

- Audi Hungaria Zrt. 46,10%,
- Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 38,70%
- Széchenyi István Egyetemért Alapítvány 15,20%

5. Település- és városfejlesztés

A 2021-27-es programozási ciklus fenntartható városfejlesztési forrásai felhasználásának Európai Unió által meghatározott alapfeltétele integrált területi, városi stratégiák készítése volt. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata ezen elvárásnak megfelelően készítette el 2021-2027 évekre szóló **Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját** (a továbbiakban FVS).

A célrendszer meghatározása és a cselekvési terv kidolgozása az FVS-ben az alábbi dimenziók szerint történt:

- (1) reziliens, alkalmazkodóképes város,
- (2) helyi gazdaságfejlesztési célok, befektetés ösztönzés, innováció,
- (3) zöld átállásra való felkészülés a klímasemlegesség irányába történő elmozdulás érdekében,
- (4) digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával,
- (5) társadalmi befogadás és közösségfejlesztés – népességmegtartás,
- (6) kiszolgáló város: épített és művi környezet, fenntartható területhasználat.

Ehhez igazodva készült el a stratégia mellékleteként a **TOP Plusz Városfejlesztési Programterv 2021-2027**, amely az alább bemutatott projekteket tartalmazza.

Első körben bemutatásra kerülnek a jelenlegi pályázati körre, az Önkormányzata által beadásra elkészített projektek, a TOP Plusz és Interreg programokban. Szót kell ejteni a befejeződött Modern Városok Programban felvázolt fejlesztések jövőjéről is. Majd az FVS-ben leírt prioritások mentén kerülnek felsorolásra azon beavatkozások, fejlesztések, amiknek előkészítése, jelenleg is tart, megvalósítására pedig a következő években kerülhet sor. Ezen projektek között vannak önerős, illetve piaci szereplők bevonásával megvalósítani kívánt beruházások is.

5.1 TOP Plusz pályázatok

1. Prioritás - Fenntartható városfejlesztés és fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása

1. Projekt címe: Bisinger sétány zöldfelületeinek megújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. - 2027.12.31.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt a meglévő park teljes zöldterületi rekonstrukcióját, így a burkolatok, a növényzet és az utcabútorok megújítását, valamint a játszótér és a sportpálya felújítását, 2 db ivókút létesítését és egy új kutyafuttató kialakítását foglalja magában.

A tervezett íves nyomvonalú úthálózat kialakításával egységes parki struktúra jön létre. A park a környező zöldfelületek között jelentős méretű, és ezzel fontos ökológiai szerepet is betölt, a növényzet megújítása a park ezen funkcióját is tovább erősíti. Az akadálymentesítés kritériumait figyelembe véve 5%-nál nagyobb lejtésű burkolatot sehová sem kerül, minden funkció akadálymentesen megközelíthető lesz. A park gazdag és értékes faállományának megtartása a tervezés során célként fogalmazódott meg. Új fák telepítése a Szent István út melletti fasorként tervezett, melyek megnőve fontos

zaj- és porszűrő szerepet töltenek majd be, valamint zöldfolyosót biztosítanak a közút mentén az élőlények számára. A parkban gazdag cserjeültetés tervezett, mely az íves úthálózathoz kapcsolódóan egyfajta "angol parki hangulatot" kelt. A cserjeágások között több helyen évelők teszik változatossá a park hangulatát.

A meglévő „hajó” játszótér és a sportpálya a felújítás során szilárd, vízáteresztő, öntöttgumi burkolatot kap. A játszótér északi oldalán elhaladó sétány és a Szent István út közötti zöldfelületen új kutya-futtató létesül.

2. Projekt címe: Fehérvári út - Zöld utca jelzőlámpás csomópont áteresztő kapacitásának javítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01. – 2027.11.30.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt keretében a 81.sz. főút – Zöld utca találkozásánál négyágú jelzőlámpával szabályozott hagyományos csomóponti bővítés tervezett, a Fehérvári út nyugati ágán új sávkiosztás (két egyenes, egy-egy külön balra és jobbra kanyarodó sáv) kialakításával. Ennek érdekében a 81.sz. főút déli szervíz út – Páva utca rövid szakaszán a burkolatot 5,00m-re szükséges szűkíteni, ezáltal lehet a főút nyomvonalat szélesíteni. Helynyerő feladat a főúti csomópont délkeleti oldalán meglévő többlet balra forduló sáv hosszának szűkítése és a csomópont délkeleti oldalán meglévő buszmegálló megszüntetése; a helyi autóbuszok megállója a régi Fehérvári út nyomvonalára kerül áthelyezésre.

A beruházás részét képezik továbbá:

- a szükséges burkolatszélesítések mellett a csomópont meglévő burkolatának felújítása egyes szakaszokon, szegélycserék;
- a meglévő zajárnyékoló fal nyomvonalának áthelyezése egy rövid szakaszon;
- a csomópontban a háromszög alakú középsziget újjáépítése;
- a csomópont egyes szakaszain a közvilágítás áttervezése, optimális csomóponti működéshez igazodó átépítése, bővítése;

kapcsolódó forgalomtechnikai, csapadékvíz-elvezetési és közmű átalakítási munkálatok;

- zöldterület rehabilitáció;
- a kapcsolódó gyalogos és kerékpáros átvezetések megújítása, meghosszabbítása, a közvetlenül érintkező járdaszakaszok, gyalog- és kerékpárút felújítása, visszaállítása.

3. Projekt címe: 821. sz. főút - Kálvária utca jelzőlámpás körforgalmú csomópont kiépítése

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01. – 2028.05.31.

Projekt rövid bemutatása:

A beruházás által érintett 821. sz. főút a város egyik fő közlekedési-teherszállító útvonala. A főút és a Kálvária utca találkozásánál kialakításra kerülő spirál körforgalom biztosítani tudja az egyenes irányú és kanyarodó forgalom rugalmas csomóponti átvezetését. A 821. sz. főút két ágán a tervezett

körforgalomba belépő 3-3 forgalmi sáv megfelelő kapacitást biztosít a főút egyenes irányában. Az út-építési beavatkozás keretében alábbi, közműveket érintő feladatok merülnek fel: csapadékvíz elvezetés átalakítása, közvilágítási hálózat átalakítása, forgalomtechnikai alépítményi hálózat átalakítása, erősáramú és gyengeáramú hálózat átalakítása, vízi közművek kiváltása, egyéb érintett közművekkel kapcsolatos esetleges kiváltási feladatok. A gyalogos és kerékpáros forgalom számára a körforgalom kerülete mentén minden irányba biztosított lesz a biztonságos közlekedés. A meglévő gyalogos és kerékpáros burkolatok elbontásra és – a csomópont átalakításához illeszkedve - újjá építésre kerülnek.

A Kálvária út Pápai út felé vezető szakaszának mentén tervezett a fejlesztés keretében a meglévő elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárút korszerűsítése, szélesítése, nyomvonalának kiigazítása. A projekt részét képezi a csomópont mellett elhelyezkedő autóbuszmegálló felújítása, parkolófejlesztés és a kapcsolódó zöldterületek kiépítése, megújítása.

4. Projekt címe: Szigethy Attila út szegélyek közötti burkolat felújítása a 821. sz. főút és Táncsics Mihály utcai szakaszon (I. ütem)

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01. – 2027.11.30.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt keretében a Szigethy Attila út 821. sz. főút – Táncsics Mihály utca közötti - ez idáig elmaradt - 2x2 sávós útszakasz burkolat- és szegélycseréjét tervezi megvalósítani. Ezeken túl a beruházás szakmai-műszaki tartalmát képezik az előbbi útszakaszon alábbiak:

- Távlati jelzőlámpás forgalomirányítás kiépítéséhez szükséges útburkolat alatti alépítmények és aknák elhelyezése egyes csomópontokban (Nádor u., Csokonai u., Táncsics M. u.) a későbbiekben szükségessé váló útburkolat felbontás elkerülhetősége érdekében;
- Taktilis jelzések elhelyezése a kijelölt gyalogos átkelőhelyeknél;
- Kapubehajtók felújítása;
- Az útszakasz jobb oldalán található buszmegállóhely burkolatának megújítása, továbbá a Nádor utca csatlakozását megelőző, bal oldali buszmegállóhely megszüntetése (a megállóhely funkcióját a 821. sz. főút déli ágán, mintegy 120 méter távolságra található, jelenleg is üzemelő, buszöbölben elhelyezkedő megállóhely veszi át);
- Közvetlenül érintkező járdaszakaszok, gyalog- és kerékpárút felújítása, visszaállítása.

5. Projekt címe: Révfalu városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01. – 2027.11.30.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt célja Révfalu városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése, ennek keretében a Győr északi részén található városrészben következő utcák érintettek:

- Zólyom utca (Hédervári út és Báthory utca között), továbbá a révfalui temető előtti parkolótér felújítása;
- Gyöngy utca;
- Báthory utca egy korábbi fejlesztés során elmaradt, fel nem újított szakasza;
- Hédervári szervízút;
- Hédervári szervízút és a Gyöngy utca közötti lakóút szakasz.

A fenti utcák egyes részein az új pályaszerkezet építése a tervezett pályaszélesítés miatt szükséges, míg egyes szakaszokon a meglévő elhasználódott, töredezett, kátyúsodott, megsüllyedt szilárd burkolatú útszakaszok bontás utáni új aszfalt burkolása a cél.

A beruházás részét képezik továbbá:

- A teljes érintett útszakaszon csapadékvíz-elvezetés kiépítése, átépítése;
- Közvilágítás korszerűsítés: új lámpatestek szükséges cseréje;
- Egyes kapcsolódó közműkiváltási munkálatok elvégzése;
- Közlekedésbiztonságot szolgáló kiegészítő infrastrukturális elemek (járdaszakaszok, gépjárműparkolók) fejlesztése;
- Zöldfelület átalakítási, építési munkák.

6. Projekt címe: Győrszentiván Körtér felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01. – 2027.11.30.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt keretében Győrszentiván Kör tér útburkolat felújítása és összevont gyalog-kerékpárút építése tervezett a Vonal u. és a Déryné u. közötti szakaszon. A fejlesztési terület a városrész központi területén, a Vonal út – Sugár út – Kör tér – Egressy Béni út, valamint a Kör tér – Déryné utak kereszteződéseiben elhelyezett körgeometriás csomópontok között található. A beruházás keretében tervezett az említett útszakasz forgalombiztonsági szempontból szükséges szélesítése, a tönkrement szegélyek megújítása, továbbá a két körforgalom között hálózati szempontból hiányzó összevont gyalog-kerékpárút kiépítése. A biztonságos, zavartalan kerékpáros forgalom folyamatos biztosítása érdekében egy szakaszon – az épülő kerékpár utat megszakítva, az Éltes Mátyás utca felé tartó útburkolatot keresztezve - a családi házak kerítései előtt futó „U” alakú egyirányú szervízút átépítése tervezett kerékpáros nyom kijelölésével.

Fentieken túl a beruházás részét képezik:

- a meglévő gyalogjárdák megújítása egyes szakaszokon;
- új akadálymentes gyalogos átkelőhelyek kijelölése, taktilis jelek elhelyezése;
- autóbusz megállóhelyek és várakozók felújítása, korszerűsítése;
- csapadékvíz-elvezetés kiépítése, átépítése;
- közvilágítás korszerűsítés;

- egyes érintett kapubehajtók felújítása (az útszakaszon történő csapadékvíz elvezetés átépítése, korszerűsítése miatt);
- egyes kapcsolódó közmű munkálatok elvégzése;
- zöldfelület átalakítási, építési munkák.

7. Projekt címe: Szabadhegy városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01.-2027.12.01

Projekt rövid bemutatása: A fejlesztés által érintett lakóutcák meglévő burkolati állapota rendkívül elhasználódott, tönkrement képet mutat, ezért az utcákban és a tönkrement burkolatokon megjelenő gépjármű forgalomnak nagyon kedvezőtlen a környezeti hatása (zaj és por). A csapadékvíz csatornázás és az útburkolatok átépítésével rendezett városias utcakép alakul ki. A tönkrement, elhasználódott útpálya elbontásra kerül, új aszfalt pályaszerkezettel az ingatlanok bejáratainak, járdaburkolatok felújításával, a tervezett környezethez igazított magassági szabályozással a fejlesztési szakasz újjá épül.

A projekt keretében Győr-Szabadhegy városrészben a Mozsár u.- Lepke u. – Koppány utcák közötti szakaszon megtörténik a Virág utca útburkolatának teljes felújítása a Mozsár utca és a Lepke utca közötti szakaszon közel 195 m hosszban, valamint a Lepke utca és a Koppány utca közötti szakaszon közel 200 m hosszban.

Megújul továbbá a Levendula utca útburkolata és csapadékvíz elvezetése a Lepke utcai csomóponttól a Lovarda utca burkolatszéle közötti szakaszon mintegy 200 m hosszban.

Megújul továbbá a Balogh Á. utca útburkolatának teljes felújítása, csapadékvíz csatornázás utáni helyreállítása a Szent Imre úttól és a Levendula utca közötti szakaszon 110 m hosszban, a Mazsola utca útburkolatának teljes felújítása, csapadékvíz csatornázás utáni helyreállítása a Szent Imre úttól és a Levendula utca közötti szakaszon 115 m hosszban, a Rezeda utca útburkolatának teljes felújítása, csapadékvíz csatornázás utáni helyreállítása a Szent Imre úttól és a Levendula utca közötti szakaszon 114 m hosszban, a Lovarda utca útburkolatának teljes felújítása, csapadékvíz csatornázás utáni helyreállítása a Levendula utca és a József Attila utca közötti szakaszon 215 m hosszban, valamint a Koppány utca útburkolatának részbeni felújítása, csapadékvíz csatornázás utáni helyreállítása.

8. Projekt címe: Pápai út melletti kerékpárút építés

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01.-2027.12.01

Projekt rövid bemutatása: A tervezett beruházás célja a fenntartható közlekedést ösztönző közlekedésfejlesztés megvalósítása. A tervezett fejlesztés a felhívásban célként megfogalmazott élhető környezet kialakításához illeszkedik, hiszen a projekt megvalósítása révén a városi kerékpárút-hálózat újabb szakasszal bővül, lehetővé téve ezzel a Pápai út melletti útszakaszon a magas szolgáltatási színvonalú közlekedést. A fejlesztés a Pápai út Téglagyári út és Dessewffy utca közötti szakaszán történik. A Téglagyári út és a Tessedik Sámuel utca előtti murvás utca között a Pápai út melletti Kiserdő

területén kerékpárút épül, a név nélküli utca és a Dessewffy utca között a Pápai úton nyitott kerékpársáv létesül a projektben.

9. Projekt címe: Bácsai úti kerékpárút építése (1301 sz. út mellett a Kalapács utca, Fenyőszer utca között)

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01.-2027.12.01

Projekt rövid bemutatása: A projekt keretein belül megvalósításra kerül a 1301. számú összekötő út mellé tervezett kerékpárút az Új-Bácsai út mellett meglévő kerékpárút folytatása, mely a Bácsai u. – Kalapács utca csomóponttól indul és a Fenyőszer utcai csomópontig tart. A tervezett kerékpárút egyoldali kétirányú belterületi kerékpárútként kerül kialakításra 2,75 m burkolat szélességgel. A tervezett kerékpárút építés és csomópont korrekció két csomópontot érint, a Külső-Bácsai út és Kalapács út csomópontot és a Külső-Bácsai út és Fenyőszer út csomópontot. Megvalósul továbbá a csapadékvíz elvezetés biztosítása, a forgalomtechnikai szabályozás és a közvilágítás kialakítása.

A tervezett beruházás célja a fenntartható közlekedést ösztönző közlekedésfejlesztés megvalósítása. A tervezett fejlesztés a felhívásban célként megfogalmazott élhető környezet kialakításához illeszkedik, hiszen a projekt megvalósítása révén a városi kerékpárút-hálózat újabb szakasszal bővül, lehetővé téve ezzel a Bácsai út melletti útszakaszon a magas szolgáltatási színvonalú közlekedést. Ez közvetve erősíti a kerékpárral való közlekedés egészségre gyakorolt kedvező hatását, valamint a kerékpárral való közlekedés népszerűsítését az egyéni személygépjármű használatával szemben.

10. Projekt címe: Nagy Imre úti kerékpárút építés (Vasvári Pál utca - Szauter utca között)

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01.-2027.12.01

Projekt rövid bemutatása: A Nagy Imre út Vasvári Pál utca és Szauter Ferenc utca közötti szakasza jelenleg nem rendelkezik kiépített kerékpáros infrastruktúrával, ugyanakkor a kijelölt szakasz mindkét végén a Szauter Ferenc utcai és Vasvári Pál utcai csomópontban is található kerékpáros infrastruktúra. A Nagy Imre úti kerékpáros fejlesztéssel, avagy az észak-déli irányú tengely kiépítésével, a meglévő kerékpáros infrastruktúra hálózatosítására kerül sor, ami kerékpárral és egyéb mikromobilitási eszközzel közlekedők biztonságos mobilitását támogatja, illetve fejlesztés révén átjárható kerékpárút-hálózat jön létre a Marcalváros és a Belváros között, illetve Nádorvárosi köztemető közvetlen elérhetősége is biztosított lesz.

A kerékpáros infrastruktúra fejlesztésére a Nagy Imre út Vasvári Pál utca és Szauter Ferenc utca közötti szakaszon a keleti oldalán található járda átépítésre kerül osztott gyalog- és kerékpárútra.

A Nagy Imre út – Vasvári Pál utca csomópontban részben kiépített kerékpár-infrastruktúra található. A közlekedésbiztonsági szempontok és átjárhatóság biztosítása érdekében a csomópont kerékpár-szemponthú fejlesztésére kerül sor a meglévő kerékpáros infrastruktúra átépítésével. A Vasvári Pál utcai ágon kerékpáros átvezetéssel egészül ki a jelenlegi gyalogosátvezetés az észak-déli irányú kerékpáros átvezetés biztosítása érdekében a megfelelő közvilágítás kiépítésével. A csomópontban

újraaszfaltozásra kerülnek jelenlegi kerékpáros átvezetések a Nagy Imre utcai ágakon, illetve a Lajta utcai ágon található gyalogos átkelő, biztosítva a járda és közút közötti akadálymentes átvezetést.

A Nagy Imre út – Szauter József csomópontban az új Nagy Imre úti kerékpáros infrastruktúra csatlakozik a meglévő a Szauter József úton található kelet-nyugati irányú gyalog- és kerékpárúthoz a kerékpáros átjárhatóság biztosítása, és a Nádorvárosi köztemető közvetlen elérése érdekében.

11. Projekt címe: Kossuth utca felújítása (Városház köz - Bálint Mihály utca között)

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.12.01.-2027.12.01

Projekt rövid bemutatása: A projekt keretein belül felújítani kívánt Kossuth Lajos utca Győr nyugati részét alkotó Újváros városrészben a Rába nyomvonalával közel párhuzamosan, attól északra helyezkedik el. Az összesen 1,5 km hosszú utca a városrész úthálózatában gyűjtőúti funkciót lát el délnyugat-északnyugat vonalvezetéssel az 1. sz. főút és a Petőfi tér között. A szakaszt döntően egyszintes családi házas beépítés határolja mindkét oldalon, a házak homlokzata a közterületi határon helyezkedik el. Az utca csaknem teljes hosszán 2x1 forgalmi sávval rendelkezik. Ez alól a Lencse utcai csomópont a kivétel, ahol keleti irányból egy rövid jobbra kanyarodó sáv is kiépített. A burkolat felülete lekopott, elöregedett, deformálódott; javítások, helyreállítással tarkított. Pár helyen nagyobb felületeken teherbírási elégtelenségre utaló hálós repedések mutatkoznak. A futósoros kiemelt szegély mindkét oldalon jellemzően elöregedett, töredezett. Az útszakasz teljes hosszán mindkét oldalon a beépítési vonal mentén aszfaltburkolatú járdával rendelkezik. A járda aszfaltburkolata rossz állapotú, elöregedett, hosszirányú közműnyomvonalakkal szabdalva.

A Kossuth utca felújítása több szempontból is kiemelten fontos. A Kossuth utca egy fontos közlekedési tengely, amelyet autósok, kerékpárosok és gyalogosok is intenzíven használnak. A felújítás lehetőséget ad a biztonságosabb közlekedési feltételek megteremtésére, például szélesebb járdák vagy forgalomcsillapító intézkedések révén. Az utca felújítása hozzájárul a városkép szépítéséhez, ami növeli a környék vonzerejét, akár a lakók, akár a turisták számára. A burkolatok, csatornázás és köztisztaság felújítása növeli a városi infrastruktúra élettartamát és csökkenti a karbantartási költségeket.

12. Projekt címe: Natura2000 területek fejlesztései

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01.-2028.09.01.

Projekt rövid bemutatása: A fejlesztés célja a „Szentiváni tölgyeserdő”, mint Natura 2000 védelem alatt álló terület előzetes felmérése alapján meghatározott kezelési egységei közül az I. és III. szektorokban található idegenhonos növényzet visszaszorítása. Az I. szektorban az inváziós növényfajok visszaszorítása, valamint a megmaradó kocsányos tölgyek (*Quercus robur*) egészségügyi gallyazása valósul meg. A tölgyek optimális fejlődésének biztosítása érdekében a lombkorona-átmérőhöz igazodva az aljnövényzet szelektív ritkítása is szükséges. A tisztított területeken őshonos fajokból álló speciális fűmagkeverékkel történő gyepesítésre kerül sor. A jobb mikroklimatikus viszonyok elérése érdekében a cserjeszint sűrűségének csökkentése is indokolt, amelyet az agresszíven terjedő fajok visszaszorításával és kontrollált visszanyírásával érünk el. A megfelelő faállomány-struktúra

kialakítása érdekében a ritkított bozótos területeken őshonos fafajokat, így kocsányos tölgyet (*Quercus robur*), szürke nyárt (*Populus × canescens*) és rezgőnyárt (*Populus tremula*), vadvadkörtét (*Pyrus pyraeaster*), mezei szilvát (*Ulmus minor*), csíkos kecskerágót (*Euonymus europaeus*), varjútövist (*Rhamnus catharticus*) és a fagyalt (*Ligustrum vulgare*) telepítünk. A III. szektor alapvetően homoki sztyepp jellegű élőhely, amelyet erdei fenyő (*Pinus sylvestris*) telepített sora határol. A projekt megvalósítása során a természetvédelmi kezelési terv iránymutatásai alapján szükséges az erdősülési folyamat visszaszorítása. A gyepterület természetes állapotának megőrzése érdekében elengedhetetlen az inváziós lágyszárú fajok, például a selyemkóró (*Asclepias syriaca*) és az aranyvessző (*Solidago* spp.) térhódításának visszaszorítása. A fertőzött területeken a célzott kezelés manuális kaszálással történik. A bolygatott és megtisztított területeken őshonos fajokból álló gyepesítést végzünk. Az eltávolított erdei fenyők helyett a terület lehatárolásának és az ökoszisztéma stabilizálásának érdekében nyár féle telepítése szükséges.

13. Projekt címe: Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának megvalósítása (TOP_PLUSZ-1.3.1-21-GM1-2022-00003)

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2022.04.01. – 2029.04.30.

Projekt rövid bemutatása: A projekt során elkészül a 2021-2027-es európai uniós költségvetési időszakra szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS), továbbá az abban kitűzött célok megvalósításához szükséges operatív tervezési szintű TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP).

Ezen túlmenően a projekt keretében elkészülnek:

- a város energiafelhasználásának átfogó energetikai felmérése;
- a városüzemeltetési szolgáltatások és önkormányzati fenntartású közintézmények digitalizációjára irányuló elemzés, és ezek alapján egy digitális akcióterv;
- a város projektjeire, az akcióterületeire és a városfejlesztési stratégia pénzügyi megvalósíthatóságára vonatkozó üzleti terv;
- további városi stratégiai dokumentumok.

Az Önkormányzat a tervezési folyamat előkészítő szakaszában figyelmet fordított a partnerség elvére, tematikus munkacsoportok felállításával bevonta a szakterületileg illetékes szervezetek széles körét, a helyi érdekképviselői szerveket, az önkormányzati intézményhálózat képviselőit, valamint a helyi döntéshozókat és képviselőket. A projekt végső célja, hogy az elkészülő Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és TOP Plusz Városfejlesztési Programterv megfelelő alapot nyújtson a város további, jövőben elkészítendő stratégiai dokumentumaihoz.

2. Prioritás - Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)

1. Projekt címe: Magyar Vilmos Uszoda energetikai felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2026. 01. 01-2029. 04. 30.

Projekt rövid bemutatása: A projektben megvalósul a meglévő, jelenleg is működő uszoda épület-együttes felújító korszerűsítése az épületben lévő vizes blokkok teljes felújításával a pályázati felhívásokban és azok mellékleteiben foglalt szakmai elvárások figyelembevételével, betartásával.

A tervezendő építmény vonatkozásában, az építészeti előírásokkal, adottságokkal összhangban lévő, gazdaságosan és korszerűen megépíthető és üzemeltethető létesítmény létrehozása a cél, mely külső megjelenésében kifejezi az épület rendeltetését.

A beruházás során az épület meglévő szerkezeteinek a felújítása és korszerűsítése valósul meg az alábbiak szerint:

- külső homlokzati felületek hőátbocsátási követelményeinek javítása (fal és tetőfelület) a mai 9/2024 ÉKM rendeletben foglalt követelmények teljesítést szem előtt tartva;
- homlokzati nyílászárók cseréje ugyancsak a követelményeknek történő megfelelés érdekében;
- akadálymentesítési követelmények teljesítésének felülvizsgálata (jelenlegi kiépített rendszer);
- Az épületgépészeti korszerűsítés részeként megvalósításra kerül:
- a meglévő hőközpont átalakítása hőszivattyú – gázkazán üzemre;
- a jelenlegi fűtési rendszer felülvizsgálata és korszerűsítő átalakítása;
- energia-megtakarítást eredményező szabályozási rendszer kialakítása, a meglévő rendszer felülvizsgálatával;
- épületfelügyeleti és automatizálási rendszer kialakítása;
- épületvillamossági rendszer felülvizsgálata és igazítása a hőszivattyús fűtési rendszerhez, az épület energiafogyasztásának optimalizálása az energiatakarékos fogyasztási, illetve üzemeltetési rendszerszemlélethez.

2. Projekt címe: Lajta utcai rendelő energetikai felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2026. 01. 01-2029. 04. 30.

Projekt rövid bemutatása: A rendelő energetikai korszerűsítése valósul meg a projektben. A szerkezeti fejlesztések keretében az épület új, hőszigetelt padlószerkezetet kap, míg a válaszfalak gipszkartonból készülnek. A tetőszerkezet teljes körű víz- és hőszigetelési megújításon esik át, a tetejére pedig kavicsterítés kerül, amely esztétikai és funkcionális szempontból is hozzájárul az épület környezetéhez, különösen a magasabb épületekből való rálátás esetében.

A homlokzat korszerű dryvit hőszigetelő rendszerrel és vakolt felülettel kerül kialakításra, míg a lábazati hőszigetelés a talaj alatti szakasz kiegészítésével biztosítja az épület megfelelő hővédelmét. Kiépítésre kerül egy tárolós rendszerű napelemes kiserőmű is.

3. prioritás - Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)

1. Projekt címe: EBI, Örkény István utcai Bölcsőde infrastrukturális felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. – 2028.09.01.

Projekt rövid bemutatása: A projekt célja a 6 csoportszobás, győri Örkény István utcai Tagbölcsőde teljes körű, külső-belső felújítása. A 3 nevelési egységből álló, nevelési egységenként 2 db csoportszobát magába foglaló bölcsőde a fejlesztést követően is 66 férőhelyes bölcsődeként fog üzemelni.

A projektben megvalósul az épület korszerűsítése, átalakítása, szükséges mértékű bővítése, energetikai korszerűsítése, valamint komplex akadálymentesítése is. Az összes hasznos alapterület az áttervezést követően 1 040 m² körül várható. Olyan hiányzó nevelési funkciók is megjelenhetnek a felújított épületben, mint a tornaszoba, sószoza vagy a nevelői szoba.

Az átalakításra és bővítésre kerülő épület, a XXI. század elvárásainak megfelelően kompakt kialakítású, korszerű hőszigetelésekkel és fokozott hőszigetelésű, három rétegű hőszigetelő üvegezéssel ellátott nyílászárókkal kerül megtervezésre a vonatkozó előírások és szabványok szerint. Az épület nyári hővédelme a jelentős vastagságú új tető hőszigetelésnek, a korszerű csomóponti kialakításoknak, az üvegfelületek elé kerülő, jelentős kinyúlású előtetőknek és árnyékoló szerkezeteknek köszönhetően megfelelő. Az épület közhasználatú, így mind az épület akadálymentes megközelítését, mind a közhasználatú szolgáltatás akadálymentes használatát minden típusú fogyatékkal élő ember számára biztosításra kerül.

2. Projekt címe: Egészségügyi Centrum kialakítása a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Győr központi telephelyén

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. – 2028.09.01.

Projekt rövid bemutatása: Jelen projekt az egészségügyi alapellátáson belül egy olyan 24 órás Egészségügyi Centrumnak helyt adó új épületrész infrastrukturális fejlesztését célozza meg, mely hajléktalanok ellátására területi ellátási kötelezettség nélküli háziorvosi szolgálatnak biztosít helyszínt. A 24 órás Egészségügyi Centrum indokoltsága hosszú évekre visszamenőleg megjelenik Győr Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójában, valamint szerepel a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában is. Győr Megyei Jogú Város 2023-2027 közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programja is kiemeli, hogy hiányzik egy olyan intézmény a városban, ami a kórház és a hajléktalanokat ellátó szolgáltató közé illeszkedik. Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) kormányrendelet 10. § (2) bekezdése leírja, hogy „a NEAK a fővárosban öt, Debrecenben, Győrben, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden és Veszprémben egy-egy a hajléktalanok ellátását napi 24 órában, heti 168 órában biztosító, területi ellátási kötelezettség nélküli háziorvosi ellátás nyújtására működési engedéllyel rendelkező szolgáltatóval köthet szerződést.” A projekt elsődleges célja megteremteni azt a hiányzó infrastrukturális hátteret Győr városában, mely helyet tud adni a fenti rendeletben megfogalmazott feladatok ellátására.

Az Egészségügyi Centrum olyan hajléktalan személyek fogadására is alkalmas lesz, akiknek még nem szükséges a kórházi fekvőbeteg ellátás, vagy már nem igényelnek szakorvosi kezelést, de az intézmény részlegeire még vissza- vagy el nem helyezhetőek. Egészségügyi ellátásra szoruló, lábadozó hajléktalan emberek számára nyújt a Centrum segítséget a biztonságos, szakszerű ellátáshoz.

3. Projekt címe: Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola bővítése

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. – 2028.09.01.

Projekt rövid bemutatása: A fejlesztés célja az iskola kapacitásának bővítése, a modern oktatási követelményekhez való igazítása, valamint az épület akadálymentesítése. A tervezett bővítés során négy darab, egyenként legalább 60 m² alapterületű tanterem és a hozzájuk tartozó szociális helyiségek jönnek létre. Két tanterem összenyithatósága is megvalósul, így a rugalmas térhasználat is lehetővé válik az oktatás során.

A kezdeti tervek szerint a bővítés a meglévő tornaterem tartószerkezetére épült volna, azonban a statikai szakvélemény megállapította, hogy sem az alapozás, sem a teherhordó szerkezet nem alkalmas további szintek fogadására. Ennek következtében a jelenlegi tornaterem teljes bontása vált szükségessé és egy új tornaterem jön létre.

Az építészeti koncepció kialakításánál figyelembe vételre kerültek az építési hely adottságai, valamint a meglévő épület folyosójának elhelyezkedése. Az új tanteremek és szociális blokkok ennek megfelelően kapcsolódnak az épület meglévő közlekedési rendszeréhez. Az új lépcsőház nemcsak az épület közlekedési rendszerének racionalizálását szolgálja, hanem a kiürítési biztonságot is növeli. Az elhelyezésénél szempont volt, hogy a folyosóvég és az új tanteremek előtti, az építési hely adottságaihoz igazított kiszélesített folyosórész (extra mini aula) minél nagyobb természetes megvilágítást kapjon. A lépcsőház mellett az akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében egy megfelelő teherbírású és méretű személyfelvonót is be kell építeni. Ez a lift az új épületrész minden szintjén kapcsolatot teremt az akadálymentesített mosdókkal is, így az iskola teljes egészében akadálymentessé válik.

Az új épületrészben egy szertár is helyet kap, amely szükség esetén közvetlen kapcsolattal rendelkezik az udvar felé, így könnyen hozzáférhető sporteszközök tárolására is. A beruházás révén a mai kor oktatási és műszaki elvárásainak megfelelő helyiségek kerülnek kialakításra kiváltva ezzel a korszerűtlen és tanulásra/tanításra alkalmatlan helyiségeket.

4. Projekt címe: Lajta utcai rendelő teljes felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. – 2028.09.01.

Projekt rövid bemutatása: A projekt célja a Marcalváros városrészben található háziorvosi rendelő épületének teljes körű korszerűsítése, amelynek eredményeként egy modern, magas színvonalú egészségügyi ellátást biztosító intézmény jön létre. A felújítás során hat felnőtt háziorvosi rendelő kerül kialakításra, amelyekhez személyes konzultációra alkalmas, ún. „beszélgető” helyiségek is kapcsolódnak.

A belső terek teljes átalakítása révén új gipszkarton válaszfalak, burkolatok, álmennyezetek és belső nyílászárók kerülnek beépítésre, amelyek a funkcionális követelményeknek megfelelő magas minőségű szerkezetekből készülnek. A külső nyílászárók korszerű műanyag szerkezetek lesznek, melyek megfelelő árnyékolással és belátásgátlással rendelkeznek, igazodva az épület eredeti karakteréhez. Az akadálymentesítés érdekében új vizesblokkok és egy akadálymentes mosdó is kialakításra kerül.

Az épületgépészeti és épületvillamossági rendszerek teljes körű korszerűsítésen esnek át, amely magában foglalja a gyengeáramú hálózatokat és a szükséges tűzvédelmi megoldásokat is.

A beruházás eredményeként egy energiahatékony, modern és minden igényt kielégítő egészségügyi rendelő épület jön létre, amely hozzájárul a városrész egészségügyi szolgáltatásainak fejlesztéséhez és a lakosság életminőségének javításához.

3. prioritás - Fenntartható humán fejlesztések (ESZA Plusz)

1. Projekt címe: Szociális alapszolgáltatásokhoz és egészségfejlesztéshez kapcsolódó programok Győrben

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01. – 2029.04.30.

Projekt rövid bemutatása:

A projekt célja Győr Megyei Jogú Városban élő hátrányos helyzetű lakosok (kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élők, valamint a gyermekek és az idősek) társadalmi elfogadottságának és integrációjának segítése szociális alapszolgáltatásokhoz, egészségfejlesztéshez kapcsolódó, valamint bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő szemléletformáló programokon keresztül. A projekt konzorciumi formában valósul meg, amely öt tagból áll. A konzorciumvezető Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett a konzorciumban olyan releváns és széles körű szakmai tapasztalattal bíró szervezetek kaptak helyet, akik nap mint nap a hátrányos helyzetű célcsoportok életkörülményeinek jobbításán dolgoznak. Így a konzorciumi tagok között szerepelnek az Önkormányzat szociális alapszolgáltatást végző intézményei; az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr, a Család- és Gyermejkölési Központ Győr, a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Győr, valamint a fogyatékkal élő és egészségkárosult gyermekek sporttevékenységeivel is foglalkozó civil szervezet, az EMBERsÉG Diák Sport Egyesület. A projektben különböző rendezvények, tréningek, képzések valósulnak meg, például: Alzheimer Café Győr, fogyatékossgal élő személyek számára szervezett Alkotóműhely és kiállítás, Demencia Információs Órák és hozzátartozókat támogató program, Szerhasználatot megelőző program, Kreatív Lurkó Program, hajléktalan személyeknek szervezett edukációs programok, óvodás és általános iskolásos korosztályt megcélzó sportprogramok. A szociális alapszolgáltatásban dolgozó szakemberek részére szupervízió is tervezett.

2. Projekt címe: A lokális identitás és a generációk közötti kapcsolatok erősítése Győrben

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025.09.01-2029.04.30.

Projekt rövid bemutatása: A pályázat célja helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása. Ennek megfelelően közösségi programok kerülnek megvalósításra a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére.

A pályázat tervezett főbb tevékenységei a helyi humán fejlesztések tevékenységcsoporton belül a felhívás vonatkozásában a mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek megvalósítását célzó programok, ezen belül:

- Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával.
- Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén, mint például korszerű digitális műhely táborozási lehetőséggel kiegészítve.
- Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok, mint például pénzügyi tudatosság a családban tréning és egy vállalkozás lemodellezése egy nyári tábor keretein belül.

A másik fő tevékenység továbbá a sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatását célzó programok, mint pl.: szociális, érzelmi képességek fejlesztése a tanórán témájú tréning pedagógusok számára, magatartáskultúra foglalkozások látogatása, mentorálása az intézményekben.

A projekt harmadik fő tevékenységcsoportja a helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezését és megvalósítását célzó programok. A projekt által érintett célterület közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, valamint archiválása, a helyi cselekvési terv alapján a célterület lakosságának kulturális közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása, részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése, a helyi cselekvési tervhez illeszkedő és a tevékenységek megvalósításához szükséges települési stratégiai dokumentum(ok)nak részvételi fórumok keretei között való felülvizsgálata és amennyiben releváns, módosítása, helyi cselekvési tervhez illeszkedő új stratégiai dokumentum készítése, közösségfejlesztési folyamat tájékoztatási platformjainak megteremtése, fejlesztése. Ehhez kapcsolódóan felülvizsgálatra kerül Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúsági Konceptiója.

A projekt konzorciumi tagjai lesznek: Generációk Művelődési Háza, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Iskolakultúráért - Esélyteremtésért Egyesület

3. Projekt címe: Szociális célú város rehabilitáció Győrben

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2025. 09. 01 – 2029. 04. 30.

Projekt rövid bemutatása: A pályázat célja a fenntartható városfejlesztési eszközök keretében a városok és várostérségek humán fejlesztéseinek támogatása. Ez magában foglalja a szociális célú város rehabilitációt, amelynek célja a társadalmi integráció erősítése, a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségeinek javítása, valamint a helyi közösségek kohéziójának növelése.

A pályázatban az alábbi fő tevékenységek valósulnak meg a szociális célú város rehabilitáció tevékenység-csoporton belül:

- a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése céljából közösségfejlesztő programok;
- a folyamatos szociális munka megteremtésére irányuló pénzügyi, családszervezési és életvezetési tanácsadások, adósságkezelési tanácsadási szolgáltatások;
- a foglalkoztatás elősegítése céljából együttműködve a megyei foglalkoztatási pakkal, a foglalkoztatók felkészítését célzó programok;

- a kora-gyermekkori, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztésre és oktatás fejlesztésére vonatkozó család- és gyermekjóléti szolgáltatások;
- a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását célzó programok jogi tanácsadással, valamint digitális kompetenciafejlesztéssel;
- bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos szemléletformáló programok.

A projektben az Önkormányzat konzorciumi partnere a Család- és Gyermekjóléti Központ Győr lesz.

6. prioritás - Fenntartható versenyképes városfejlesztés

1. Projekt címe: Virágpiac felújítása

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2026.09.01-2029.04. 30.

Projekt rövid bemutatása: A Virágpiacon található térburkolat, valamint a kapcsolódó kültéri bútorok és berendezések közel 25 éve létesültek, azóta felújítás nem történt a területen. Így a projekt keretében megvalósul a meglévő árusító pavilonok felújítása, átalakítása, a növényállomány fejlesztése, megújítása, a piaci funkcióhoz is köthető eszközök, utcabútorok telepítése, az új lejtésviszonyoknak megfelelő csapadékvíz elvezetés kiépítése, a teljes felület burkolatának és megjelenésének felújítása és összekötése a Rába folyóval, és egy gyalogos tengely létrehozása a partszakasz felé történő nyitás kialakításával. A projektben létesítésre kerül egy mobil árvízvédelmi műtárgy is, valamint megvalósul a területhez közvetlenül kapcsolódó és felújításra szoruló Zechmeister utca és Aradi vértanúk útja bizonyos szakaszainak fejlesztése.

2. Projekt címe: Aktív turisztikai fejlesztések Győrben

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2026.01.01. – 2029.04.30.

Projekt rövid bemutatása: Térségünkben számos vízi turisztikai fejlesztés valósult meg az elmúlt évek során mind a Mosoni-Duna, mind a Rába folyón. Vízitúra megállók kialakításával ösztönözték a túrázás fejlődését. A rendszer beváltotta a hozzáfűzött elvárásokat, népszerű aktív szabadidős tevékenységgé vált a vízen járás. Egyre több SUP, kajak, kenu használja ki a kiépített kikötőkkel rendelkező szigetközi túrák lehetőségét.

Győr város turizmusában a vízitúrázók még nem láthatóak kellőképpen, nem vonzó a túrázók számára, mert nem áll rendelkezésre számukra megfelelő infrastruktúra (kikötési lehetőség, táborozóhely, tárolóhelyek), így a túra befejeztével nem biztatja őket semmi maradásra, miközben – Győr ismertségéből és értékeiből gazdag belvárosából adódóan – komoly igény volna a város megtekintésére.

Jelen projekt célul tűzi ki, hogy vízi turisztikai hálózat kialakításával növelje Győr idegenforgalmi vonzerejét.

5.2 INTERREG pályázatok

Az Interreg az Európai Unió kiemelt eszköze, mely az EU-n belüli városok és régiók együttműködését erősíti. A Kohéziós Politika részeként, kiemelt szerepet játszik a regionális fejlesztés népszerűsítésében, a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentésében, a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának a csökkentésében. Az Interreg céljai között szerepel a 2012-2027 programozási időszakban az aktuális problémák kezelése, mint a klímaváltozás, digitális átállás, társadalmi integráció, hogy a kontinens zöldebb, szociálisabb és emberközelibb legyen.

Az európai területi együttműködési célkitűzés keretében megvalósuló programok sajátossága a határon átnyúló karakter, a programok kidolgozása és végrehajtása minden esetben több ország részvételével történik. A programokban támogatást elnyert projektek megvalósítása is országhatárokon átnyúló együttműködések keretében történik. A program megvalósítási helyszínei az Európai Unió 27 tagállamának területei, továbbá Interreg IPA III és Interreg NEXT keretében EU-n kívüli partnerországok területei is.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az **Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program** keretén belül az alábbi projektek megvalósítására nyert támogatást.

1. Projekt címe: smARTacross – Slovakian-Hungarian joint cooperation for the preservation of local artistic and cultural heritage

smARTacross - Szlovák-magyar együttműködés a helyi művészeti és kulturális örökség megőrzése céljából

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2024.06.01. - 2026.05.31.

Projekt rövid bemutatása: A helyi kulturális örökség védelme, megőrzése jegyében Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Dunaszerdahely Önkormányzatával partnerségben pályázatot nyújtott be az Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program HUSK-2302 program keretében „smARTacross - Szlovák-magyar együttműködés a helyi művészeti és kulturális örökség megőrzése céljából” (rövidítése: smARTacross) címmel. A támogatást nyert projekt keretében megújulhat a győri Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum Magyar Ispita műemlék épülete, valamint a kortárs galériáknak helyet adó dunaszerdahelyi Vermes Villa.

A Győr-Belváros történelmi jelentőségű területén található Magyar Ispita műemlék épülete, mely jelenleg elsősorban kortárs képzőművészeti kiállításoknak, tárlatoknak ad helyet, a helyi kulturális örökség fontos részét képezi. A leromlott állapotú épület a fejlesztés keretében mind kívülről, mind belülről újjászületik. Az épület elhasználódott külső homlokzati felületképzései, szoborfülkéi, homlokzati nyílászárói megújulnak, ezt követően kerülnek majd vissza a helyükre a restauráláson átesett szobrok. A korszerű belső burkolatokat kapott épületben új, látogatóbarát információs pult és ruhatár, az emeleten klimatizált kiállítási helyiségek várják majd a látogatókat.

A fejlesztés közösségépítő és helyteremtő tevékenységekkel járul hozzá a helyi identitás erősítéséhez, a helyi értékek megőrzéséhez, az életminőség javításához, továbbá a két település turisztikai vonzerejének növeléséhez. A beruházás eredményeként megújuló épületek - egyedülálló műemléki jellemvonásaik megőrzésével - olyan multifunkciós közösségi terekké válnak, melyek a jövőben a szellemi, kulturális örökség létrejötté és megóvása céljából találkozási helyet biztosítanak a helyi, térségi

és határon túli művészek, alkotóközösségek megismerkedéséhez, közös művészi-alkotó munkájához, egyben korszerű, környezeti szempontból fenntartható helyszínt, fórumot biztosítanak művészeti, kulturális, közösségépítő eseményeknek, kiállításoknak.

2. Projekt címe: Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program 1.2.1. intézkedés – A természeti tőke védelme és megőrzése - Zöld városok a Duna régióban – „Green Cities” - HUSK/2302/2/1.2/005

Projekt tervezett megvalósítási ideje: 2024. 11. 01. – 2027. 04. 30.

Projekt rövid bemutatása: A projektben Pozsony Kerület, mint vezető partner mellett Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, Dunaszerdahely Önkormányzata, Somorja Önkormányzata, Mosonmagyaróvár Önkormányzata, az Arrabona EGTC valósít meg zöld infrastrukturális beruházást, melyek célja urbanizált területeken minőségi, innovatív technológiákkal a zöldfelületek növelése, valamint példamutatásuk révén a városi zöldfelületek növelésének népszerűsítése. A győri projektrész fő tevékenysége a Sziget városrészben található Simor János püspök tere felújítása, ezen belül a zöld felületek revitalizációja, növelése, a csapadékvíz megtartása esőkert kialakításával, valamint egy tanösvény létrehozása a parkon belül. A tér megújítása során legfontosabb szempont, hogy a tervezett fejlesztések eredményeként a park a város zöld infrastruktúrájának értéknövelő, hiánypótló eleme legyen. A projekt innovatív jellegét adja a városi parkokban eddig nem alkalmazott megoldások megvalósítása, így a vízáteresztő, zúzottkő, faőrlemény burkolatok beépítése, a csapadékvíz újrahasznosítása esőkert kialakításával, valamint a természetben is megtalálható játszóeszközök kihelyezése, a faőrlemény alapú futókör kialakítása. Szintén innovatív, hogy a tér egy tematikus parkká válik a fejlesztés révén, mivel hangsúlyos szerepet kap benne a szemléletformálás is a tanösvény kialakításával. A megújult parkban található tanösvény gyakorlati oktatási helyszínt biztosít a park környezetében található óvoda és iskola számára a környezet- és klímavédelemmel kapcsolatos ismeretek szemléletes bemutatásához.

5.3. Modern Városok Program

Összesen 3500 milliárdos keretösszeggel indított el a kormány a programot 2015-ben. Győr számára összeségében 130 milliárd forintos fejlesztést jelentett volna, amelyben közlekedésfejlesztési, turisztikai, kulturális, egészségügyi és beruházások is szerepeltek. A megvalósítás tervezett időszaka 2017.04.28-2021.08.31. közé esett, azonban a járványhelyzet miatt a beruházások tervezése és kivitelezése elhúzódott. A programot a megváltozott gazdasági és politikai környezetre való tekintettel a kormány lezárta 2023-ban. A programba bekerült győri fejlesztési projektek 25 százaléka valósult meg (11. táblázat).

11. táblázat A Modern Városok Programban tervezett fejlesztések állapota a program lezárásakor

Önkormányzat által tervezett, megvalósítani kívánt fejlesztések	Fejlesztés állapota
Új mentőállomás építése és a szükséges közúti kapcsolatok kialakítása	megvalósult
Petz Aladár Megyei Oktató Kórház parkolási infrastruktúrájának fejlesztése	megvalósult

A győri Xantus János Állatkert átfogó fejlesztése	megvalósult
Új Sporthotel építési lehetőségének és forrásigényének vizsgálata	megvalósult
Vízi élménypark építése	megvalósult
A Győri Nemzeti Színház komplex megújítása, valamint a II. János Pál tér rehabilitációja	nem valósult meg
Új hangversenysterem építése	nem valósult meg
Új konferencia terem építése	nem valósult meg
Győr Megyei Jogú Város helyi és helyközi autóbusz-pályaudvar és vasútállomás felújításának, ennek keretében a Bartók Béla út a Szent István út között új közúti alagút építésének vizsgálata	nem valósult meg
Spartacus csónakház helyreállítása és környezetének rehabilitációja	nem valósult meg
A Modern Városok Program keretében vizsgált, és megvalósítani kívánt NIF Zrt., MK Nonprofit Kft. és Széchenyi István Egyetem projektek	Fejlesztés állapota
Digitális Fejlesztési Központ létrehozása	nem valósult meg
Győr-Pannonhalma kerékpárút megépítése	megvalósult
Árvízvédelmi beruházások a Duna mentén	részben valósult meg
Győr-Dunaszerdahely között 2x2 sávú gyorsforgalmi út építése új Duna-híddal	nem valósult meg
Győrt elkerülő körgyűrű befejezése	nem valósult meg
Új Mosoni-Duna-híd építése	nem valósult meg
Győr-Ménfőcsanak, Győrújbarát-Nyúl közötti útszakaszok felújítása	megvalósult

Forrás: saját szerkesztés

Az itt felsorolásra került, a Modern Városok Programból meg nem valósult fejlesztési projektek esetében a projektek újragondolására és újratervezésére, „áramvonalasítására” lesz szükség, hogy azok egy jövőbeni, esetlegesen megnyíló eltérő pályázati keretből finanszírozhatóak legyenek. Ahol a pályázati kivitelezés csúszása vagy elmaradása miatt alapvető problémák lépnek fel a már meglévő infrastruktúra működtetésben és fenntartásában ott módosított tartalommal, saját forrásból szükséges megindítani fejlesztéseket, megújítást.

A Győri Nemzeti Színház esetében az épület jelenlegi műszaki állapota, a lehetséges komplex megújítás ígérete miatt elmaradt állagmegóvások miatt olyan, hogy azonnali beavatkozást, szakaszos felújítást kíván a következő években.

De foglalkozni kell a Programban megvalósított és átadott projektek fenntartható és gazdaságos működtethetőségével, jogi helyzetének tisztázásával. Példaként hozható az RQ Vízi Élmenypark és Gyógyfürdő és az Önkormányzat közötti jogi és pénzügyi viszonyrendszer megoldatlan volta.

5.4. Beavatkozások és intézkedések az FVS alapján

Az FVS beavatkozásai és intézkedései három főbb projekttypusban (1) Akcióterületi (2) Hálózatos és (3) Egyedi beavatkozások csoportja kerülnek tárgyalásra. A projektek listája a 2024-ben elfogadott FVS projektek listájából válogat és egészíti azt ki további lehetséges projektekkel.

5.4.1. Akcióterületi beavatkozások

A beavatkozások Győr öt akcióterületén megvalósuló helyi beruházásokat takarják. Az egyes akcióterületek leírását az FVS tartalmazza. Az egyes városrészekben az önkormányzati képviselők által felügyelt és véghez vitt, korábban kisebb volumenű munkák néven említett fejlesztések, felújítások is elindultak a Helyben jó! program égisze alatt.

5.4.1.1 Győri Centrum Akcióterület

- Bartók Óvoda és Bartók Óvoda Attila Utcai Tagóvodája részére közösen használható tornaterem építése.
- Pálffy utcai Rendelő teljes felújítása
- Bólyai utcai Idősek Klubja (múemlék épület) felújítása
- Borsos Ház felújítása
- Napóleon ház felújítása
- Zechmeister u. 11. szám alatti Levéltár áthelyezése, felújítása
- Rómer ház felújítása
- Apátúr-ház felújítása
- Vaskakas Taverna és Schäfer ház felújítása
- Városháza épület rekonstrukciója (homlokzatfelújítás, tető, az épület süllyedésének kezelése, torony rész rekonstrukció, belső felújítás)
- Kolozsvárj Ernő tér felújítása
- Káptalandomb közterület felújítása
- Zichy-palota tetőszerkezetének korszerűsítése
- Kisfaludy Károly Könyvtár épületenergetikai korszerűsítése
- Rákóczi utca 1. szám alatti épület nyílászáróinak cseréje, energetikai fejlesztés
- Schwarzenberg utca tengely átépítése

5.4.1.2 Győr Keleti Akcióterület.

Az FVS elkészítésének és elfogadásának időpontja egybe esett az Ipari Park 400 hektáros bővítésének folyamatával. A Magyar Kormány 2022-ben döntött arról, hogy bővíteni kell a Győri Ipari Parkot. Ehhez egy kormányhatározattal kiemelt beruházási célterületté nyilvánított közel 400 hektár győrszentiváni területet, aminek a kisajátítását elrendelte az Önkormányzat. A kisajátítás megtörtént, a terület első körben GIPZ övezeti besorolást kapott, ami jelentős mértékű zavaró hatású ipari területet jelent. Ezen folyamat társadalmasítására és megfelelő kommunikációjára nem került sor, ami feszültséget okozott az övezethez közel élő győrszentiváni lakosság körében, aminek következményeképpen civil mozgalom szerveződött a beruházással és átalakítással szemben. Az övezeti besorolást 2025. márciusában egy kormányrendelet változtatta meg GIPE, egyéb ipari terület besorolásra. A következő évek feladata kettős: az így kialakított területen olyan, a helyi lakosság számára elfogadható fejlesztések,

tevékenységek, szolgáltatások telepítése, ami nem megy szembe az FVS-ben leírt alapelvekkel (fenntarthatóság, környezetvédelem). Másodsorban, mivel a 400 hektáros terület használatba vételének átfutási ideje akár évtizedekben is mérhető lehet, meg kell találni a módját annak, hogy a terület paragon heverő, fejlesztésre csak évek múlva sorba állítandó részei is hasznosuljanak a köztes időszakban.

- Az Ipari Park energetikai korszerűsítése és közvilágításának fejlesztése
- Hűtőház utca csarnokok telepítése
- Reptéri út - Hűtőház utca kereszteződés felújítása
- Molnár Vid Bertalan Községi Ház bővítése és környezetének fejlesztése valamint energetikai fejlesztése

5.4.1.3. Győr Déli Akcióterület

- Királyszéki út és a mellette található szervízút, járda, kerékpárút, csapadékvíz-elvezetés komplex fejlesztése, jelzőlámpás gyalogos átkelőhely kialakítása
- Sportpálya kialakítása Ménfőcsanakon
- EBI, Örkény István utcai Bölcsőde infrastrukturális felújítása
- Sün Balázs Óvoda Mesevár Tagóvodája Infrastrukturális felújítása
- Lajta úti Rendelő teljes felújítása
- Mécs László utcai Rendelő bővítése
- Egykori malom területén kereskedelmi egység kialakítása
- EBI, Örkény István utcai bölcsőde energetikai felújítása
- Sün Balázs Óvoda Mesevár Tagóvodája energetikai felújítása
- Lajta úti rendelő energetikai felújítása
- Előtakarékos garzonház energetikai korszerűsítése (9024 Győr Mészáros L u. 10.)
- Győr+ Média garzonház (9023 Győr, Kodály Z. u. 32/A.) energetikai korszerűsítése
- Marcalváros (Marcalváros I. és II.) parkolólemezek kialakítása
- Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola bővítése
- Előtakarékos garzonház energetikai korszerűsítése (9028 Győr Zöld u. 3/b.)

5.4.1.4 Győri Észak Akcióterület

- Kultúrház utcai Rendelő teljes felújítása
- Vámosi utcai Idősek Klubja teljes felújítás
- Pinnyédi Művelődési Ház bővítése, udvarrendezése
- Újvárosi Művelődési Ház - Közvilágítás fejlesztése
- Nyugdíjas garzonház energetikai felújítása (9026 Győr, Kálóczy tér 9-11.)
- Közterület teljes rekonstrukció II. ütem - Sárás városrész (közmű, út, elektromos, közvilágítás)
- Közterület teljes rekonstrukció II. ütem - Mayer utca (közmű, út, elektromos, közvilágítás)
- Péterfy Sándor iskola mögötti zöldterület hasznosítása
- Sziget városrész szolgáltatáshiányos területén üzletház kialakítása
- Magyar Vilmos uszoda energetikai felújítása
- Simor János püspök tere felújítása

5.4.1.5 Győri Nyugat Akcióterület

- Győri Móricz Zsigmond Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése

- Győri Ménfőcsanak Petőfi Sándor Általános Iskola feladatellátási helyeinek infrastrukturális fejlesztése
- Horgas utcai Rendelő tetőszerkezetének javítása, illetve az épület energetikai felújítása
- Gyirmóton állandó szabadtéri színpad kialakítása
- A Bezerédj-kastély kertjének fejlesztése

5.4.2. Hálózatos beavatkozások

5.4.2.1 Közlekedés

A következő 5 évben is fontos a városi közutak felújításának további folytatása. A TOP Plusz források minél hatékonyabb felhasználása, további önkormányzati saját forrásból a meglévő rosszabb állapotú utak prioritizálása, felújítása fontos a fenntartható városi közlekedés szempontjából.

- Komplex adatgyűjtés az ingázási volumenről és a közlekedés mintázatának időbeli változásairól.
- Városi kamerarendszer fejlesztése, sebességmérő traffiboxok telepítése és kihelyezése a járás településeivel közösen
- Zajsztítmérő műszer folyamatos használatának biztosítása
- Megosztott mikromobilitási rendszerek működési területének kiterjesztése a Győrrel szomszédos településeken is.
- Hecsei út felújítása a Régi Szentiváni úti körforgalommal együtt, valamint felüljáró felújítása
- Reptéri út I. ütem - Martin utca- Dohány utca közötti pályaszerkezet csere
- Tatai út külső szakasz) felújítása (Tibormajori út - 813-as főút között)
- Régi Szentiváni út felújítása járdaépítéssel (Hecsei út - Gesztenyefa utca között)
- Gesztenyefa utca felújítása (Régi Szentiváni út - Nyírfa sor között, valamint Berkenyefa sor - Tatai út között)
- Kardán út felújítása csapadécsatorna felújítással
- Pápai út melletti kerékpárút építés
- Nagy Imre út kerékpárút építés (Vasvári Pál utca - Szauter utca között)
- Ipar úti kerékpárút építés (Puskás Tivadar utca - Nagysándor József utca között)
- 1301. sz. út mellett kerékpárút építése (Kalapács utca - Fenyőszér utca között)
- Szabadhegy - Adyváros összekötő kerékpárút létesítése (Erfurti út - Ifjúság körút között)
- Martin utca kerékpárút építés
- Váci Mihály utcai kerékpárút építése (Déryné utca és településhatár között, csatlakozva a Vonal úthoz)
- Körtér kerékpárút építése (Egressy utca - Déryné utca között)
- Adyváros kelet-nyugati irányú kerékpárút építése (Ifjúság körút - Tihanyi Árpád út között)
- Homoksori utca - Törökverő utca kerékpárút építése (Napos utca - Déryné utca között)
- Szent Vendel utca kerékpárút építése (Fő utca - Diós utca között)
- Zöld úti kerékpárút építése (Somogyi Imre utca - Szőnyi Márton utca között)
- Mosoni-Duna menti kerékpárút és rekreációs útvonal létesítése Püspökerdő és 813-as főút között
- Mosoni-Duna menti kerékpárút és rekreációs útvonal létesítése Belváros és Likócs között
- Kerékpáros kivezető szakasz építése a Sokorópátkai úton

- Győr-Győrújbarát-Nyúl-Écs-Ravaszd kerékpárút megépítése, meglévő hálózati elemekkel bringakörutak megvalósítása, hiányzó szakaszok megépítése
- Győr-Ménfőcsanak-Tényő-Sokorópátka-Gic kerékpárút megépítése, a győri, sokorói, bakonyi kerékpárutak turisztikai összeköttetésének biztosítása
- Kunszigeti út melletti kerékpárút építése
- Győr-Vámosszabadi kerékpárút, a Felvidéki kerékpáros turisztikai összeköttetés biztosítása
- 821. sz. főút - Kálvária utca jelzőlámpás körforgalmú csomópont
- 821. sz. főút 2x2 sávra bővítése a 83. sz. főút és a Szigethy Attila út közötti szakaszon
- Liget utca – Fő utca közúti kapcsolat megteremtése (Szent Vendel utca - átkötés között)
- 82. sz. főút új nyomvonal kiépítése a 82/M1 és a 83/821 csomópontok közötti szakaszon
- Panoráma út (81. sz. - 82. sz. főutakat összekötő új szakasz) Városi elkerülő délkeleti útszakasz
- 14. sz. főút (Győr-Dunaszerdahely) négysávosítása
- M1-81-es számú főút találkozásától és a Töltéstava kereszteződésig a 81-es főút út bővítése, átépítése közlekedésbiztonsági elemekkel való kiegészítése
- 1. sz. főút bevezető szakasz négysávosítása a 85-ös csomóponttól
- A vízi közlekedés fejlesztése, Győr és Győr közeli dunai települések hajókapcsolat összeköttetése
- Tatai út - 81. sz. főút körforgalmú csomópont - Zöld utca közötti útszakasz 2x2 sávossá bővítése
- M1-82-es számú főút kereszteződése és Pannonhalma/Ravaszd között új, településeket elkerülő 2x2 sávossá út megépítése
- Szigethy Attila út szegélyek közötti burkolat felújítása a Szent Imre út és a 821. sz. főút közötti szakaszon; Táncsics utca, Csokonai utca és Nádor utca csomópontokban összehangolt jelzőlámpák telepítése
- József Attila utca burkolat felújítása (Fehérvári út - Üteg utca között)
- Vasvári Pál út felújítása (Tihanyi Árpád út - Nagy Imre utca között)
- Aranypart I. – Mosoni-Duna, Aranypart II. - holtág fejlesztése
- Kandó Kálmán utca felújítása (Vágóhíd utca - Ipar úti híd között)
- Mosoni-Duna vízi turizmusfejlesztés, kishajó kikötő létesítés
- Tihanyi Árpád út felújítása (Somogyi Béla utca – Szauter utca között)
- Vízparti sétányfejlesztés
- Váci Mihály utca felújítása (Egressy utca és településhatár között)
- Csónakházak fejlesztése
- Kossuth utca felújítása (Városház Köz - Bálint Mihály utca között)
- Hunyadi utca pályaszerkezet csere (Bartók Béla utca - Baross-híd között)
- Bartók Béla utca felújítása (Eszperantó utca - Buda utca között)
- Szent Vendel utca - Erdőtelepi utca felújítása (Napfény utca - Kunszigeti út között)
- Révai utca felújítása buszdecentrummal együtt (Baross híd - Gárdonyi utca között)
- Magyar utca felújítása
- Körtér felújítása (Egressy utca - Déryné utca között)
- Stadion utca felújítása
- Győr város csatornahálózat hosszú távú korszerűsítési terv 2+5 éves program
- Sokorópátkai út kivezető szakasz felújítás

- Győr-belváros csatornahálózat akut problémáinak kezelése [Győr belváros-dél átemelők építése kapacitás bővítés, nyomott hálózat kialakítása]
- Radnóti utca - Köztelek utca csomópont átépítése
- Zárt, közúti csapadékvíz-elvezető rendszerek kiépítése városszerte
- Vasúti átkelő fejlesztése a 2-es postai logisztikai központnál
- Csapadékvíz-tározók és szikkasztók létesítése, fejlesztése
- Szennyvíz- és csapadékvízrendszerek szétválasztása, fejlesztése
- Kisbácsa, Kultúrház utca csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése
- Szabadhegy városrész (Levendula utca, Virág utca, Koppány utca, Gábor Áron utca, Mozsár utca, Kopja utca, Szabadhegyi III. sz. tározótó rekonstrukció és környezetrendezés) csapadékvíz elvezető rendszerének kiépítése és rekonstrukciója
- Kisbácsa, Benedek Elek utca csapadékvíz-elvezető-rendszer kiépítése faltól falig utcarendezés-sel
- Liget utca - Fő utca közúti kapcsolat megteremtése, új átkötés
- Sárás csapadékvíz-elvezetőrendszer kiépítése (Sztásdomb utca - Írisz utca között)
- Központi vasútiállomás és vidéki buszpályaudvar fejlesztése, környékük rendezése
- Révfa, Hédervári úttól Keletre eső utcák (Zólyom utca, Németh László utca, Rozmaring utca) csapadékvíz-elvezető-rendszerének kiépítése
- Kötőpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer kialakítása és fejlesztése, P+R zónák kialakítása (Győr-Ménfőcsanak — Belváros — Ipari Park és Győrszentiván — Ipari Park — Belváros és Marcalváros — Adyváros — Belváros — Ipari Park vonatkozásában)
- Veres Péter utca - Paptagi út zárt csapadékvíz-elvezető-rendszer kiépítése
- Új nemzetközi rakodó és rendező pályaudvar létrehozása nemzetközi és hazai logisztikai műveletek végrehajtásához, a város rakodópályaudvar kiköltöztetése
- Szent Vendel utca - Újsor - Erdőtelepi utca zárt rendszer kiépítése
- Okos parkolási rendszer kialakítása
- Kereszt utca utépítése (Temető utca - Szarvas utca között)
- Régi Bácsai útnak a Szövetség utca és a 14. sz. főút közötti szakaszon, valamint a Kárász utcának a Régi Bácsai út és a Szövetség utca új kikötése közötti szakaszon történő utépítése, köz-műkiváltások

5.4.2.2 Klímavédelem és fenntarthatóság

- Tervezési folyamat elindítása annak érdekében, hogy Győr városa a következő évtizedekben megfeleljen a szivacs város (esővizet megtartó és felhasználó szerkezetű város) modelljében leírtaknak.
- Marcalvárosi kiserdő értő megújítása gondozása, fenntartható funkciókkal, szolgáltatásokkal történő fejlesztése
- Komplex, megújuló energiahasznosításra vonatkozó stratégia és felülvizsgálat elkészítése Győrben
- Energiaközösség létrehozása Győr városban, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata aggregátori szerepének megerősítése energetikai együttműködések, energiaközösségek létrehozásának előmozdításában
- Napelemek telepítése önkormányzati tulajdonú épületekre

- Hidrogénvölgy projektek megalapozása, a H2-gazdaság kiépítésének támogatására szolgáló koncepció
- Lakosság ösztönzése a zöld energiák alkalmazása/zöldítés terén. Szemléletformálással foglalkozó szervezetek, illetve munkatársainak képzése/fejlesztése
- Lakossági tájékoztatási rendszer kidolgozása és működtetése (Munipolis)
- Szenzibilizáció és szemléletformáló lokális program kidolgozása a győri közoktatási intézmények számára. Győr és környékének állat- és növényvilága könyv kiadása, közoktatási programokba integrálása
- Biogáz erőmű létrehozása
- Kerti és fás szárú hulladékstratégiai koncepció/program kidolgozása
- Energia előállítására alkalmas hulladékhasznosító mű kialakítási lehetőségeinek feltárása
- Városi közvilágítási hálózat korszerűsítése, energiahatékonyra tétele
- Meglévő erdőterületek megfelelő, szakszerű kezelése
- Zöldfelületek (beleértve a fakataszter) kataszter létrehozása és folyamatos karbantartása
- Részletes zöld stratégia készítése Győrben
- Közvilágítás fejlesztése okos közvilágítási rendszer kiépítése révén
- Győr területén található NATURA2000 területek fejlesztése
- Az Aranypart zöldterületi fejlesztése a hasznosításba a Széchenyi István Egyetem is bevonható
- Pataházi utca alatti zárt csapadékvízvezető-rendszer kiépítése, meglévő bontása
- Az önkormányzati tulajdonban lévő zöldterületek méretének növelése. (Átvétellel, cserével.)
- Győr Megyei Jogú Város új rendezési tervének elkészítése, elfogadása 2027-ig.
- A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia fejlesztési cél- és projektrendszerének felülvizsgálata, a stratégiában megjelölt indikátorok vizsgálata 2027-ben
- Környezetvédelmi Stratégia elkészítése
- CO₂ kibocsátás csökkentés, elektromos járművek használatának ösztönzése.
- Győr város területén az elektromos töltőállomás hálózat és a lefedettség fejlesztése, a környezettudatos városi közlekedési népszerűsítése.
- Helyi jelentőségű védett területek, épületek száma növelésének lehetősége, felülvizsgálata.
- Lakossági szemléletformálás, zöld akciók a lakosság bevonásával, városi rendezvények környezetterhelésének csökkentése, keletkező hulladék csökkentése, újrahasznosítható arányának növelése, szelektív gyűjtés megteremtése, környezettudatos, fenntartható technológiát, alapanyagokat, helyi termékeket előnyben részesítő partnerek arányának növelése.
- Levegőtisztaság védelme: a korábban megvásárolt mobil mérőállomás folyamatos működtetése, a lakossági bejelentések figyelembevételével.
- Szoft programok, szemléletformálás támogatása a fenntartható mobilitási módokra történő váltás elősegítése érdekében.
- Épületenergetikai fejlesztések az önkormányzat közintézményeiben: a polgármesteri hivatal épületei, bölcsődék, óvodák, a szociális ellátórendszer épületei (nappali ellátás, bentlakásos otthonok), egészségügyi ellátórendszer épületei (háziiorvosi rendelők), kulturális intézmények és sportlétesítmények.
- Lakossági energetikai intézkedések: Otthon Melege Program Okos költségmegosztás alkalmazásának elterjesztése, radiátor csere alprogram – önkormányzati támogatással.
- Monitoringkutak létesítése és működtetése a város területén.

- Az Ipari Park további bővítésével kapcsolatos széleskörű szakmai egyeztetés a fenntarthatóság és a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével. Zöld Ipari Park konferencia szervezése nemzetközi szereplőkkel, az egyetem bevonásával.
- Győr város pályázatot nyújt az Európa Zöld Fővárosa cím elnyerése érdekében
- Az Országos Vízügyi Főigazgatóság konzorciumi vezetésével 2023-ban megalkotott Insula Magna - Komplex Vízgazdálkodási és Fenntartható Fejlesztési Programban Szigetköz-Csallóköz viszonyában meghatározott irányok, elképzelések Győrre való implementálhatóságának vizsgálata

Fontos megjegyezni, hogy a növekvő magánérős és befektetői lakásépítések következtében a rendelkezésre álló közmű kapacitások a város egyre több pontján szűk keresztmetszetet biztosítanak a csapadék- és szennyvízelvezetés biztosításához. Ennek megfelelően elkerülhetetlenné válik a környező településekkel és a városban építkezéseket folytató személyekkel megállapodásban rendezni az építkezések következtében szükségessé váló közmű kapacitás növelés forrásainak megosztását, átvállalását. A szomszédos településekkel közösen tervezett beruházásokhoz a Versenyképes Járások Program nyújthat megfelelő pénzügyi alapot a jövőben.

5.4.2.3 Oktatás nevelés és innováció

A témakörbe tartozó beruházások, fejlesztések az akcióterületi és a további hálózatos beavatkozások között találhatók.

- Széchenyi István Egyetem fejlesztéseinek támogatása, a fejlesztett területek városszövetbe illeszkedésének elősegítése

5.4.2.4 Fejlett gazdaság és ipari infrastruktúra

- A Győr, 1. sz. út mentén tervezett „Nyugati városkapu” kialakítása (01142, 01143, 04837, 03852 sz. övezetek területén tervezett gazdasági területfejlesztés)
- Energiaközösség rendszerének kialakítása a Győri Ipari Park esetében
- TAO adókedvezmény igénybevételeinek ösztönző programja
- Szorosabb együttműködés kialakítása a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara vállalkozásfejlesztési munkacsoportjaival. Az itt meghatározott kitérési pontok beillesztése és figyelembe vétele az Önkormányzat tervező-fejlesztő munkája során, kormányzati és uniós források megszerzésekor
- Gazdasági reziliencia növelése: a helyi gazdaság diverzifikációjának növelése. Logisztika, szolgáltatóipar, kreatív ipar fejlődésének előmozdítása
- Szenárióelemzés és tervezés bevezetése Győr helyi gazdasági folyamatainak előrejelzése és kiértékelése érdekében, stratégiai forgatókönyvek készítése az ipari szereplők küszöbön álló struktúraváltása vagy piacvesztése okozta konjunktúra-megtorpanásra, esetleges krízishelyzetben alkalmazandó intézkedések bevezetése kapcsán
- Projektmenedzsment kapacitásépítés ipartelepítés, új vállalkozások bevonása kapcsán (egyablakos ügyintézés kialakítása, közvetlen információszolgáltatás a telepítés ügymenete, gyorsítása és egyszerűsítése érdekében, városmarketing, kapcsolatépítés)
- Közműhálózat felmérése, gerinchálózatok fejlesztésének megalapozása, a további építőipari fejlesztések érdekében, hálózatok működési stabilitásának elősegítése.

5.4.2.5 Kultúra, közösségfejlesztés, sport és szórakozás

- Szabadtéri színpad és ahhoz tartozó kiszolgáló építmény építése, valamint az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés a győri Rába parton felállított Vízisínpad tekintetében
- Radó-sziget, mint rendezvény helyszín fejlesztése
- Állatkert bővítése – A volt győri kemping és Gázgyár területének megvásárlása, a Xantus János állatkert bővítéseként hasznosítva, funkcióváltással

5.4.2.6 Fejlett szociális és egészségügyi ellátás

- Innovatív csapadékvíz szikkasztó, tározó rendszerek beépítése Marcalváros és Belváros-Gyár város területén
- Szarvas utca 26-30. szám alatti épület kiváltása (Nappali Centrum - Nappali melegedő, Nép-konyha, Időszakos éjjeli menedékhely)
- Társadalmi felzárkóztatást és integrációt elősegítő szociális és mentálhigiénés beavatkozás megvalósítása – további projektötletek a 9. fejezetben kerültek felsorolásra
- Orvosi pályázati és karrierprogram működtetése
- Szakmákhoz kötött bérlakás-kiutalási rendszer kialakítása és működtetése
- Szociális városrehabilitáció folytatása

5.5. Versenyképes Járások Program

A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Program néven indított 2025-ben fejlesztési programot. A Versenyképes Járások Program megvalósításának kérdéseiről szóló 1446/2024. (XII. 30.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) értelmében a Programot a közigazgatási és területfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) irányítja, a Program forrását a XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Területfejlesztési Alap biztosítja. A Program kiemelt célja, hogy a járások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködések, megteremtse a párbeszédet a járások települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg. A kiírás alapján a Győri Járásban 500 millió forintos keret elérhető a pályázók számára az alábbi célterületeket érintő fejlesztési igények kielégítésére vonatkozóan:

- Térségi alpinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztése
- Térségi közszolgáltatások fejlesztése
- Térségi gazdaságfejlesztés
- Településüzemeltetés

A keret elköltésére pályázó települések konzorciumokat hoznak létre. A pályázásban Győr Megyei Jogú Város mellett a járás további 34 községe vesz részt. Győr városát közvetlenül vagy közvetve érintő fejlesztési igények az alábbiak lehetnek:

- Biológiai szűnyoggyérítés módszereinek javítása és települési összefogás keretében történő kivitelezése.
- Sebességmérő traffiboxok kihelyezése a közutak mentén.

- Bolgányi híd felújítása, amivel a közlekedési kapcsolatok fejleszthetőek a Szigetköz irányába, illetve aktív turisztikai beruházként is értelmezhető.
- Települések, illetve önkormányzati intézmények által közösen beszerezett és használt eszközök, járművek.
- Közös infrastrukturális fejlesztések tervezése, kivitelezése (települések között kerékpárút-hálózat kiegészítése, csapadék- és szennyvízelvezetés).

6. Győr sportélete

6.1. Támogatási rendszer

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata hat évente megújuló középtávú Sportkoncepció formájában fogalmazza meg sporttal kapcsolatos céljait, feladatait. A támogatási rendszer, illetve az egyes sportprogramok szervezésének mikéntje 2024 végén megváltozott, a korábbi ciklus gyakorlata helyett egy új gyakorlat kialakítása kezdődött meg, illetve az ehhez kapcsolódó rendeletek módosítása is megkezdődött.

A város elismeri és az erejéhez mérten finanszírozza a sportszervezetek működését, az eredményes egyéni sportolókat, valamint a kiemelkedő hazai és nemzetközi sportesemények megrendezését. Támogatja a diáksportot, az egészségkárosultak sportját, a Győr-Szol Zrt. és a Győr Projekt Kft. közreműködésével üzemelteti a tulajdonában lévő sportlétesítményeket, melyek használatának biztosításával tovább segíti a városi sportegyesületek működését, iskolai sportesemények megrendezését.

A sporttámogatási rendszert továbbra is fenn kell tartani, mivel a sportegyesületek így tudják hosszú távon tervezni működésüket és rendezvényeikkel, kezdeményezéseikkel így tudnak hozzájárulni a város színes sportéletéhez. A támogatás felosztásakor törekedni kell a prioritások megtartására, figyelembe kell venni az elért eredményeket, a sportolók létszámát és a felvázolt szakmai programjukat is. A támogatások felosztásának és átadásának lehetőség szerint év elején február-március hónapban kell megtörténnie, egyrészt a tervezhetőség miatt, másrészt a sportszervezetek kiadásai jellemzően az első félévben magasabbak.

2023-ban az Önkormányzat második alkalommal írta ki a „Győri Olimpiai Reménységek Ösztöndíj” pályázatát, mellyel az volt a cél, hogy a 2024-es Párizsi olimpiára és paralimpiára esélyes sportolókat támogassa. A beérkezett pályázatokat véleményező Sportügyi Tanácsadó Testület úgy határozott, hogy minden pályázó számára biztosítani kíván ösztöndíjat az olimpiai felkészülést elősegítve. A beérkezett 23 pályázat közül kiemelt összeggel kerültek támogatásra azon sportolók, akik már korábban sikeresen megszerezték a kvótájukat. A kvótát még nem szerzett sportolók számára mérsékeltebb összeg került megítélésre, azzal a kitételrel, hogy az a sportoló, aki idő közben egyéni kvótát szerzett, az szintén megkapta a kiemelt ösztöndíjat visszamenőlegesen is 2024. január 01-től számítva. Cél, hogy ezt a pályázatot a következő olimpiai ciklusban is ki tudja írni az Önkormányzat a Győrben élő és sportoló versenyzők támogatására.

A következő évek kiemelt feladata, hogy az önkormányzat átgondolt finanszírozási rendszerrel biztosítsa a város sportegyesületeinek fennmaradását, a megfelelő körülményeket és az infrastrukturális feltételeket, annak érdekében, hogy minél több gyermek sportolhasson, és minél több sportsikerrel büszkélkedhessen Győr városa.

Szükséges annak a stratégiának az átgondolása, hogy milyen feltételrendszer mentén és milyen finanszírozási mértékben kívánja az Önkormányzat a jövőben támogatni az egyes sportági területeket, sportszervezeteket és sportolókat.

6.2. Kiemelt egyesületek

Részben a támogatásnak is köszönhetően több világszínvonalú eredmény is született az elmúlt években városunkban. A Győri ETO KC mára a világ legeredményesebb kézilabda klubja, szinte nincs olyan világlklasszis játékos, aki ne igazolna szívesen az egyesületbe. A kézilabdások mellett kajakosok, a

kenusok, az evezősök és az úszók is egyre jobb eredményeket érnek el a világversenyeken. Cél, hogy minél több olimpikont, esetleg olimpiai érmest sikerüljön kinevelni a győri tehetségekből.

2012-ben újjá alakult a közel százéves Győri Atlétikai Club, mely egyesület továbbra is a város kiemelt támogatását élvezi. A szervezet edzéseit látogató több mint 1000 sportoló több szakosztályban kiemelkedő körülmények között fejlesztheti képességeit. Cél, hogy más sportágak is szakosztályt alapíthassanak az egyesületben, így bővítve a sportágválasztás lehetőségeit.

A Győri Vízisport Egyesület mára az egyik legjelentősebb hazai kajak-kenu egyesület, melynek sportolói szinte minden világversenyről érmeikkel térnek haza. A város tulajdonában lévő létesítményt használják, amit a kiemelt sportági támogatásokból folyamatosan fejlesztenek. A kajak-kenu mellett a vízilabda szakosztály is óriási fejlődésen ment keresztül az elmúlt években. A női vízilabda csapat 2025 márciusában biztosította feljutását az élvonalba, valamint a szinkronúszó szakosztályuk is jelentős utánpótlásbázissal rendelkezik.

A Győri Úszósport Egyesület a korábban szétagazódott győri úszóéletet fogta össze, megalakulása óta egyre növekvő létszámmal és egyre jobb eredményekkel büszkélkedhet. Mára már az ország egyik legeredményesebb vidéki úszó egyesülete. A világklasszis versenyzők mellett a piramis alján több csoportban nagy létszámú utánpótlás versenyzőjük is van, de úszásoktatással is foglalkoznak.

A SZESE a Győri Széchenyi István Egyetem sportegyesülete, mely nyolc szakosztályban több mint félezer sportolót versenyeztet az amatőr szinttől a világ élvonaláig. Az Egyetem színvonala és az Egyesület eredményessége számos hallgatót vonz a győri Egyetemre.

Női kosárlabda csapatunk az elmúlt pár évre visszatekintve kiemelkedően jó teljesítménnyel szerepelt nemzetközi és hazai porondon is. Csapatunk az első osztályban két ezüst- és egy bronzéremmel büszkélkedhet, valamint a Magyar Kupában a 2024/25-ös szezonban sikerült ezüstérmet szereznie.

Férfi kézilabda csapatunk 2024-ben, tíz év után visszajutott az NB I-be és rögtön az első évben eredményes és stabil résztvevője a bajnokságnak.

Labdarúgás terén az ETO FC Győr felnőtt férfi és női labdarúgó csapata is kiemelkedő teljesítménnyel szerepel a Nemzeti Bajnokság I. osztályában. Az egyesület utánpótlásáért felelős Fehér Miklós Labdarúgó Akadémiára az ország minden szegletéről érkeznek a tehetséges sportolók.

Az elért magas színvonal fenntartása érdekében a kluboknak az Önkormányzattal közösen átfogó városi utánpótlás-nevelési szakmai programrendszer kell kidolgozni, mely tartalmazza a kiválasztás, képzés, versenyeztetés, menedzselés szempontjait is. Fontos, hogy meg tudjuk tartani az eredményes sportolókat, ne igazoljanak el a jobb feltételek és magasabb fizetés miatt fővárosi egyesületekbe.

6.3. Létesítmények

A 2017-ben megrendezett Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál megrendezéséhez a Kormány támogatásával jelentős létesítményfejlesztés valósult meg a városban.

A nemzetközi előírásoknak megfelelő fedett versenyszoda épült 2014-ben, mely az Aqua Sportközpont nevet kapta. Az 50 méteres 10 pályás versenymedence keresztben 25 m-es pályákra sávozható, illetve a tanmedence és a 400 fős öltöző az oktatás és a nagyközönség számára is kiváló feltételeket

biztosít. Az uszodában a Győri Úszó Sportegyesület úszó, valamint a GYVSE vízilabda és szinkronúszás szakosztályai tartják az edzéseiket, de mellettük a nagyközönség számára is látogatható. Itt zajlanak továbbá a Nemzeti Úszó Program foglalkozásai, melyen több ezer győri óvodás és általános iskolás diák vesz részt. Célunk, hogy a következő években az összes nagycsoportos győri óvodás bekapcsolódhasson ebbe a programba!

Az Aqua Sportközpont mellett épült meg az Olimpiai Sportpark (OSP), mely a város történetének legnagyobb sportfejlesztése. A létesítményben 9 pályás teniszcentrum, atlétikai bemelegítő- és versenypálya, valamint fedett futófolyosó, tornacsarnok és küzdősportoknak otthont adó létesítmény került kialakításra. A sportkomplexumot legnagyobb számmal a GYAC sportolói használják egyre nagyobb létszámban. Az OSP-ben a sportolók felkészítéséhez ma már nélkülözhetetlen sportdiagnosztikai központ is kialakításra került, ahol rehabilitációs foglalkozásokat is tartanak. A létesítmény 18 szobájában 78 fő elhelyezésére van lehetőség, így edzőtáborozás céljára is igénybe vehető.

Szintén állami forrásból valósult meg az Audi Aréna Győr megépítése is, mely a Győri ETO KC női és a SZESE ETO férfi kézilabda csapatainak a főhadiszállása. A női csapat a világ élvonalát képviseli. A létesítménykomplexumban a kézilabdán kívül sok egyéb sportrendezvényt és kulturális eseményeket, koncerteket is rendeznek. A város tulajdonában lévő régebbi sportlétesítmények is magas kihasználtsággal üzemelnek. A Barátság Sportpark délelőtt az iskolásokat, délután a nagyközönség igényeit szolgálja, folyamatosan fejlesztjük, egyre több mozgásos lehetőséggel igyekszünk becsábítani a környék lakosságát.

Az Aqua Sportközpont mellett a Magyar Vilmos uszoda is üzemel, ezek a nagyközönség mellett az óvodás és az általános iskolás kötelező úszásoktatásának legfontosabb helyszínei. A győri fürdő felújítása után itt is kialakításra került egy 25 méteres medence és tanmedence, ami szintén alkalmas az úszásoktatásra.

Az Önkormányzat és a kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaságai a jövőben is biztosítják az Önkormányzat tulajdonában és társasági tulajdonban lévő sportlétesítmények üzemeltetését, fenntartását és felújítását. A város sportlétesítményeinek üzemeltetéséért továbbiakban is a Győr-Szol Zrt., a Győr Projekt Kft., valamint az Önkormányzat felel.

Az elkövetkező időszakban további cél a rekreációs célú, szabadidős és amatőr sportok végzésére alkalmas infrastruktúra fejlesztése, beleértve a sportparkok további fejlesztését is.

6.4. Sportrendezvények, sportturizmus

A város nagy sikerrel szervezte meg 2017-ben az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivált, melyen több ezer sportoló és kísérőik vettek részt.

Az elmúlt években több nagy nemzetközi és hazai sportrendezvény került megrendezésre világszínvonalú sportlétesítményekben. A sportági szövetségek sorra keresik fel a város vezetését azzal, hogy Győrben rendezhessenek meg valamilyen világversenyt. Teszik ezt egyrészt a létesítmények színvonalá miatt, másrészt mert szívesen támaszkodnak az évek során kialakult szervezési tapasztalatokra.

Fontos a jövőben is nagyobb sportrendezvények rendezési jogának megszerzése, hiszen egyrészt ezek is hozzájárulnak a létesítmények gazdaságos fenntarthatóságához, másrészt az eltöltött vendégéjszakák bevételt jelentenek a város számára. A sportturizmus az elmúlt években sokat tett hozzá

Győr gazdasági fejlődéséhez. A város létesítményei alkalmasak a versenyek mellett edzőtáborok lebonyolítására is, egy sporthotel felépítése viszont elengedhetetlen lenne a további fejlődéshez.

A versenysport rendezvények mellett a már hagyományos szabadidős sportprogramok megtartása is fontos feladat, mivel ezek biztosítanak mozgáslehetőséget minden korosztály számára. A tavaszi és őszi sport- és egészségnapokon emellett egészségügyi állapotfelmérések is megszervezésre kerülnek, valamint bemutatkozási lehetőség is biztosított a győri sportegyesületeknek.

Az elmúlt években nagy sikerrel kerültek megrendezésre több sportágban a Diákolimpia országos döntők, közülük kettőre is megkapta az Önkormányzat a Magyar Diáksport Szövetségtől az „Év Diákolimpiai Rendezvénye” díjat. Ezeket a versenyeket a város anyagi hozzájárulása mellett a Magyar Diáksport Szövetség finanszírozza, a résztvevők által itt töltött több száz vendégéjszaka hozzájárul a sportturizmus fejlődéséhez. Az országos döntők rendezését ebben a kategóriában is folytatni kívánjuk a következő években azokban a sportágakban, amelyekre alkalmasak a sportlétesítményeink és kiemelkedő eredmények elérésére látunk lehetőséget.

7. Győr kulturális élete

Győr a nyugat-dunántúli régió kulturális központja, mely a városban tevékenykedő előadó-művészeti, közművelődési, valamint közgyűjteményi intézmények, az intézményekben dolgozó szakemberek, az öntevékeny művészeti közösségek és nem utolsósorban a kultúra iránt elkötelezett városlakók együttes tevékenységének köszönhető.

Győr Megyei Jogú Város kulturális és kreatív gazdasági stratégiájában megfogalmazott jövőkép alapján:

„Győr a világra nyitott, kreatív város, ahol a társadalom és a gazdaság egyensúlyban és szinergiában lévő megújulásának, fenntartható fejlődésének motorja a hagyományokra is építő kulturális és a szellemi tulajdonon alapuló üzleti innováció, továbbá a polgárok aktív kulturális, társadalmi és gazdasági részvétele.”

Az előzőekben megfogalmazott jövőkép érdekében szükséges, hogy a megfogalmazott jövőkép elérése érdekében a stratégia pontosan meghatározza a célokat és a feladatokat egy részét is:

- A lokálpatrióta polgárság – az önmagáért és közösségért való, cselekvő, példát is mutató felelősségvállalás, továbbá a világra való nyitottság – eszményének megerősítése annak érdekében, hogy az hassa át Győr lakosságának mindennapjait és legyen azok vezérfonala.
- A polgárok találkozási lehetőségeinek és a közösen való gondolkodásuk, cselekvésük alkalmainak bővítése az egyéni és közösségi-szervezeti kreativitás kibontakoztatása, társadalmi-, gazdasági- és városfejlesztési erőforrásként való hasznosulása érdekében.
- A művészet és a kreatív gazdaság tereinek, kereteinek megteremtése, fejlesztése a művészeti és a gazdasági útkeresés és innováció egymásra hatásának, szinergiájának megteremtése érdekében.
- Győr értékeinek láthatóvá tétele és a térségi, továbbá a nemzetközi kapcsolódások fejlesztése annak érdekében, hogy a városra a művészek, kreatív vállalkozók csomópontként, közös projektjeik megvalósítási helyszínként tekintsenek.
- Az önkormányzati kulturális intézmények és az öntevékeny művészeti közösségek, továbbá a nem önkormányzati fenntartású kulturális intézmények együttműködésének erősítése annak érdekében, hogy a magas színvonalú kulturális élmények Győr és térsége minél több polgára számára elérhetők és hozzáférhetők legyenek.
- A közösségi művelődési intézmények tekintetében az egyéb humán közszolgáltatásokkal, elsődlegesen a köznevelési és szociális intézményekkel való szorosabb együttműködés kialakítása.
- A civil szervezetek, alkotóművészeti közösségek szakmai és pénzügyi támogatási rendszerének további működtetése.
- A kulturális intézmény- és tevékenységrendszer magas mértékű önkormányzati finanszírozásának szinten tartása mellett a piaci szereplőktől származó források arányának növelése.²

² Beke Márton et. al. (2018): *Kreatív Győr - Győr Megyei Jogú Város kulturális és kreatív gazdasági stratégiája (2019-2028)*. Győr. <https://gyor.hu/easy-docs/60acc75e76c7e> (Utolsó letöltés ideje: 2025.03.21.)

7.1. Győr kulturális intézményrendszere

7.1.1 Előadó-művészeti szervezetek

A város művészeti életét nagy múltú, előadó-művészeti szervezetek reprezentálják, melyek a többtagozatú győri színjátszás, a zene- és a táncművészet legjelesebb helyi hagyományait őrzik, örökségét, értékeit újjáteremtik.

A Győri Balett, a Győri Filharmonikus Zenekar, a Győri Nemzeti Színház nemzeti minősítéssel, a Vaskakas Bábszínház kiemelt minősítéssel rendelkezik.

Az intézmények előadásainak száma az elmúlt években folyamatosan emelkedett, ahogyan látogatottságuk is emelkedő tendenciát mutat. A társulatok mind a hazai, mind a nemzetközi kulturális életben méltón képviselik Győrt.

Cél, hogy az intézmények szakmai és közönségkapcsolati tevékenységükkel továbbra is folyamatosan teljesítsék a „nemzeti minősítésű”, a bábszínház esetében a „kiemelt” előadó-művészeti szervezet minősítés elnyeréséhez szükséges követelményeket.

Mindezeket túl egyenrangú feladatuk a gyermekeknek és a fiataloknak, mint a jövő közönségének a művészi kifejezés eszközeit és sajátos jelrendszerét értő befogadóvá nevelése a különböző korosztályoknak megfelelő tartalmú és művészi adaptálású művek színre vitelével.

A magas művészi színvonalú előadó-művészeti intézmények működtetése, alkotó munkásságuk feltételeinek biztosítása a jövőben is a város kiemelt kulturális és turisztikai közérdeke.

7.1.2. Közgyűjteményi intézmények

Az Önkormányzat által fenntartott közgyűjteményi intézmények magas szakmai színvonalon teljesítik kulturális közszolgáltató, tudományos kutatói, ismeretterjesztő, kiadói, közművelődési és (köz)oktatási feladataikat.

A város közgyűjteményi intézményrendszerét a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, továbbá Győr Megyei Jogú Város Levéltára alkotják.

A Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum a kulturális örökségvédelem jogszabályi követelményei szerint teljesíti muzeális közszolgáltatásait. Ellátja a nagy értékű képzőművészeti gyűjteményekkel kapcsolatos muzeológiai feladatokat, gondoskodik a kulturális javak gyűjtéséről, nyilvántartásukról, megőrzésükről és restaurálásukról, tudományos feldolgozásukról, kiállításukról és ismertetésükről, mentora a győri képzőművészek alkotóközösségeinek. A vármegye területén kötelezett a régészeti feltárások elvégzésére és a leletanyagokkal kapcsolatos tudományos feladatok teljes körű ellátására.

A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér a vármegyei könyvtárak számára előírt jogszabályi feltételeknek és szakmai követelményeknek megfelelően Győrött, valamint a vármegye – az intézménnyel a könyvtári szolgáltató rendszer keretében szerződést kötő – kistelepülésein ellátja a nyilvános könyvtári és közművelődési, valamint az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) keretében teljesítendő közszolgáltatásokat, továbbá ellátja a jogszabályban meghatározott állami és regionális feladatokat. Feladata, hogy továbbra is valamennyi korosztály számára biztosítsa az információ- és tudásigény kielégítését, elérhetővé tegye a széles körű tájékozódást a magyar és idegen nyelvű szép- és

szakirodalomban, a zene és a filmművészetben, a napi média-anyagokban, az ingyenes internet használatában és a digitális tudástár felhasználásában egyaránt.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára hatósági, közéleti, állampolgári szolgáltató, tudományos kutató, ismeretterjesztő és kiadói feladatkört egyaránt ellát. Ennek során magánszemélyek és szervezetek számára hivatott teljesíteni mindazon közszolgáltatásokat, melyeket az iratképző szervek iratállományának gyűjtése, megőrzése, feldolgozása, feltárása és kutatása, valamint azok szakszerű selejtezése jelentenek, segítve továbbá a helyes irattározási gyakorlat alkalmazását a gyűjtési körébe tartozó szervek közt. A közfeladat ellátása során kiemelt jelentőséggel bír a város történelmi múltját őrző iratanyag további feltárása és megismertetése, a kiadói, a közművelődési és ismeretterjesztő tevékenysége, végzése, konferenciák, tudományos ülések és tematikus kiállítások megrendezése.

Fontos közérdek és közcél, hogy ezen intézmények jogszabályok által rendelt, valamint önként vállalt feladataikat a helyi társadalom javára a jövőben is eredményesen lássák el, ehhez azonban elengedhetetlen a város támogatása. Lényeges feladat az is, hogy a tevékenységük interaktivitásának erősítését szolgáló fejlesztések a jövőben se szoruljanak háttérbe.

7.1.3. Közművelődési intézmények

Győrött a közművelődési alapszolgáltatásokat a korosztályok, az eltérő igények, a különböző művészeti ágak és műfajok valamint a helyi adottságok és hagyományok szerint tagozódott, integrált intézményrendszer látja el.

A közösségi művelődés helyszínei a Bezerédj-kastély Művelődési Ház, a Generációk Művelődési Háza, a Győri Szabó József Művelődési Ház, a Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ, és az Újvárosi Művelődési Ház.

Ezen intézmények adnak otthont kluboknak, műkedvelő, hagyományőrző és hagyományteremtő művészeti csoportoknak, állandó művelődési közösségeknek, tudományos ismeretterjesztő köröknek és képzéseknek, de itt valósulnak meg táborok, kiállítások, művészeti események vagy akár szórakoztató programok is.

A közművelődés intézményi, szervezeti és működési feltételeinek biztosítása jogszabály által meghatározott fenntartói kötelezettség, mely a jövő helyi társadalmának építését szolgálja.

7.2. Kulturális rendezvények

Győrben a kulturális rendezvények rendkívül széles kínálatával találkozhat mind az itt élő, mind a városba látogató.

A kiemelt rendezvények tartalmi és színvonalbeli fejlesztése a helyi kulturális élet és az idegenforgalom tekintetében egyaránt kiemelt jelentőségű. Cél, hogy a nagyrendezvények programjai minél szélesebb közönség számára nyújtsanak igényes, sokszínű kikapcsolódási lehetőséget.

Győr természeti és épített környezete, történelmi múltja, szakrális emlékei és legendái, aktív szellemi élete további olyan kihasználatlan lehetőségeket rejtnek, melyek a kulturális marketing számára is kapcsolódási pontokat kínálhatnak. Mindezek kihasználásával törekedni kell Győr fesztiválváros elismertségének megőrzésére, növelésére.

7.3. Az Önkormányzat kulturális feladatellátását segítő infrastruktúra fejlesztési terve

A város kulturális jelenének helyzetelemzése megalapozza azt a megállapítást, hogy új önkormányzati költségvetési szerv létrehozására nincs szükség, a rendelkezésre álló, tartalmilag integrált, szervezetiükben megfelelően strukturált intézmények lefedik a kulturális élet valamennyi területét. Ennek érdekében biztosítani kell az intézményrendszer kiegyensúlyozott működését, a szakmai színvonal megőrzését és növelését, az infrastruktúra korszerűsítését, a város kulturális rangjához méltó technikai háttér megteremtését és az innovációs készség növelésének elősegítését.

Folyamatosan gondoskodni kell a kulturális intézmények alapfeladatai ellátásához kezelésbe vagy működtetésbe adott ingatlanok állapotának megőrzéséről, tervszerű karbantartásukról és felújításukról, fejleszteni és korszerűsíteni szükséges a város gazdasági és kulturális pozíciójához, rangjához méltóan az intézmények tárgyi, technikai, informatikai eszközellátottságának színvonalát.

A Kreatív Győr Stratégia többek között az alábbi infrastrukturális fejlesztéseket fogalmazza meg a kulturális ágazatban:

- a Győri Nemzeti Színház megújítása, figyelemmel az 5.2. pontban „A Győri Nemzeti Színház komplex megújítása, valamint a II. János Pál tér rehabilitációja” című projekt tekintetében jelzett, új koncepció keretében történő projekt újragondolásra ;
- új kiállítási- és konferenciaközpont építése; ipar- ill. várostörténeti állandó kiállítási helyszín kialakítása a városban
- az Apátúr-ház felújítása;
- a Rómer-ház fejlesztése;
- közösségépítő terek kialakítása
- Bottom to top kezdeményezések felkarolása.

8. Turizmus és Városmarketing

Az elmúlt években, a tudatos építkezésnek köszönhetően, a korábban iparvárosként számon tartott Győr felkerült Magyarország turisztikai térképére, bekerült az ország leglátogatottabb települései közé. Az intenzív városmárka-építés, valamint a tudatos turizmusfejlesztés, a szolgáltatói szektorral való szoros kapcsolattartás, az elmúlt évek sport-infrastrukturális fejlesztései Győr idegenforgalmi vonzerejét megsokszorozta.

A 2020-as pandémiás helyzet nagy visszaesést eredményezett a győri vendégéjszaka számokban, azonban az azóta eltelt időszak növekvő tendenciája tükrözi, hogy Győr továbbra is népszerű utazási célpont, 2024-re már sikerült teljesíteni a 2018-19-es évek kiemelkedő teljesítményét vendégéjszaka szám tekintetében. 2020 júniusában a magyar turisztikai piacon „Győr-Pannonhalma-Szigetköz” térség nevesítéssel létrejött a közös turisztikai térségünk, mely egy újabb lendületet adott a helyi együttműködések kialakításának.

Az Önkormányzat legfontosabb célkitűzése – folytatva az elmúlt évek gondolatmenetét – továbbra is az, hogy mind a helyi lakosság, mind a városba látogató vendégek jól érezzék magukat Győrben, megtalálják azokat a rendezvényeket, helyszíneket, amelyek a szabadidő tartalmas és hasznos eltöltését biztosítják számukra. Az idegenforgalom erősítése, a nemzetközi kapcsolatok ápolása, valamint a színvonalas kulturális és sportesemények eddig is kiemelt szerepet játszottak a város életében, továbbra is szükséges a támogatásuk. Továbbá kiemelt szerepe van a város sikereit, vonzerejét, a lokálpatriotizmus erősítését szolgáló intenzív kommunikációs és városmarketing tevékenység folytatásának is.

A város népszerűségéhez nagyban hozzájárultak az elmúlt évek marketing kampányai. Győrt ma már a legnépszerűbb hazai városok között emlegetik, ehhez pedig szükség van az évek óta tudatosan felépített munka folytatására: állandó jelenlétre az országos és helyi médiumokban, nemzetközi és hazai kiállításokon és a különböző kommunikációs csatornákon.

Annak érdekében, hogy a folyamatos változásokat lekövesse a város marketing megjelenése is, szükségessé vált, hogy a városban működő összes szektor által elfogadott városmarketing arculattal legyünk jelen. Az Egyetemmel, a helyi gazdasági és ipari szereplőkkel, valamint a kulturális életet és sportturizmust szervező szervezetekkel szorosan együttműködve ezt közösen tervezzük kialakítani, hogy minden szereplő könnyen azonosulhasson vele... A technológia fejlődés és fogyasztási szokások átalakulása az eddig elfogadott és követett, javarészt print felületeken való megjelenést egy jóval költséghatékonyabb, elérésben és mérhetőségben is hatékonyabb online marketingkampányokkal egészítjük ki, bővítve megjelenéseinket az online térben.

Elemi érdeke a városnak, hogy a 2024-ben létrejött győri TDM szervezetnek tagja legyen. A szervezet Győr turizmusának fejlesztésén, élénkítésén dolgozik, tagjai pedig kizárólag a turisztikai szegmensből kikerült piaci szereplők. Mivel ez egy alulról, szakmai oldalról szerveződő együttműködés, velük közösen érdemes a turisztikai törekvéseket vezetni a jövőben.

8.1. Turisztikai célkitűzések, prioritások

Győrben számos attrakció, épített vonzerő, kulturális műhely és rendezvény várja a városba látogatókat. Az ideérkező turisták túlnyomórészt az üzleti céllal érkezők, jelenlétük és aktivitásuk teljes mértékben a gazdasági környezettől függ. Ezt követik a sportturisztikai céllal érkezők és a kulturális,

szakrális értékek iránt érdeklődők, rendezvénylátogatók, városlátogatók, aktív szabadidős turisták csoportjai.

Győr esetében cél a látogató- és vendégéjszaka szám növelése mellett, a minőségi turizmus fellendítése, továbbá az üzleti turizmus és sportturizmus keresletét adó látogatók számára változatos turisztikai attrakciók és programkínálat biztosítása. Ennek eredménye, hogy a városba más céllal látogató később turistaként visszatér, a város jó hírét terjeszti, amely további vendégforgalmat generál. Ennek a hosszú távú fejlődésnek alapvető feltétele, hogy a városvezetés és a helyi- és régiós turisztikai szereplők között hatékony együttműködés legyen.

8.1.1. Turisztikai célú kerékpáros infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

A kerékpáros turizmus egyre nagyobb teret hódít magának Győrben és a régióban. Győr évek óta büszkén viseli a „Kerékpárosbarát Település” címet, ami a városban megépített kerékpárutak, a kerékpárosbarát szemlélet elismerése. Az Önkormányzat a városon belül kiemelten kezeli a biztonságos kerékpáros közlekedés megteremtését. A város kerékpárral jól bejárható, tehát adott a lehetősége a kerékpáros turizmus erősítésének és további aktív turisztikai szolgáltatásokkal való összekapcsolásának. A turisztikai szerepe mellett a közösségi közlekedés egyik formájaként is egyre hangsúlyosabb lesz a kerékpározás.

A Dunamenti nemzetközi kerékpárút a német és osztrák turisták mellett a magyar kerékpárosok körében is egyre népszerűbb. Ezt az igényt szolgálja a Modern Városok Programjában Győr-Pannonhalma kerékpáros útvonal létrejötte is, összekapcsolva a Győr-Pannonhalma borvidék tematikus úttal. Fontos városon kívüli szakaszok tudtak eddig is megépülni pályázati források, településközi együttgondolkodásnak köszönhetően, ezt tovább kell folytatni a jövőben is. Ezen törekvések erősítésének érdekében további kerékpáros igényeket kielégítő szolgáltatásokat szükséges támogatni, mint egy Interreg pályázat keretén belül tervezett kerékpáros szervízközpont, illetve nagy kapacitású kerékpár kölcsönzési lehetőséget biztosító központ létesítése.

A kerékpáros közlekedés népszerűsítését a városlakók és az ide érkező látogatók körében egyaránt szükséges folytatni, melyre jó eszköz a 2025 májusára tervezett Tour de Hongrie verseny városunkban fogadása és hasonló rendezvények bevonása Győrbe, illetve az évente megrendezésre kerülő Európai Mobilitási Hét rendezvényei a városban.

8.1.2. Turisztikai információs táblarendszer fejlesztése

A tájékozódást segítő eszközök fejlesztésének elsődleges szempontjai az egységesség, a digitalizáció, a hatékonyság és a látogatói élmény kell, hogy legyenek. Fontos továbbá, hogy a belvárosi táblák és a külvárosi területek tábláinak színvonala ne különbözzön egymástól, ami az egységes minőség és megjelenés záloga. Az egységes arculat az utcák, a közösségi terek, a közlekedési megállóhelyek és a vasútállomás területére egyaránt vonatkoztatandó.

A digitalizáció kiemelt szerepét tovább kell erősíteni, ki kell aknázni a benne rejlő potenciált a város turisztikai fejlesztésének és a vendégélmény fokozásának érdekében. Javasolt a digitális, orientációs táblák és programajánló kijelzők telepítése mellett további okospadok elhelyezése is napelemes áramforrással, valamint ingyenes WiFi hozzáférés biztosításával a belváros egész területén. Cél a városi attrakciókat összegző kiadványok digitális verziójának elkészítése és gyakorlati használatba állítása is.

8.1.3. Szálláshelyek fejlesztése

Győrben a vendégéjszakák 2010 óta tapasztalt dinamikus növekedése miatt a szálláshelykínálat minőségi és mennyiségi fejlesztése folyamatos, de még nagyobb igény lenne rá. Az Önkormányzat jelenleg katalizátor szerepet tud betölteni ezen a téren.

8.1.4. Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élményfürdő

A Győrben található gyógy- és termálvízkincs, bár országos viszonylatban is kiemelkedően kvalifikált és jegyzett, a víz még sincs megfelelően kiaknázva. A Modern Városok Program keretében megvalósított új élményfürdő kialakítása a győrieknek és a turistáknak is komoly vonzerő lehet. A Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élményfürdő fejlesztései révén a gyógyászat, a gyógyvízre építő turizmus jelentősége megnőhet Győrben. A fejlesztést tervszerű, célzott marketingtevékenység kell, hogy kövesse specifikus célcsoportokra kialakítva.

8.1.5. Vízi turizmus

Győr a folyók városa, azonban a vízfolyások természetes találkozásában rejlő lehetőségeket kiaknázására eddig nem volt lehetőség.

Az elkészült gönyői torkolati mű lehetőséget teremt arra, hogy egy állandósult vízállás legyen a belvárosi folyószakaszokon, mely jelentősen megkönnyíti a vízi turizmus, aktív vízi élet fellendülését. Győr vonzó belvárosa, értékes szakrális műemlékei egy új közönség, a vízi turisták számára is elérhetővé lettek. A fejlesztések megvalósulásával a vonzó és bejárható belvárosi környezet mellett a vízi útvonalak is megnyílhatnak és a folyópartok is aktívabban részt vehetnek a város vérkeringésében.

További pályázati források bevonásával tervben van a Virágpiac megújítása, valamint az Iparcsatornától egészen a belvárosig terjedően ki- és beszállópontok létesítése. Ugyanezen pályázatból a helyi és turisztikai érdekeket szolgáló automata SUP kölcsönző pontok telepítése is tervben van, mely által a kevésbé hasznosult Aranypart II vízszakasza szintén bevonódhatna az aktív turisztikai kínálatba. Az új fejlesztéseknek köszönhetően, valamint további kikötők létesítésével egy teljesen új piac, a vízen érkező kül- és belföldi turisták számára is vonzó célponttá válhat a város.

A Szigetköz olyan természeti kincse a megyének, ami egyedülálló állat- és növényvilágával mind önálló, mind Győr kapcsolt turisztikai terméke lehet. Ez a szinergia és a benne rejlő lehetőségek egyelőre nem kihasználtak, viszont a vízi elérhetőség biztosításával ez a lehetőség is adott lett a Mosoni-Dunán.

Fontos megjegyezni, hogy a győri vízi turizmus kizárólag a térséggel együttműködésben, azzal együtt tud fejlődni.

8.1.6. Sportturizmus, egészségturizmus továbbberősítése

A sportturizmus terén Győr városa az elmúlt években is kiemelkedőnek számított Magyarországon, hiszen számos hazai és nemzetközi versenynek adott otthont. A város célja továbbra is az, hogy az eddigi sportrendezvények szakmai tapasztalatait kamatoztatva, a sportlétesítmények kihasználtságát megtartva, olyan sportrendezvényeket szervezzen, amely jelentős, a város imázsát erősítő tulajdonsággal is bír. A pozitív városkép kialakítása mellett számszerű vendégéjszaka- és bevétel növekedést jelentenek a város szálláshelyeinek, turisztikai szolgáltatóinak, valamint a sportlétesítmények gazdaságos fenntartását is támogatják. Ezért a következő években is – a már elnyert versenyek lebonyolítása mellé – cél minél több nagy hazai, és világverseny rendezési jogának elnyerése.

Az Audi Aréna Győr Multifunkcionális Csarnok multifunkcionalitásából adódóan kiválóan alkalmas az említett nemzetközi sportesemények megszervezésére, de könnyű- és komolyzenei koncertek, előadói estek, konferenciák, kiállítások megrendezésére is. Az elmúlt évek sport- és kulturális eseményei ezt jól mutatják és mára kiemelt helyszíneként számolnak vele a sportszövetségek és rendezvényszervezők egyaránt.

Az Aqua Sportközpont, a Nyugat-dunántúli régió legmodernebb versenyuszodája. Az uszoda színvonalas edzőtáborok, úszóversenyek és vízilabda mérkőzések lebonyolítását, a sportturisztikai hasznosítást is lehetővé teszi.

Győrben kiváló termékkapcsolást jelent a sporthoz kötődő további prevenció és rehabilitációs szolgáltatások, egészségügyi programok kidolgozása és bevezetése, amely hitelességét erősíti a sport szektorban.

8.1.7. Fesztiválok és turisztikai rendezvények

A város sikereit a kulturális rendezvények, fesztiválok is biztosítják, amelyek hasonló színvonalon történő fenntartására már természetes igény jelentkezik a győriek és a turisták részéről is. Az egész évet felölelő fesztiválkínálat ma már hazánk egyik legsikeresebb rendezvénysorozata. Győrnek nem egy, hanem számos olyan rendezvénye van (pl. Győrkőcfesztivál, Barokk Esküvő, Nyárnyitó és Nyárázó koncert), amely évről évre tízezreket vonz a városba. Fontos a kiemelt rendezvényeket továbbra is magasa színvonalon, de újragondolva, lendületesebb formába öntve, a fesztiválméretet ezzel pezsgőbbé téve átalakítani.

Kiemelt feladat továbbra is a lokálpatriotizmus erősítése az itt élő emberekben és az itt letelepedő polgároknak annak érdekében, hogy büszke győrieként arra neveljék gyermekeiket, hogy megszerzett tudásukat itt helyben kamatoztassák, ismerjék a város nevezetességeit, történelmét és híres szülötteit.

8.1.8. Online felületek, közösségi média

A város saját honlapja a gyor.hu 2020 tavaszán váltotta le az előző, már sok szempontból elavult oldalt. Azonban az igények és a technológia rohamos fejlődése miatt szükségessé vált ennek ismételt megújítása, valamint olyan digitális felületek, applikációk bevezetése, mely a városlakók igényeit a legszélesebb körben és a leghatékonyabb módon képes kiszolgálni. Tervben van a következő időszakban egy folyamatos, online elérést biztosító és mindig aktuális adatokat, információkat nyújtó rendszer bevezetése, mely kommunikációs felületet is biztosít a városlakókkal közvetlen módon. A gyor.hu városi honlapot egészíti ki a hellogyor.hu turisztikai honlap, amely minden olyan információt tartalmaz, amely az idelátogató turistát érdekelheti, és hivatalos programajánlója nemcsak a turistáknak, hanem a győri polgároknak is. Ez a honlap is frissítve lett az elmúlt években és a programajánló mellett még nagyobb hangsúlyt kapott a győri látványosságok, nevezetességek bemutatása. Felismerve a Covid19 okozta megtorpanást a turisztikai szegmensben a honlapon ennek vonatkozásában is változásokat eszközöltünk, statikus adatok, mint a győri szálláshelyek, vendéglátó egységek stb. helyett naprakész, turistabarát érdekességeket, időszakosan kiemelt ajánlatokat jelenít meg a honlap. Cél a jövőben, hogy ez az oldal minden olyan szükséges információt tartalmazzon, amivel a városunk iránt érdeklődők egy helyen mindent megtalálnak, ami az itt-tartózkodásuk maximális kényelmét szolgálja.

Győr város hivatalos Facebook oldala +26000 követőjével egy sikeres, turisztikai célú közösségi oldal-ként működött korábban, viszont 2020-ban sikerült megszerezni a helloyor.hu honlapunkkal azonos nevű, helloyor Facebook oldalt is. Ennek következtében a követői táborok racionalizálása vált szükségsszerűvé, Győr Város Hivatalos FB oldalán a városlakókat igyekszünk megszólítani, a Helloyor FB oldalon pedig a város iránt turisztikai céllal érdeklődők igényeit igyekszünk kielégíteni. Mivel az online tér követőinek „átállítása” egy stratégiai döntés, ennek kivitelezése is hosszú távú folyamat, melyet a továbbiakban is folytatunk. Mindkét oldalkövetőinek számát növelni speciálisan erre az adott oldalra szánt tartalomgyártással és organikus elérésekkel kívánjuk erősíteni, csak kivételes esetben, kismértékű hirdetésekkel.

8.1.10. Nemzetközi kapcsolatok

Az elmúlt öt évben a korábbi gazdasági programban lefektetett céloknak megfelelően Győr a meglévő testvérvárosi kapcsolatait tovább mélyítette, a kapcsolódási pontokat bővítette. 2021. szeptember 12-én Dunaszerdahellyel, 2022. május 18-án pedig Csíkszeredával írt alá a város testvérvárosi megállapodást, ezzel a testvérvárosok száma 12-re nőtt. A 2020. és 2021. évi Covid-járványok kihívások elé állították az önkormányzatokat a nemzetközi kapcsolatok terén is, így ezekben az években számos új, online kivitelezhető programmal bővült az együttműködés köre. Több testvérváros bevonásával jött létre például a Mystery Skype elnevezésű programsorozat, melyben győri és testvérvárosi iskolák diákjai kapcsolódhattak össze a virtuális térben.

A testvérvárosokkal az együttműködés továbbra is elsősorban a kultúra és az oktatás területén működik hatékonyan.

A jövőben a már meglévő kapcsolatokat felül kell vizsgálni, a nem kellő hatékonysággal működő testvérvárosi kapcsolatokat meg kell újítani, míg a jól működők esetében fel kell kutatni a még szorosabb együttműködés lehetőségeit, elsősorban a sport, a kultúra, a turizmus, a gazdaság és az oktatás területén.

A következő öt évben nyitott az Önkormányzat új testvérvárosi kapcsolat kialakítására is (elsősorban a szomszédos vagy közeli országokban – például Ausztria, Csehország – lévő városokkal), amennyiben mindkét fél által gyümölcsöző kapcsolatot tudunk kialakítani. Feladat azonban a megkezdett munka folytatása, annak érdekében, hogy a testvérvárosok még ismertebbé váljanak a győriek körében, és egyre több győri polgár éljen azzal a lehetőséggel, hogy testvérvárosi programokon vegyen részt (pl. sportesemények a testvérvárosokban, kulturális csoportok fellépése a testvérvárosokban, oktatási együttműködések). Az Önkormányzat továbbra is minden évben meg kívánja hívni testvérvárosait a Könyvszalonra és amennyiben lehetőség nyílik rá, pályázati pénz segítségével a Klíma Expóra. Cél egy diákcseraprogram kialakítása testvérvárosainkkal, ami egyrészt nyelvyakorlási lehetőséget nyújthatna a fiataloknak, másrészt pedig ennek segítségével betekintést nyerhetnének egymás kultúrájába, mindennapjaiba is. A nemzetközi programokon történő részvétel sportesemények esetében az előző évben elért sporteredmények fényében dönthető el, míg az oktatási csereprogramok esetében a résztvevőket továbbra is pályáztatni szükséges. A nemzetközi konferenciákon, kiállításokon, rendezvényeken való részvételt minden esetben a tapasztalatcsere, az információszerzés, a jó közvetlen kapcsolatok kialakítása, valamint Győr pozitív imázsának közvetítésével kell megvalósítani.

A konferenciák és kiállítások mellett kiváló lehetőséget kínálnak a bemutatkozásra azok a kulturális események is, melyeken győri csoportok kapnak lehetőséget arra, hogy művészeti tevékenységüket bemutassák.

9. Szociális ellátás, lakásgazdálkodás, egészségügyi, gyermekjóléti és köznevelési ellátás

A városban működő, egymással segítő, támogató kapcsolatban álló szociális és gyermekjóléti feladatokat ellátó intézmények színvonalas feladatellátása teszi lehetővé, hogy a helyi igényeknek, az ellátotti csoportok sajátosságainak leginkább megfelelő szociális szolgáltatási háló szolgálja a városban élő, támogatásra szoruló lakosokat.

A folyamatosan alakuló, változó szakmai prioritásoknak való megfeleléshez szükséges az intézmények, az ott dolgozók rugalmas, magas szintű szakmai tudása. A szakmai továbblépés igénye, az ellátásokon belül a hangsúlyeltolódások folyamatosan feltételezik a szolgáltatások tartalmának újragondolását. Ezek alapján lesz arra lehetőség, hogy a jelenleg országos összehasonlításban is kiemelkedően működő ellátórendszer képes legyen a folyamatos fejlődésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a családsegítés keretein belül a települési önkormányzat működési területén élő szociális és mentális problémákkal, illetve krízishelyzettel küzdő személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítés probléma specifikus szolgáltatás. A probléma megoldására, kezelésére szerződik a család felnőtt tagja(i)val, felelős, helyzetükön változtatni képes cselekvő személyeknek tekinti őket.

A Család- és Gyermekjóléti Központnak a gyermekvédelmi munka keretében feladata a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ az óvodai- és iskola szociális segítség keretében a köznevelési intézményekben a következő szakmai tevékenységeket látják el: egyéni foglalkozások és csoportos foglalkozások, valamint közösségi szociális munka formájában végzik, továbbá segítik és koordinálják a köznevelési intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi feladatainak ellátását.

A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatások keretében közösségi programokat valósít meg, utcai- és lakótelepi, kórházi szociális munkát végez. Pszichológiai, jogi, mediátori és fejlesztőpedagógiai tanácsadást lát el, valamint kapcsolattartási ügyeletet és készenléti szolgálatot tart fenn.

Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a 0-3 éves korú gyermekek számának változásait, a nők munkavállalási szokásait mutató tendenciákat annak érdekében, hogy időben reagálni lehessen a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásával kapcsolatos szükségletek, igények módosulására. A bölcsődei telephelyek felújítását, az elavult fűtésrendszerek korszerűsítését tovább kell folytatni.

A hajléktalanság megélése mind az érintetteknek, mind az Önkormányzatnak óriási probléma. Az elmúlt időszakban megvalósult fejlesztések nagymértékben segítik a hajléktalan személyek ellátását. Tovább kell keresni azonban azokat a megoldásokat, amelyek mozgósítják az erőforrásokat és támogatják a fedél nélkül maradtakat az intézményi ellátást követő önálló életvitel kialakításában. A hajléktalanok egészségi állapota sok esetben kritikus. Azok számára, akik megbetegedésük miatt rövidebb, hosszabb ideig ápolásra szorulnak, az ellátórendszer nem kínál megoldást.

Nagyon fontos előrelépés történt az utóbbi időben a több mint egy évtizede felmerült hajléktalankat ellátó 24 órás egészségügyi centrum létrehozása kapcsán, aminek tervei elkészültek és pályázatként beadásra került. A beruházás kivitelezésére még ebben a ciklusban sor kerülhet.

Győr az Idősbarát Önkormányzat címhez méltóan, magas színvonalon biztosítja az idős emberek ellátását. Szakmailag is alátámasztott és támogatható az idős emberek az iránti igénye, hogy minél tovább otthonukban élhessenek és életvitelük fenntartásához megkapják a szükségleteiknek megfelelő segítséget. Az életkor kitolódásával nagymértékben megemelkedett a demenciában szenvedő idősök száma. Ellátásuk speciális, az állapotuk szinten tartását segítő szakmai program kidolgozását és feltételek biztosítását igényli.

Az Önkormányzat kiemelten támogatja az Esély Közhasznú Nonprofit Kft-t, amelynek a legfontosabb feladata a megváltozott munkaképességű és fogyatékos munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatása.

Az Esély Nonprofit Kft. mellett akkreditált védett munkahelyet működtet még a városban a Győri Egyházmegyei Karitás, a Mozgáskorlátozottak Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete, a budapesti Főkefe Közhasznú Nonprofit Kft., valamint a Győri Egyházmegyei Karitás alapítványa.

Az Önkormányzat a kiemelten kezelendő, rászoruló társadalmi csoportokkal kapcsolatos felzárkóztató programját, Helyi Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban HEP) néven 2018 óta készíti el és öt éves ciklusokban felülvizsgálja azt. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, valamint a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel). A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) HEP Intézkedési Terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával valósul meg. Az intézkedési tervben leírtak megvalósulását az Önkormányzat két évente felülvizsgálja, és a tevékenységek körét módosítja, korrigálja. A HEP-ben nevesített, kiemelt társadalmi csoportok a következők: mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősök, fogyatékossgal élő személyek.

9.1. A szociálisan rászorulókat támogató rendszer

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális törvényben biztosított lehetőséggel élve, a települési támogatások helyi rendeletben történő szabályozásával olyan rendszert kíván fenntartani a jövőben is, amely a helyben megjelenő szükségletekre adekvát választ tud adni. Megfelelő segítséget jelent a legveszélyeztetettebb, sérülékenyebb csoportok számára.

Továbbra is fontos, hogy a szabályozás rugalmasan reagáljon a gazdasági, társadalmi változásokra, a megjelenő új szükségletekre. Ezt mutatja a 2020 áprilisában hatályba lépett rendelet is, mely a korábbi jövedelemszámítás alapját képező nyugdíjminimumhoz igazodó rendszerrel „szakított” és az évente változó minimálbérhez igazítja az egyes támogatásokhoz rendelt jövedelemhatárt.

Lehetőséget kell biztosítani közgyógyellátáson felül a lakosság gyógyszerkiadásainak könnyítésére, melyre folyamatos, növekvő igény mutatkozik. Továbbra is kiemelt helyen szerepel azon családok

támogatása, ahol tartósan beteg személy ápolása, gondozása miatt nincs arra lehetőség, hogy a család minden aktív tagja teljes szerepet vállaljon a munkaerőpiacon.

9.2. Lakásgazdálkodás

Az önkormányzati lakásállomány szerkezetének átalakítása a következő időszakban is kiemelt szerepet kap. A készülő, új lakáskonceptió célja, hogy a rossz műszaki állapotú, komfort nélküli, félkomfortos lakások, illetve rossz műszaki állapotú épületek értékesítésével szerzett bevételt jobb minőségű lakások vásárlására, szociális bérlakások építésére fordítsa az Önkormányzat. Cél, hogy kevesebb, de összességében jobb minőségű lakásállománnyal gazdálkodhasson az Önkormányzat, melyek tekintetében a karbantartási költségek is csökkenthetők a mostanihoz képest.

A lakásértékesítést továbbra is biztosítjuk a határozatlan idejű bérleti szerződéssel rendelkező bérlőink számára. Az így keletkező bevételt a lakásgazdálkodás területén kell felhasználni.

Pályázati lehetőségek függvényében továbbra is fontos szempont a meglévő lakások energetikai korszerűsítése, valamint a karbantartási, felújítási munkák minél szélesebb körben történő elvégzése.

A lakásgazdálkodás során szem előtt kell tartani, hogy a kérelmezők nagy része rossz anyagi helyzetben él, szociálisan rászorult, viszont olyan személyeket lehet önkormányzati tulajdonú bérlakáshoz juttatni, akik képesek a lakásfenntartás költségeit megfizetni, amihez rászorultság alapján az Önkormányzat szociális ellátórendszere segítséget nyújthat.

Azok számára nem lehet önkormányzati tulajdonú bérlakást biztosítani, akik életvitelükkel, viselkedésükkel sértik a lakóközösség napi életét. A lakhatás biztosítása olyan érték, amelynek eléréséhez közösen kell munkálkodni bérlőnek és bérbeadónak egyaránt. Határozottan fel kell lépni és szankcionálni kell, azokat akik a jogszabály megsértésével tartják birtokban a lakást, illetve azokat akik nem laknak életvitelszerűen a bérleményben, másnak viszont „albérletbe” adják. A Győr-Szol Zrt.-vel közösen végzett bérleményellenőrzéseket folyamatosan ismételni kell, mert csak így biztosítható ezeknek a visszaéléseknek a kiszűrése.

Ez egy folyamat, amely megvalósulásához szoros szakmai együttműködés szükséges az oktatástól kezdve, a foglalkoztatáson át, a szociális szolgáltatásokig bezárólag.

Az Önkormányzat lakásgazdálkodását elsősorban a szociális ellátórendszer részeként és eszközként kell kezelni, de továbbra is fenn kell tartani – lehetőség szerint fejleszteni is – az olyan jól működő lakhatási formákat, mint az előtakarékos pályázati rendszer. Speciális korosztályi igényeket szolgál a nyugdíjasok házának működtetése, melyre szintén évről-évre nagyobb igény mutatkozik. Lehetőségekhez mérten - esetleges pályázati lehetőségek kihasználásával - további lakásokat kellene biztosítani mindkét lakhatási forma biztosítására.

Szükséges az Önkormányzat tulajdonában álló lakásállomány további fejlesztése a fenti lakáspályázati rendszer fenntartása mellett a piaci alapon bérbe adható lakásállomány szintjén is, hiszen nem csak az alacsonyabb jövedelmű, lakhatásukat önállóan megoldani nem képes kérelmezők száma növekszik, hanem azoké is, akik nem gondolkodnak saját tulajdon szerzésében, de anyagi lehetőségeik jobbak, ezért a szociális ellátórendszerben nem jelenhetnek meg.

Az önkormányzati kamatmentes kölcsöntámogatást továbbra is fenn kell tartani, de gondoskodni kell annak a megváltozott igényekhez való igazításáról. A jelenlegi rendszer nem tudott reagálni a CSOK

és egyéb állami támogatási rendszerekkel együtt járó változásokra. Át kell gondolni a támogatás maximális mértékét is, hiszen a 2.000.000,- Ft jelenlegi árak mellett egészen mást jelent, mint tíz évvel ezelőtt. Kezdeményezni kell ezzel egy időben a pénzügyi intézetekkel kötött megállapodások felülvizsgálatát is.

9.3. Egészségügy

A város háziorvosi ellátórendszerének működtethetősége kérdéseket vet fel, amire a közeljövőben mindenképpen reagálnia kell a városnak. Elsősorban a háziorvosi ellátásban dolgozók elöregedésével kell számolni. A meghirdetett, megüresedő egészségügyi praxisokra legtöbbször nem érkeznek jelentkezések. Győrben 53 felnőtt háziorvosi praxis van, 20 praxisban 65 évnél idősebb, vagyis nyugdíjas korú orvos dolgozik. 3 olyan orvos van, aki a következő 3 évben lesz nyugdíjas, 6 praxisban pedig helyettesítő orvos látja el a betegeket. A gyermek háziorvosi praxisokat illetően 26 van, ezek közül 10-ben dolgozik 65 évesnél idősebb orvos. 4 fő pedig 3 éven belül lesz 65 éves. Jelenleg 2 praxis működik helyettesítéssel.

Másodsorban a város népmozgalmának dinamikájából fakad, hogy az egyes körzetek orvosai különbözőképpen vannak leterhelve, az ellátott betegek száma nagyon nagy eltérést mutat. Előkészítés alatt áll egy a győri egészségügyi ellátást hosszú távon biztosító program megalkotása, amiben a jelenleg szolgáltatást nyújtó körzeti orvosok támogatása mellett a jövőben bevonni kívánt leendő körzeti orvosok támogatása is megoldott lenne egy ún. orvosi életpálya modell keretében, aminek kialakításához jó gyakorlatok más megyei jogú városok már létező gyakorlataiból adaptálhatók.

A WHO Egészséges Városok Projekt keretében cél a „befektetés az egészségbe egy életen át”, a közösségi erőforrások mozgósításával és az egyéni motivációk erősítésével. Az Önkormányzatnak a különböző ágazatok közötti együttműködés elősegítésével, a gazdasági és a civil szféra bevonásával az egészséget támogató környezet megteremtésében van a legfőbb szerepe. Tovább kell folytatni az egészséget támogató fejlesztéseket, programokat, mint pl. a minden korosztály érdeklődésére számot tartó Barátság sportparki rendezvények, a különböző városrészekben műfüves pályák, fedett és szabadterei edzőparkok, játszóterek kialakítása és használata, Egészség-Piac programsorozat stb.

Kiemelt szerepe van az egészségfejlesztés szempontjából a családok támogatásának. Az egészségben meglévő különbségek mérséklésének egyik leghatékonyabb módja a szociálisan alacsonyabb státuszú lakosságot koncentráltabban tömörítő városrészek további fejlesztése (Újváros, paneles városrészek). Fontos az is, hogy a prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok, csoportos és egyéni tanácsadás, családok, illetve szülőprogramok a lakóhely közelében, mindenki számára elérhetőek legyenek.

A gyermek- és ifjúsági korosztály egészségtudatos életmódra nevelésének, a drogmegelőzésnek is legfontosabb színtere a család. E mellett az oktatási intézményekben folyó prevenció hatékonyságát a feltételek javításával, hálózat építéssel, a lehetséges együttműködő partnerek közötti információ-áramlás, együttműködés javításával, pedagógus- és kortárssegítő képzésekkel, módszertani kiadványokkal lehet javítani. Szükség van a szabadidős színterek számának növelésére, azok prevenciós lehetőségeinek kihasználására, továbbá a szórakozóhelyek biztonságának növelésére. Ehhez a szakmai alapot a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumban működő széles körű egyeztetések adják, a fejlesztések és a beavatkozások irányai pedig az öt évente megújításra kerülő Győr Megyei Jogú Város Drogstratégiája dokumentumban rögzítik.

A munkavállalók egészségének, munkaképességének megőrzésében a városi életmód programok mellett a munkahelyekkel való együttműködésben vannak tartalékok. Elérésükben még a helyi médiával való együttműködés lehet célravezető.

Az aktív időskor feltételeinek biztosítása érdekében folytatni kell az országosan mintaértékű jó gyakorlatokat, mint pl. lakás átalakítási pályázat, mozgásprogramok támogatása, időseknek biztosított kulturális és oktatási programok. További feladatot jelent az idősek megbecsülésének növelése, a magányos idősök elérése, a megfelelő tájékoztatás, továbbá a több ezer nyugdíjast tömörítő civil szervezetek működésének szélesebb körű támogatása. Az önkormányzat 2007 óta rendelkezik az idősek életminőségének javítását célzó koncepcióval, amelyet ötévente megújít.

9.4. Köznevelés

Az Önkormányzat a köznevelési rendszer működtetési feladatainak fontos részét képezik a területén működő óvodák infrastrukturális és ingatlan állományának folyamatos és tervszerű felújítási munkái.

A felújítások jellemzője, hogy évekre bontottan a tervezett munkálatokat felmérésre kerültek és ez alapján kialakításra került egy megvalósítási szakmai rangsor. Ebben a ciklusban is tervezetten folytatni szükséges a felújításokat és a nagyobb volumenű karbantartásokat. Prioritást élveznek a tetőszigetelések, a nyílászárócserék a hőszigeteléssel párhuzamosan.

Az Önkormányzat a 2025-ös költségvetésében létrehozott egy olyan, pályázati úton elnyerhető és felhasználható keretet a győri általános és középiskoláknak amelyből az intézmények kisebb beruházásokra, eszközvásárlásra pályázhatnak. A pályázati keretösszeg mértékét a jövőben, az önkormányzat anyagi lehetőségeinek függvényében bővíteni kell, hogy a közoktatási intézmények programjaik megvalósításához is pályázhassanak további összegeket.

Létrejöttek olyan városrészek, ahol az utóbbi években lezajlott nagyszabású építkezések következtében megnövekedett ellátási igényekkel nem tartott lépést az óvodai férőhelyfejlesztés, ezért Győr városban Városrét, Likócs valamint Kismegyer városrészek vonatkozásában elképzelhető a közeljövőben férőhely hiány. Egy adott városrészen élő család számára abban az esetben ajánlható fel más városrészben működő óvodában szabad férőhely, ha annak megközelítése, illetve igénybevétele a család számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Felmerült továbbá a lehetősége annak is, hogy győri kezelésben lévő óvodákat az elmúlt ével pozitív népmozgalma miatt férőhiánnyal küzdő szomszédos települések győri intézmények épületeinek használatba vételével orvosolják a problémájukat.

Az óvodák szakmailag önállóak, nevelési tevékenységüket pedagógiai programjuk szerint végzik. Valamennyi óvoda vállalja a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek integrált nevelését a Sün Balázs Óvoda Benedek Elek Tagóvodájában működő utazó gyógypedagógusi hálózat gyógypedagógus és logopédus szakemberei segítségével. Ezenkívül logopédiai fejlesztő csoportot működtet a fenntartó a Bartók Óvoda Attila Utcai Tagóvodájában, valamint az Erzsébet Ligeti Óvoda Vuk Tagóvodájában. Mozgássérült gyermekek nevelése az Erzsébet Ligeti Óvodában folyik. Német nemzetiségi nevelés a Kovács Margit Óvoda Brunszvik Teréz Német Nemzetiségi Tagóvodájában vehető igénybe.

Az Önkormányzat távlati célja a jelenlegi intézményi és feladatellátási struktúra fenntartása. A város nagy hangsúlyt helyez az óvodás korosztály mozgásfejlesztésére. A nagycsoportos gyermekek szervezett formában vesznek részt úszásoktatásban, ovifoci, valamint oviolimpia foglalkozásokon, melyek

fenntartása továbbra is indokolt. Valamennyi óvoda rendelkezik a működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, amelyek fejlesztése folyamatos feladatként jelentkezik.

9.5. Szociális, egészségügyi, gyermekjóléti és köznevelési fejlesztések

Az alábbiakban a 2023-27-es időszakra érvényes HEP legfőbb fejlesztési feladatai kerülnek ismertetésre a programban kiemelt társadalmi csoportok szerint.

9.5.1 Romák és/vagy mélyszegénységben élők

- Helyi sajátosságokat és a romák elvárásait figyelembe vevő pilot projekt indítása az oktatásban való részvétel előmozdítására.
- Külön szűrő és egészségfejlesztő program indítása.
- Mentálhigiénés szakemberek bevonása.
- Szerfogyasztást csökkentő programok szervezése
- Fiataloknak szóló speciális korosztályt célzó programok, projektek, tehetséggondozási kezdeményezések.
- Átgondolt lakókörnyezeti felméréseken alapuló, a romák kultúráját és igényeit összehangoló stratégia kidolgozása alapján konkrét tervek kialakítása.
- A szociális szakmák vonzóvá tétele nem oldható meg helyi szinten, viszont sajátos győri pilot program indítása, mint lehetőség átgondolandó.
- Romákkal foglalkozó szakemberek képzése, hogy a kulturális különbségek iránti fogékonyságukat növeljék, például kommunikációs tréninggel.
- Szolgáltatás hajléktalanok folyamatos ápolására.
- Munkaerőpiaci krízishelyzetekre való felkészülés munkaerő átszervezéssel, feladatmegosztással, programokkal

9.5.2 Gyermek

- Speciális lehetőségek fejlesztése (Gézengúz Alapítvány, Pedagógiai Szakszolgálat által nyújtott ellátások fejlesztése; Tanoda fejlesztése.
- Családi és Gyermekjóléti Központ működtetésében közösségi tér létrehozása Győr-Újváros területén a szociális városrehabilitáció keretei között.
- Online (és/vagy hibrid) szolgáltatási rendszerek megalapozása a gyermekjóléti, gyermekvédelmi munkában, illetve az óvodai/iskolai szociális segítő tevékenységben.
- Menedékes program a rezsi áremelkedéssel és élelmiszer áremelkedéssel sújtott szolgáltatások számára, melyek kötelező feladatai közé tartozik a gyermekek élelmezése és a meghatározott hő mérséklés biztosítása.
- A számukra nyújtott egészségügyi, oktatási és szociális szolgáltatásokban dolgozó szervezetek képviselőinek kerekasztala, protokoll kidolgozása az ügymenetet tekintve.
- A jogszabályváltozások miatt rejtve maradó hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet felfedését és kezelését segítő szolgáltatások (családsegítők munkája) megerősítése anyagi eszközökkel.
- A lakosságszám és gyermekszám szem pontjából dinamikus fejlődő városrészek helyi szolgáltatási rendszerének ki alakítása.

9.5.3 Idősek

- A házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó tárgyi feltételek további javítása a szolgáltatásszervezés, a gondozottakhoz való eljutás lehetőségeinek fejlesztése.
- Demens csoportok kialakítása, az ellátás feltételeinek megteremtése több idősklubban.
- Demens otthon kialakítása.
- A háziorvosi körzetek felülvizsgálata, az aránytalanságok csökkentése. A háziorvosi ellátásban tapasztalható kapacitáshiányok, illetve egyenlőtlenségek csökkentése.
- Nyugdíjas garzonlakások számának bővítése, lehetőség biztosítása a nagyméretű lakásokban egyedül élő idősek számára kisebb lakásba való költözésre.
- A programokról szóló információk széles körben való terjesztése, az eljutás feltételeinek javítása.
- Idősek otthona ill. nyugdíjas otthonok kialakításának támogatása, piaci, non-profit szereplők bevonásával.

9.5.3 Nők

- Munkaerő-piaci programok, speciális beavatkozási terv készítése és végrehajtása.
- Nyelvi kompetenciák fejlesztése, munkaerőpiaci programok, kidolgozott eljárásrend, speciális beavatkozási terv.
- Önkormányzati bérlakásrendszer fejlesztése a lakhatási biztonság növelése érdekében, Félutas Házak létrehozása.
- Krízisambulancia létrehozása. Nők elleni erőszak problémájának kezelése.

9.5.3 Fogytékossággal élők

- A nappali ellátás férőhelyeinek bővítése, illetve a sérülés súlyossága és a társult problémák súlyossága alapján az ellátás további differenciálása.
- Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény kapacitásainak kibővítése.
- Az otthonápolást segítő házi segítség nyújtás kereteinek bővítése, illetve a személyi asszisztencia szolgálat kiépítésének támogatása.
- Érintett családok, személyek nagyobb mértékű mentális és információs támogatása, gondozási mentorszolgálat ki alakítása.
- Nagyobb fokú nyilvánosság biztosítása, szemléletformálás. Közoktatási intézmények számára kizárható érzékenyítő programcsomag kialakítása, működtetése és finanszírozása.
- Akadálymentesítés folytatása, kiterjesztése minden fogyatékosági csoportra (pl. súlyosan halmozottan hátrányos személyek, autizmus spektrumzavarral küzdők szükségleteinek figyelembevétele); csak használható akadálymentesítési megoldások elfogadása.
- A fogyatékosággal élő emberek munkához jutásának ösztönzése, támogatása, a 2022 nyarán központilag megszüntetett támogatott foglalkoztatás szolgáltatás vagy ahhoz hasonló szolgáltatás biztosításának felvállalása; másrészt a védett foglalkoztatást nyújtó cégek, szervezetek támogatása pl. az önkormányzat és az önkormányzat fenntartásában működő közintézmények általi termékmegrendeléssel.
- Nyílt munkaerő-piac cégeinek ösztönzése a fogyatékos személyek foglalkoztatására, szemléletformálással.

10. Győr, mint egyetemi város, kutatás-fejlesztési központ

Győr egyetemi város, mely a mindennapokban is érezteti hatását: a 2020-ban modellváltáson átesett Széchenyi István Egyetemet látogató közel 15.000 hallgató, továbbá kb. 1.200 egyetemi munkavállaló nagyban hozzájárul a város pezsgő életéhez, a városi fogyasztáshoz, a kulturális, sportesemények látogatottságához, a városi vonzáskörzet erősítéséhez stb. A gazdasági program szempontjából ugyanakkor az Egyetem szerepét elsősorban a jövő technológiák fejlesztésével, kutatás-fejlesztéssel kapcsolatos irányok mentén érdemes bemutatni. A város gazdasági sikereinek folytatásában nagy szerepet játszanak a jövőben is az Önkormányzat, az Audi és a város gazdasági szereplői, továbbá a Széchenyi István Egyetem közötti együttműködések.

Az elmúlt időszakban a Széchenyi István Egyetem jelentős fejlődésen ment keresztül. 2016-ban az egyetemi integráció révén két új karral bővült (Apáczai Csere János Kar, valamint a mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar), így napjainkban már kilenc karral működik a felsőoktatási intézmény. Az Egyetemen a 2015/16-os tanévben két Magyarország Kormánya által kezdeményezett, Stipendium Hungaricum Program (SH) által támogatott, angol nyelven oktatott szak indításával lendületet kapott a nemzetköziesítési folyamat is, melynek következtében egyre több külföldi hallgató látogatja az intézményt, továbbá már angol nyelvű doktori képzés is zajlik. A 2024/25-ös tanévben már közel ezer külföldi hallgató végzi tanulmányait Győrben. A következő, 2025-26-os tanévtől az Egyetem mind a kilenc karán elérhetőek angol nyelven alap- és mesterképzések, illetve rövid képzési programok. Az Egyetem a nehéz helyzetben lévő nemzetközi jelentkezők számára saját ösztöndíjat is alapított., amire az önköltséges jelentkezéssel együtt lehet pályázni, a nyertesek pedig a 90 százalékos tandíjkedvezmény mellett ingyenes szállást és egészségügyi alapellátást kapnak. Az angol nyelven oktatott szakok számának növekedésével a városba érkező külföldi hallgatók létszáma is jelentősen megemelkedett. Jelenleg háromszáz külföldi hallgató járul hozzá Győrben a fogyasztási kereslet emeléséhez, akiket családtagjaik, rokonaik is látogatnak, így hallgatónként egy-öt további turisztikai céllal érkező vendégre is számíthat a város. A közel négyszáz magyar anyanyelvű felvidéki hallgató nemcsak a nemzeti összetartozás fejlesztéséhez, hanem a szlovák polgárok által teremtett győri kereslet növekményéhez is hozzájárul.

A Széchenyi István Egyetemért Alapítvány Kuratóriuma a 2020. december 10-i ülésén fogadta el a felsőoktatási intézmény nemzetköziesítési helyzetértékelését és globális láthatósági stratégiájára vonatkozó irányelveit. Az Egyetem a nemzetköziesítés, ezen belül a nemzetközi oktatás területén a minőségi felsőoktatás megvalósítására törekszik, a világ nagyságrendileg 25.300 egyeteme között versenyez egymással és a hallgatókért. A nemzetköziesítés terén elért eddigi eredmények alapot teremtenek ahhoz, hogy az Egyetem a globális és európai felsőoktatási térben is láthatóvá váljon, megerősödjön. 2024-ben az Egyetem vállalati megítélése alapján a világ legjobb 300, a minőségi oktatást mutató hallgató-oktató arányt tekintve pedig a legjobb 600-ba tartozott a világon. Emellett az intézmény akadémiai megítélése alapján a top 700-ban szerepel. Az egyetemek teljesítményét mérő világrangsorokon való megjelenéstől, folyamatos pozíció javulástól a nemzetközi oktatási és kutatási kooperációk által külföldi vendégprofesszorok érkezésére, az ő helyi tudományos életbe való bekapcsolódásukra is számítunk, akiknek jelenléte további fogyasztási kereslet növekményt és diverzifikációt generál.

Az Egyetem nemzetközi alumni hálózata révén a kereskedelmi és befektetési tevékenység élénkítése, testvérvárosi kapcsolatok kiépülése; a kulturális, polgárok között kialakuló interakciók által pedig a város világszinten való ismertségének fokozódása várható.

A járműipari képzések fontos fellelőjára a 2015-ben megalakult Audi Hungaria Járműmérnöki Kar, mely az Egyetem és az Audi Hungaria sokrétű együttműködésének egyik fontos szereplője. A mérnök-képzés magas szintű művelésével, az Audival történő gyakorlati kutatás-fejlesztési együttműködéssel az Egyetem egyrészt biztosítja a győri gazdasági térség szakképzett munkaerő iránti igényét, másrészt pedig egyre attraktívabbá teszi a győri gazdasági környezetet. A kialakult kapcsolat fejlesztése kiemelt cél az Egyetem és a város számára.

Az Egyetem kulcskompetenciái szerint létrehozott, tudományterületeken átnyúló, innovációs-kutatási szervezeti egységek feladata az innovációs és kutató-fejlesztő erőforrások koordinálása azáltal, hogy a vállalati partnerek számára korszerű innovációs hátteret biztosítanak és hozzájárulnak az egyetemi és vállalkozói versenyképesség fejlődéséhez. A kompetencia központok szerepe az egyetemi tudományos irányok mellett a fenntartható vállalkozói üzleti modell működtetése, együttműködésben az egyetemi hasznosító vállalkozásokkal.

Az Egyetem kompetencia központjai a következők:

- Agrár és Élelmiszeripari Kutató Központ;
- Design Kompetencia Központ;
- Digitális Fejlesztési Központ;
- MedTech Egészségtechnológiai Campus;
- Globalizációs Kompetencia Központ;
- Járműipari kutató központ;
- Menedzsment Campus Kompetencia Központ.

Az Egyetem vállalkozói, vállalkozásösztönzési beavatkozásaival több ponton illeszkedik az Innovációs és Technológiai Minisztérium 2019-2030 időszakra vonatkozó „A magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének stratégiája” című dokumentum céljaihoz, így hozzájárulva az ország gazdaságának fenntartható növekedéséhez, a hazai cégek versenyképességéhez és a társadalom életminőségének javításához.³

Az Egyetem vállalkozó stratégiájának vezérelve az akadémiai kiválóság, a versenyképesség, az agilitás, a rugalmasság, a befogadás, globális és lokális fókusz, az alkalmazkodóképesség valamint a gyors döntéshozatali képesség.

A kreatív, inspiratív vállalkozói szemlélet-teremtéshez kapcsolódóan prioritást élvező felsőoktatási terület az innovációs kultúra fejlesztése és a startup vállalkozások támogatása. Ezt főként a helyi és az egyetemi innovációs ökoszisztéma együttes fejlesztése útján kívánja megvalósítani az egyetem.

A Modern Városok Program keretében a Kormány megvásárolta és egyetemi vagyonkezelésbe adta az egykori kekszgyár területét. Az itt megvalósított Tudományos és Innovációs Park egy új országos

³ Magyarország Kormánya (2023) *A magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének stratégiája 2019-2030. Első felülvizsgálat.* Budapest. <https://cdn.kormany.hu/uploads/document/a/ae/ae6/ae6ddf3889f14153a81dbe7b089d7a60e3ff6312.pdf> (Utolsó letöltés ideje: 2024.03.21.)

hálózat részét képezi. A fejlesztés nemzetgazdasági célja a GDP-arányos K+F ráfordítások növelése, valamint a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia (S3) megvalósításának támogatása annak érdekében, hogy a tudásrégiókban felsőoktatási és vállalati együttműködésekre épített, magas hozzáadott értékű iparágak erősödhessenek meg. Ennek jegyében támogatta a kormány a győri Tudományos és Innovációs Park létrehozását, amely az innovációs ökoszisztéma támogató, elősegítő, katalizáló tényezőjeként érdemi hatást gyakorol az innováció fejlődésének és terjedésének irányára, sebességére, együttműködések hoz létre az egyetem alkalmazott kutatási tevékenységének növelése érdekében, valamint segíti a hazai KFI tevékenységek regionális specializációját, ágazati technológiai fókuszálását. A fejlesztés első üteme 2023 őszén fejeződött be, aminek keretében megújult a Győri Kecs és Ostyagyár egykori raktárépülete, a „Kocka”. Az épület hat szintjén 4000 négyzetméteren működik a Tudományos és Innovációs Park.

A fejlesztés így egyfelől tovább erősíti a XXI. századi kutatás-fejlesztési, gazdasági folyamatokat a városban, fejlődésnek indulhat a kreatív gazdaság, a tudásintenzív, magas hozzáadott értéket képviselő innovációs tevékenységek számára megteremtve az infrastrukturális feltételeket, emellett pedig jelentősen hozzájárul egy városi barnamezős terület rehabilitációjához.

Kutatási projektjei révén a Széchenyi István Egyetem fontos szerepet játszik abban, hogy Győr számára a szigetközi térséggel való együttműködés a jövőben eddig kiaknázatlan gazdasági potenciálokat szabadítson fel. A város turisztikai infrastruktúrájának fejlesztésében az Egyetem eddig is jelentős szerepet játszott, hiszen számos vendéglátóhelyet és szálláshelyet üzemeltet, melyek bővítésére, fejlesztésére nézve több elképzelés is rendelkezésre áll.

Az egyetem jelentős szerepet vállal beruházásain keresztül egyes városrészek megújításában, funkcióbővítésében, gondolhatunk itt a Szigetben jelenleg is zajló, barnamezős beruházásként értelmezhető Tudományos és Innovációs Park projekt több ütemére, illetve a Nádorvárosban átvett, egykori Zrínyi utcai volt kórház épületegyüttesének felújítása és átalakítása, aminek első lépcsőjeként Egészségtechnológiai Campus és Kompetenciaközpont létrehozását kezdte meg az Egyetem. Az első, felújított épület átadására 2024 májusában került sor, ahol a Semmelweis Egyetemmel együttműködésben jött létre az ország első vidéki Pető Pontja, ahol helyben elérhető konduktori segítség a fejlesztést igénylők számára. A beruházások folytatása során olyan funkciók is megtalálhatók lesznek a Campus területén, mint az idősgondozás és a rehabilitáció, emellett ugyancsak itt kapnak helyet majd a jövőben az Egyetem Egészség- és Sporttudományi Karának képzései is.

Az Egyetem progresszív fejlődése számos területen járul hozzá közvetlenül és közvetve a város fejlődéséhez. A hazai és nemzetközi hallgatói létszám növekedése keresletet támaszt mind az ingatlanpiacon, mind a kereskedelemben és a turizmusban. A volt kecszgyár helyén megvalósult tudományos parkban megjelenő vállalkozások munkahelyteremtő képessége a magasan kvalifikált tevékenységek terén. E vállalkozások egyúttal hozzájárulnak a város iparűzési adó bevételei növekedéséhez, az egyetemi együttműködésekéből fakadó technológia-fejlesztéseik, innovációik pedig további pályázati és magánforrásokat vonzanak a városba.

11. E-Közigazgatás

Az Önkormányzat a hatályos jogszabályi környezethez igazodva tovább folytatja a már megkezdett e-ügyintézési modell alkalmazását. Az országban nagyrészt bevezetett ASP adattárhoz csatlakozva, az ott biztosítandó szakrendszerek használatával lehetőség nyílik az országosan egységes, önkormányzatok és intézményei számára biztosított alkalmazás csoport használatára, amivel egy integrált elektronikus ügyintézés biztosítható az ügyfelek részére.

A jövőben tovább bővül az elektronikus ügyintézésbe bevonható ügytípusok köre annak érdekében, hogy az ügyfelektől a lehető legkevesebb adat bekérésével – inkább a hivatalok egymás közötti elektronikus adatcseréjével – lehessen az egyes ügyeket intézni, ezzel is tehermentesítve az ügyfeleket.

További cél az elektronikus kapcsolattartás biztosítása mellett az elektronikus ügyintézés teljes körű megvalósítása. Kiemelt feladatunknak tekintjük a „nyitott és átlátható hivatal” megteremtését. Ennek kapcsán egy önkormányzati applikáció bevezetésére kerül sor, ami kétirányú kommunikációt tesz lehetővé a város lakói és az Önkormányzat között, illetve megkönnyíti az önkormányzati beavatkozások és fejlesztések társadalmasítását és kommunikációját. Megfelelő számú regisztráció esetén többféle szempontból reprezentatívva tehető online panelek kialakítására ad módot, illetve havaria helyzetben gyors és személyes kommunikációra ad lehetőséget.

A „nyitott és átlátható hivatal” megteremtését szolgálja továbbá az Önkormányzat TV szolgáltatáshoz történő csatlakozás, aminek keretében mind a közgyűlések, mind a bizottságok munkája élőben, online követhető, illetve a későbbiekben az ott elhangzottak visszakereshetők.

Az előzőekben megfogalmazottakkal összhangban 2025. októberéig egyszerűsödik, akadálymentesítetté válik és megújul az Önkormányzat honlapja. A honlappal szembeni elvárás, hogy Győr város portálja, mint legfontosabb kommunikációs felület, továbbá is legyen alkalmas arra, hogy az állampolgárok, valamint a civil társadalom rajta keresztül tudjon információt cserélni. Ezzel hatékonyan elősegíti a helyi közéleti demokrácia kiteljesülését és segíti Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatát abban, hogy a testület a győri polgárok akaratát tükröző, megalapozott döntésekkel alakítsa Győr város jövőjét.

Fentiekén túlmenően fontos, hogy az Önkormányzat erősíteni kívánja a Polgármesteri Hivatal és az intézmények ügyfélbarát és szolgáltató jellegét, melynek fontos eleme, hogy mindig legyen visszajelzés a végzett munkával kapcsolatban a szolgáltatást igénybevevőktől.

Összefoglalás

Győr városa az elmúlt 20 évben jelentős fejlesztéseket hajtott végre, szinte az élet valamennyi területén előre tudott lépni.

A jelenlegi napról-napra nagy kilengésekkel változó hazai és globális gazdasági helyzet azonban óvatosságra, megfontolt és átgondolt cselekvésre és tervezésre kell hogy sarkalljon mindenkit, hogy azokat a vívmányokat, pozíciókat amiket eddig elért a város megtarthassuk és tovább fejleszthessük a jövőben is. Az átalakulásokat pedig felkészülten kell várnunk, az Önkormányzat helyi gazdaság egy-egy szegmensének való kitettségének mérséklése érdekében szükséges a helyi gazdaság diverzifikációjának tudatos elősegítése.

Ezen Gazdasági Program célja az, hogy bemutassa azokat a fejlesztési és kitörési lehetőségeket, melyek hozzájárulhatnak az Önkormányzat, a területén működő cégek, intézmények és az itt élő személyek jó közérzetének erősítéséhez, ezáltal biztosítva elégedettségüket és jólétüket.

Győr rendelkezik azokkal az adottságokkal, amelyekre alapozva a 2025-2029. közötti időszakban az előbb megfogalmazott célok megvalósíthatóak. Ezeket az adottságokat kihasználva, a jelen Gazdasági Programban megfogalmazott fejlesztési irányok szem előtt tartásával szükséges a megkezdett folyamatok, fejlesztések tovább vitele, kiterjesztése és végrehajtása.